

Програма SFC2021, подкрепена от ЕФРР (цел „Инвестиции за работни места и растеж“), ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА — член 21, параграф 3

ССИ	2021BG16RFPR001
Заглавие на английски език	Competitiveness and Innovation in Enterprises
Заглавие на националния(ите) език(ци)	BG - Конкурентоспособност и иновации в предприятията
Версия	2-23.0
Първа година	2021
Последна година	2027
Допустимост от	1.01.2021 г.
Допустимо до	31.12.2030 г.
Номер на решението на Комисията	С(2025)8223
Дата на решението на Комисията	15.12.2025 г.
Номер на решението за изменение на държавата членка	
Дата на влизане в сила на решението за изменение на държавата членка	
Несъществено прехвърляне (член 24, параграф 5 от POP)	Не
Корекции от техническо или редакционно естество (член 24, параграф 6 от POP)	Не
Одобрено от комитета за мониторинг	Да
Региони по NUTS в рамките на програмата	BG3 - Северна и Югоизточна България BG31 - Северозападен BG311 - Видин BG312 - Монтана BG313 - Враца BG314 - Плевен BG315 - Ловеч BG32 - Северен централен BG321 - Велико Търново BG322 - Габрово BG323 - Русе BG324 - Разград BG325 - Силистра BG33 - Североизточен BG331 - Варна BG332 - Добрич BG333 - Шумен BG334 - Търговище BG34 - Югоизточен BG341 - Бургас BG342 - Сливен BG343 - Ямбол BG344 - Стара Загора BG4 - Югозападна и Южна централна България BG41 - Югозападен BG411 - София (столица)

	BG412 - София BG413 - Благоевград BG414 - Перник BG415 - Кюстендил BG42 - Южен централен BG421 - Пловдив BG422 - Хасково BG423 - Пазарджик BG424 - Смолян BG425 - Кърджали
Съответни фондове	ЕФРР
Програма	☐ По цел „Инвестиции за работни места и растеж“ само за най-отдалечените региони

Съдържание

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката	9
Таблица 1	18
2. Приоритети.....	29
2.1. Приоритети, различни от техническа помощ.....	29
2.1.1. Приоритет: 1. Иновации и растеж.....	29
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР).....	29
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	29
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	29
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	32
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	32
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	33
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	33
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	34
2.1.1.1.2. Показатели	34
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	34
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	35
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	36
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	36
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	37
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	37
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	37
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	38
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)	39
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	39
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	39
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	41
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	42
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	42
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	42
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	43
2.1.1.1.2. Показатели	43
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	43
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	44
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	45
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	45
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	46

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	46
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	46
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	47
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.3. Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции (ЕФРР).....	48
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	48
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	48
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	50
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	51
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	51
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	51
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	51
2.1.1.1.2. Показатели	52
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	52
Таблица 3: Показатели за резултатите	53
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	54
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	54
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	54
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	55
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	55
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	55
2.1.1. Приоритет: 5. Подкрепа за STEP технологии	56
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.6. Подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) по член 2 от Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета (ЕФРР).....	56
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	56
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	56
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	58
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	58
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	59
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	59
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	59
2.1.1.1.2. Показатели	60
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	60
Таблица 3: Показатели за резултатите	60
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	61
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	61
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	62

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	62
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	63
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	63
2.1.1. Приоритет: 6. Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности	64
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.7. Подобряване на промишления капацитет за насърчаване на отбранителните способности, като се дава приоритет на способностите за двойна употреба (ЕФРР)	64
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	64
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	64
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	66
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	66
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	66
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	67
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	67
2.1.1.1.2. Показатели	67
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	67
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	68
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	69
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	69
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	69
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	70
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	70
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	70
2.1.1. Приоритет: 2. Кръгова икономика	71
2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове (ЕФРР)	71
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	71
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	71
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	73
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	73
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	73
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	73
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	74
2.1.1.1.2. Показатели	74
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	74
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	75
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	75
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	76

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	76
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	77
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	77
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	77
2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика (ЕФРР)	78
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	78
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	78
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	81
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	81
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	81
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	82
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	82
2.1.1.1.2. Показатели	83
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	83
Таблица 3: Показатели за резултатите	83
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	85
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	85
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	85
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	86
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	86
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	86
2.1.1. Приоритет: 4. Платформа за стратегически технологии за Европа (STEP) – подкрепа за чисти и ресурсно ефективни технологии	88
2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.9. Подкрепа за инвестиции, допринасящи за целта на STEP по член 2, параграф 1, буква а), точка ii) от Регламент (ЕС) 2024/795 (ЕФРР)	88
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	88
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	88
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	90
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	90
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	91
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	91
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	91
2.1.1.1.2. Показатели	91
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	91
Таблица 3: Показатели за резултатите	92
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	93
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	93
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	93

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	93
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	94
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	94
2.2. Приоритети за техническа помощ.....	95
2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от РОР: 3. Техническа помощ.....	95
2.2.1.1. Интервенция на фондовете	95
Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от РОР	95
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	98
2.2.1.2. Показатели	98
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	98
2.2.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	99
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	99
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	100
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	100
3. План за финансиране	101
3.1. Прехвърляния и принос (1).....	101
Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години)	101
Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение)	101
Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU	102
Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години).....	102
Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение).....	102
Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка	102
Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години).....	102
Таблица 17Б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение)	102
Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на сближаване — обосновка.....	103
Таблица 21: Ресурси, които допринасят за постигане на целите, посочени в член 21в, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.....	103
3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1).....	103
3.3. Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед.....	103
Таблица 19А: Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години)	103
Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категории региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години).....	103
3.4. Обратни прехвърляния (1)	104
Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години).....	104
Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение).....	104
3.5. Финансови бюджетни кредити по години.....	105
Таблица 10: Финансови бюджетни кредити по години	105
3.6. Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране	106
Таблица 11: Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране	106
4. Благоприятстващи условия	107
5. Органи, които отговарят за програмата.....	129
Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата	129

Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията.....	129
6. Партньорство.....	130
7. Комуникация и видимост.....	132
8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи.....	134
Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи	134
Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки.....	135
А. Обобщение на основните елементи	135
В. Подробности по вид операция	136
С. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки	136
1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)	136
2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:	136
3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.	136
4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.	136
5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.	137
Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите	138
А. Обобщение на основните елементи	138
В. Подробности по вид операция	142
Допълнение 3.....	152
ДОКУМЕНТИ	Error! Bookmark not defined.

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Позоваване: член 22, параграф 3, буква а), точки i) — viii) и точка х) и член 22, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 (ROP)

Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 (ПКИП) е насочена към постигане на интелигентен и устойчив растеж на българската икономика и осъществяване на индустриална и цифрова трансформация.

Като инструмент за прилагане на Европейската политика за сближаване за периода 2021-2027 и в частност на ЕФРР, ПКИП допринася за постигането на следните Цели на политиката (ЦП), определени на европейско ниво:

ЦП 1 „По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ“ чрез следните специфични цели (СЦ):

- СЦ (i) развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии;
- СЦ (ii) усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи;
- СЦ (iii) насърчаване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места, включително чрез производствени инвестиции;
- СЦ (vi) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) по чл. 2 от Регламент (ЕС) 2024/795 на ЕП и на Съвета;
- СЦ (vii) подобряване на промишления капацитет за насърчаване на отбранителните способности, като се дава приоритет на капацитета с двойна употреба.

ЦП 2 „По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност“ чрез следните СЦ:

- СЦ (i) насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите парникови газове;
- СЦ (vi) насърчаване на прехода към кръгова и ресурсоефективна икономика;
- СЦ (ix) подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на STEP по чл. 2, § 1, б. а), т. ii) от Регламент (ЕС) 2024/795.

Предвидената подкрепа е насочена към преодоляване на идентифицираните предизвикателства и проблеми пред развитието на България чрез адресиране на съответните нужди и потребности съгл. целите и приоритетите, заложи в следните стратегически документи на нац. ниво:

Национална програма за развитие България 2030; Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 (ИСИС); Национална стратегия за МСП в България 2021-2027 (НСМСП), Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030, Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021-2027 и Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 (ИНПЕК). Като инструмент за изпълнение на политиките, заложи в тези документи, мерките по ПКИП ще помогнат за фокусиране на усилията за икономическо развитие чрез подобряване на резултатите и продуктивността на иновационната система, създаване на благоприятни условия за качествено развитие и устойчив растеж на предприятията и цифрова трансформация в тяхната взаимообвързаност и синергия.

Основни предизвикателства пред развитието на иновациите и конкурентоспособността

Икономически, секторни и териториални различия

Основни фактори и възможности за интервенции

Развитието на иновациите и конкурентоспособността на българските предприятия е определено от три основни групи фактори, които да бъдат взети под внимание при формулиране на политики в средносрочен план.

Първата група са специфични за българската икономика, свързани са с нагласите към предприемачеството, технологичното развитие и производителността на труда, институционалната среда и развитието на конкурентоспособността. Те определят структурните проблеми на икономиката в дългосрочен план и осезаемото изоставане по тези направления спрямо останалите ДЧ. Преодоляването на това изоставане може да бъде подпомогнато с интервенции, стимулиращи повишаването на конкурентоспособността на българските МСП. Специален фокус на политиката трябва да бъде поставен върху стартиращите и бързоразвиващите се предприятия, достъпа до финансиране, до пазари, дигитализацията и иновациите, като се вземат предвид секторните и регионалните особености.

Втората група е свързана с глобалните процеси в сферата на цифровизацията и околната среда, и съотв. им приоритети на Европейската политика по отношение на МСП в областта на дигиталната трансформация и кръговата икономика. Тези фактори са в основата на конкурентоспособността на европейския и световен пазар в дългосрочен план. Преодоляването на различията в тези направления е от ключово значение за устойчивото развитие на българските предприятия – прилагането на мерки, които да допринесат за по-бърза дигитална трансформация и преход към кръгова икономика е от съществена роля.

Третата група са свързани с влиянието на бизнес цикъла и екзогенни шокове (COVID-19). В краткосрочен и средносрочен план тези фактори определят нивото на търсене на вътрешните и външни пазари, и нивото на производство и инвестиции. Те предполагат провеждане на политики в подкрепа на бизнеса, съобразени с цикличността на икономиката и негативните последици от настъпила социално-икономическа криза, както и такива, насочени към адаптиране и по-голяма устойчивост в случай на възникнали нови кризи.

Развитие на МСП – национални, секторни и регионални измерения

През периода 2014-2020 българските МСП генерират сериозен ръст на добавена стойност от 63,8%, със средно годишно нарастване от 10,4%. Темпът на растеж на броя на МСП е по-висок от този на големите предприятия, като основният принос за това е на микропредприятията. Налице е значителен потенциал за развитие на МСП по отношение на дела им в общия брой предприятия, заетостта и генерираната добавена стойност.

През последните години се наблюдава постепенно реструктуриране на българските МСП към високотехнологични и средно- към високотехнологични производства и услуги с интензивно използване на знания. В периода 2008-2020 делът им се увеличава от 15,5% на 21,9%, а делът на заетите в тях лица се увеличава от 15,7% на 20,6%. Делът в общата добавена стойност от тези МСП обаче, е значително по-висок, като нараства от 22,3% на 32,3% за същия период. В преработващата промишленост се наблюдава осезаем преход към икономически дейности със сравнително по-висока добавена стойност, което се очаква да продължи и през периода 2021–2027. Въпреки положителната трансформация, структурата на българската икономика все още се различава значително от тази на ЕС. Най-съществено е изоставането на услугите с интензивно използване на знания. Тези различия предполагат целенасочено подпомагане на секторите във **високотехнологичните и средно- към високотехнологичните производства и услугите с интензивно използване на знания.**

Същевременно регионалната концентрация на високотехнологични производства и услуги с интензивно използване на знания е неравномерна с два ясно очертани полюса – област София-град и останалата част от страната, която изостава по отношение на броя заети лица, общи приходи и оборот на един служител в посочените дейности. Наблюдава се и нарастваща иновационна дистанция между статистическите райони. Пет от шестте български района са в групата на скромните иноватори, като единствено представянето на Югозападен район надвишава 50% от средното представяне на районите на ЕС. Налице е потребност от целеви и

интензивни интервенции за насърчаване развитието на МСП във всички по-слабо развити области на страната. Отправна точка при спецификацията на тези интервенции е междоотрасловата рамка, открояваща ключовите взаимовръзки между високо-технологичните производства и услугите с интензивно използване на знания и останалите сектори в икономиката. Секторна специализация в НСМСП 2021-2027 и приоритетни тематични области с капацитет за интелигентна специализация съгласно ИСИС 2021-2027 определят регионалния потенциал за развитие. Новият подход взема предвид това регионално измерение за постигане на оптималност на инвестициите при развитието на местния икономически и иновационен потенциал.

Предизвикателства, посочени в съответните препоръки за България и в други приложими препоръки на ЕС

Доклад за България за 2020 на ЕК в рамките на Европейския семестър констатира следните слабости и отправя следните препоръки:

- Недостатъчните инвестиции са пречка пред модернизирането на икономиката, което забавя процеса на догонване. В същото време е налице потребност от инвестиции в екологосъобразни технологии и устойчиви решения, в транспортната, енергийната и екологичната инфраструктура, в цифровизацията и в НИРД. Целевите инвестиции са необходими и за преодоляване на нарастващите регионални различия, особено в Северозападния район.

- Не е постигнат напредък по отношение на целта за интензивност на НИРД. Потенциалът на иновациите в подкрепа на производителността остава недостатъчно използван.

- Все още не съществува всеобхватна програма за кръгова икономика, въпреки че кръговата употреба на материалите е сред най-слабите в ЕС, а пред управлението на отпадъците са налице предизвикателства.

- България продължава да е най-енергоемката икономика с най-големи емисии на парникови газове в ЕС. Високата енергийна интензивност и бавният напредък в постигането на целите за енергийна ефективност оказват отрицателно въздействие върху производителността и конкурентоспособността. Съществуват възможности за значителни икономии на енергия чрез целенасочени инвестиции в индустриалния сектор, както и за увеличаване на инвестициите в инфраструктура за чиста енергия.

- В България са налице значителни регионални различия, като неравенствата на ключови показатели (БВП на глава от населението) продължават да нарастват от 2000 г. насам.

На база посоченото предизвикателствата, изведени в СП 3 от препоръките на Съвета за 2019 г. продължават да са релевантни: „Да насочи икономическата политика, свързана с инвестициите, към научните изследвания и иновациите, транспорта, по-специално към неговата устойчивост, водите, отпадъците и енергийната инфраструктура и енергийната ефективност, като отчита регионалните различия и подобрява бизнес средата“. В допълнение препоръките от 2020 г. поставят фокус върху значението на цифровизацията и иновациите, както и нуждата от инвестиции в областта на енергетиката и декарбонизацията, изведени в СП 3 „да съсредоточи инвестициите в областта на зеления и цифровия преход, по-специално в областта на чистото и ефективно производство и използване на енергията и ресурсите“.

Съгласно част от СП 2 на Съвета за 2024 г. и включена като СП и за 2025 г. в контекста на междинния преглед на програмите на политиката на сближаване, фокусирането върху договорените приоритети следва да продължи, като същевременно се вземат предвид възможностите, предоставени от инициативата „Платформа за стратегически технологии за Европа“ (STEP) за подобряване на конкурентоспособността. Основната цел на STEP е да подпомогне технологии от критично значение, нововъзникващи стратегически технологии и техните вериги за създаване на стойност в секторите на цифровите, чистите и ресурсно ефективните технологии и биотехнологиите, което съответства на основния фокус на ПКИП. В тази връзка и съгласно посочените СП за България за 2024 г. и 2025 г., използването на възможностите, предоставяни по STEP за подкрепа на предприятията, е от ключово значение за увеличаване на ефектите от изпълнението на ПКИП от гл. т. на развитието на технологиите от критично значение за бъдещата конкурентоспособност и икономическа независимост на ЕС и на

националната икономика. В Доклада за България за 2024 г. и 2025 г. е обърнато специално внимание на възможността страната ни да изпълни ангажиментите си за чисти технологии и кръгова и нисковъглеродна икономика, както и да гарантира съгласуван подход за постигане на напредък по отношение на промишлената устойчивост, вкл. чрез използване възможностите, предоставяни по STER.

Така залагането на инвестиции по ПКИП във всички стратегически сектори на STER ще допринесе за намаляване на стратегическите зависимости на България и респ. ЕС, засилване на суверенитета и икономическата сигурност и подобряване на дългосрочната конкурентоспособност и устойчивост. Това е в унисон с целите на програма „Цифрово десетилетие“, Пакта за чиста промишленост и др. стратегически документи, адресиращи ключови фактори за развитието на ЕС и ще има пряк положителен ефект за ускоряване на енергийния преход и постигане на целите в областта на цифровото европейско бъдеще и цялостния преход на страната към „икономика, основана на данни“, декарбонизация, ефективно използване и кръговост на ресурсите като основни фактори за повишаване на конкурентоспособността. В допълнение, укрепването на развитието на индустриалния капацитет в отбранителната промишленост, вкл. стоките с двойно предназначение, ще спомогне изпълнението на целите, заложи в Бялата книга на ЕС за европейската отбрана – готовност за 2030 г. и Плана за превъоръжаване на Европа (ReArm Europe).

Нетен ефект, изводи от минал опит

През 2020 г. България се нарежда на 3-то място и над очакванията за нивото си на развитие в групата на страните с високо-средно ниво на доходите в Глобалния индекс на иновациите 2020 (GII 2020). Известна роля за този напредък има и подкрепата от ОПИК. На първо място, мерките в програмата директно са насочени към редуциране на пречките пред иновациите. На второ - ОПИК има ясно изразен фокус на подкрепа, насочен приоритетно към МСП (над 93% от всички подкрепени субекти). По отношение на разпределението на БФП по видове бенефициенти с най-голям дял са малките (28,7%) и средните предприятия (27%). На трето място, спецификата на ОПИК оказва влияние върху подобряването на достъпа до целево финансиране на специфични категории предприятия. Мерките по ОПИК пряко въздействат върху развитието на специализирана инфраструктура, свързана с НИРД, а оттам на определени икономически дейности, генериращи продукция с висока добавена стойност.

Налице са положителни макроикономически ефекти в резултат от реализираните по ОПИК интервенции. Съгласно оценките от модела СИБИЛА 2.0 към 30.06.2020 г. най-значително е отражението върху частните инвестиции, които са с 2.1% повече, отколкото биха били без тези интервенции („Фондовете на ЕС в България: Оценка на макроикономическите ефекти от изпълнението на програмите, съфинансирани със средства от ЕС“, МФ, 09.2020). Положително въздействие от ОПИК има и върху реалния БВП и заетостта, частното потребление, вноса, износа и бюджетния баланс. В дългосрочен план се очаква да бъдат наблюдавани и последващи ефекти, свързани с подобрените конкурентни позиции на българския бизнес. Така ОПИК подпомага постигането на заложените цели за растеж и заетост на ЕС.

Изводи относно преодоляване на регионални и икономически различия

Ефектът от прилагания подход за регионална приоритизация на проектите по ОПИК не е твърде осезаем по отношение намаляване на регионалните дисбаланси. Този подход следва да бъде променен, за да отрази в по-голяма степен местните нужди и потенциал за развитие. Основа за нова регионална спецификация е заложена в 2-та стратегически документа, съгласно които ще бъде организирана подкрепата по ПКИП, а именно: ИСИС 2021-2027 и НСМСП 2021-2027.

Целенасочената подкрепа по приоритетни икономически дейности съгласно НСМСП 2021-2027 следва да бъде запазена с цел подобряване на конкурентоспособността на МСП в тези сектори. Същевременно е нужно да се съобразят спецификите на икономическото развитие на регионално ниво NUTS 3 – в много области няма достатъчно развити сектори от високо и средно високо-технологичното производство и интензивните на знания услуги. Затова новият подход при подкрепата за МСП взима предвид специфичния регионален потенциал за развитие на такива

сектори, като целенасочено стимулира неговото развитие. Средносрочният и дългосрочният очакван ефект от тази помощ е постепенно намаляване на регионалните дисбаланси.

Ще продължи фокусирането на интервенциите в областта на иновациите съобр. преобладаващия иновационен потенциал (тематични области на ИСИС) като за периода 2021-2027 обхватът на стратегията ще се разшири, но ще се стесни фокусът на съществуващите приоритетни тематични области чрез прецизиране на техните подобласти, вкл. за отделните региони (NUTS 3). Създадена е нова тематична приоритетна област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика”, която става приоритетна за цялата страна. Регионалната специализация, заложена в ИСИС 2021-2027, основа за приоритизиране на подкрепата на иновациите в предприятията, е на ниво NUTS 3 с две водещи тематични области.

Отчетените положителни ефекти от мерките в областта на иновациите и конкурентоспособността за периода 2014-2020 и наличието на предизвикателства в основните области за развитие на МСП доказват нуждата от продължаване на подкрепата и надграждане на постигнатите резултати по отношение на:

- Повишаване на иновационния потенциал на МСП в приоритетните тематични области на ИСИС, вкл. на регионално ниво.
- Подкрепа за предприемачество и инвестиции в предприятия съгласно фазите им на растеж и нивото на технологично развитие;
- Насърчаване на дигиталната трансформация на МСП;
- По-интензивно насърчаване на интернационализацията и развитие на бизнес средата;
- Засилване на подкрепата за енергийна и ресурсна ефективност и преминаване от традиционна към кръгова икономика и подкрепа на зелени иновации и технологии.

Списъкът с национални и регионални приоритетни сектори съгласно НСМСП следва да може да бъде разширяван и актуализиран с оглед съобразяването с екзогенни шокове и осигуряване на навременна подкрепа за сектори, чието оцеляване е застрашено в резултат на настъпила криза.

Настъпилата през настоящия програмен период COVID-19 криза ясно очерта нуждата от по-голяма гъвкавост на подкрепата за МСП. Фокусът и обхватът на извънредни интервенции в условия на криза следва да могат да бъдат структурирани в спешен порядък според спецификата на конкретната криза.

Инвестиционни потребности – пазарна неефективност, идентифицирани нужди и дейности, имащи за цел да отговорят на потребностите

По отношение на ЦП 1

Иновации

Според Европейския иновационен индекс за 2020 и 2021 България е на предпоследно място в ЕС-28 и продължава да бъде скромна/нововъзникващ иноватор. Макар иновационното ѝ представяне в последните 7 години да се подобрява, преминаването в групата на умерените иноватори изисква неговото ускоряване.

Справочникът към Законодателния акт за малкия бизнес в Европа (SBA) за 2019 г. също показва, че българските МСП изостават съществено от европейските при внедряването на иновации в процесите, маркетинга и организационната структура, независимо дали става въпрос за вътрешнофирмени иновации или иновации в сътрудничество с други предприятия. Според Проучване на инвестициите за 2019 г. на ЕИБ само 22% от МСП твърдят, че извършват някаква форма на иновационна дейност и едва 10% са активни иноватори. Определените от тях средства за нематериални активи като НИРД и дейности, свързани със софтуер, данни, ИТ и уебсайтове, са значително по-ниски от тези в ЕС. Една от основните пречки пред иновационната им дейност е липсата на развит иновационен капацитет на ниво предприятие, особено при по-малките.

Ограничените възможности за вътрешно финансиране на иновационни дейности и наемане на изследователи води до своеобразна изолация на българските МСП от актуалното знание в науката и бизнеса, в т.ч. информация за използването на съвременни технологии в НИРД, разработване и

внедряване на цифрови решения и ИИ в бизнеса и пр. Това от своя страна ограничава разработването на нови модерни продукти и услуги в средно- и дългосрочен план, които да са конкурентни на европейския и световен пазар. Необходима е подкрепа за развитие на иновационния капацитет на ниво предприятия в приоритетните тематични области на ИСИС – внедряване на цифрови решения в подкрепа на НИРД, изграждане на изследователски екипи, осигуряване на достъп до релевантна за иновационния процес информация и знание, стимулиране осъществяването на вътрешни за предприятията НИРД, увеличаване дела на разработени и внедрени продуктови и процесови иновации, подкрепа за заявяване и защита на индустриална собственост, в т.ч. патенти, полезни модели, търговски марки, дизайн и пр. Същевременно е необходимо да се положат допълнителни усилия за засилване на експертизата относно специфични иновативни проекти с по-висока добавена стойност. Това ще разкрие по-широки възможности за надграждане на постигнатия иновационен ефект и по-добро фокусиране на финансирането върху проекти за иновации със специфични характеристики и потенциал за увеличаване на въздействието от публичните инвестиции върху пазара.

Приоритет 1 „Иновации и растеж“ на ПКИП адресира установените нужди чрез предвидени интервенции в съответствие със СЦ 1 „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии“ по ЦП 1, за повишаване на иновационната активност на предприятията при отчитане на регионалните различия и съобразяване с потенциала в отделните райони на страната.

Дигитализация

През изминалото десетилетие се наблюдава цялостно подобрене на използването на ИКТ от страна на МСП (Анализ на състоянието на МСП, извършен за целите на НСМСП 2021-2027 г. - Анализа). През последните години в страната се появява постепенно развиваща се екосистема от цифрови и технологични предприемачи. В началото на 2020 г. едва 13,7% от предприятията се характеризират с висока или много висока степен на ИКТ дейности, като по-малките запазват сравнително по-ниска степен на използване на ИКТ в сравнение с по-големите. Съгласно Индекса на ЕК за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) през 2021 г. България заема незавидното предпоследно място (26), в т.ч. в областта на човешкия капитал – последно (27), в областта на свързаността – предпоследно (26), в областта на интегрирането на цифровите технологии - последно (27) и в областта на цифровите обществени услуги – 21 място. Навлизането на цифровите технологии в предприятията е бавно, а инвестициите в цифровизация са ограничени. Сред основните пречки пред бизнеса при внедряването на ИКТ са недостатъчното добро разбиране за същността и ползите от новите технологии, липсата на доверие у предприемачите в цифровата икономика, опасенията им за сигурността и поверителността, както и ограничения финансов ресурс. Налице е потребност от насърчаване на стремежа за внедряване на технологии от ИНДУСТРИЯ 4.0, осигуряване на финансов ресурс за внедряване на цифрови решения (в т.ч. свързани със сигурността и поверителността на информацията), повишаване на осведомеността на предприемачите за ползите от внедряване на подобни технологии.

Интервенциите в рамките на СЦ 2, Приоритет 1 на ПКИП ще се фокусират върху постигането на успешна дигитална трансформация на българските предприятия в контекста на Индустрия 4.0, въвеждане на цифрови решения и програми, вкл. по отношение на киберсигурност и поверителност на данните.

Конкурентоспособност

Съгласно общите констатации за дисбалансите, рисковете и проблемите, изведени в Доклада на ЕК за България за 2019 г. в рамките на Европейския семестър, достъпът до финансиране за МСП в България съответства на средната за ЕС стойност. През последното десетилетие достъпът до финансиране се подобрява (Анализа), но независимо от това, към началото на 2020 г. едно от всеки четири МСП изпитва затруднения в този аспект. Обичайна пречка в случая е размерът на предприятието. От банкови заеми за инвестиции и оборотен капитал са се възползвали много малко микропредприятия (под 20%), като в замяна са предпочели да ползват средства на собствениците, самофинансиране (61,3%) и заеми от роднини и приятели (24,7%). Част от проблема се състои в липсата на достатъчно обезпечение или регистрирана кредитна история.

Създаването и поддържането на гаранционни фондове и свързаните с тях инструменти, осигуряването на микрофинансиране и подобряване на достъпа до информация за възможностите за финансиране са от решаващо значение за развитие на МСП.

За периода 2011-2020 се наблюдава цялостно подобрене на достъпа до финансиране във всички български региони на ниво NUTS 2 (Анализа). През 2020 г. с най-лош достъп до финансиране е Северозападен район, следван от Югоизточен и Северен централен. В тези региони преобладават семейни предприятия от нискотехнологични сектори, както и от творческите индустрии и занаятите (предимно микропредприятия), нуждаещи се от малка по размер БФП и/или микрокредитиране за инвестиране в модерно оборудване, машини и съоръжения. Необходимо е прилагане на регионален и специфичен подход за преодоляване на неравенството в достъпа до финансиране.

Съгласно Доклада на ЕК за България за 2019 г. фондовете за дялово участие, избрани от ЕИФ през 2007—2013, са дали тласък на стартър екосистемата в София, особено в ИКТ сектора. Финансирането чрез рисков капитал и бизнес ангели все още е ограничено. Малкият размер на пазара е известна пречка за привличането на големи капиталови инвеститори, затова публичната подкрепа е с решаваща роля. Налице е потребност от по-добър достъп до финансиране чрез рисков капитал.

През последното десетилетие се наблюдава осезаем ръст на българския износ в промишлеността и услугите. Той нараства със 77% в периода 2010-2020 вследствие развитието на конкурентоспособността на българските фирми и положителните икономически тенденции. Делът на МСП с много ниско ниво на интернационализация спада от 94,5% през 2011 г. на 66,9% през 2020 г. (Анализа). Към началото на 2020 г. 26% от МСП в страната изнасят, а 26,2% внасят стоки и услуги. Износът и нивото на интернационализация на по-малките предприятия са значително по-ниски в сравнение с тези на по-големите. Налице е потребност от мерки в подкрепа на износа, вкл. предоставяне на подходяща и актуална информация за външни пазари, участие в международни търговски събития, създаване на специализирани уеб портали. Въпреки напредъка след приемането на Акта за малкия бизнес кумулативното въздействие на регулирането остава основен проблем за МСП, както на ниво ЕС (COM(2020) 103), така и на национално ниво (Анализа). МСП не са информирани или трудно отсяват важна информация, която би им дала възможност да развият и разширят своя бизнес.

Подходът за повишаване на конкурентоспособността по отношение на достъпа до финансиране и интернационализацията ще бъде насочен към подобряване на инструментите и задълбочаване на подкрепата за отстояване на постигнатите резултати. Подкрепата за МСП чрез обичайно прилагани инструменти е предвидено да се запази, вкл. по отношение на приоритетни сектори. В същото време ще бъде увеличено самоучастието с цел по-висока устойчивост на помощта от една страна, а от друга – подобряване на достъпа до пазари и нивото на информираност, посредством предоставяне на „услуги на едно гише“ чрез консултации, обучения, информация, участие във форуми, изложения и др. Допълнителна подкрепа е нужна и за технологичната трансформация и цифровизация на търговията, особено със страни извън ЕС.

Идентифицираните потребности са адресирани чрез предвидените интервенции в рамките на СЦ 3, Приоритет 1 на ПК ИП.

Предприемачество

Наблюдава се тенденция на постепенно подобряване в обществените нагласи към предприемачеството, но нивото на собствени възприятия и намерения за предприемачество в страната остава относително ниско (Анализа). Към 2019 г. България отчита най-нисък дял в ЕС на пълнолетни лица, възнамеряващи да започнат бизнес в рамките на 3 г. Българската стартър екосистема се характеризира с неравномерно развитие в отделните райони. Всичко това обуславя целева политика в подкрепа на стартър екосистемата и развитието на предприемачеството (стартиращ бизнес, семеен бизнес, бързоразвиващи се МСП и пр.). При прилагането на тази политика следва да бъде отчетен и натрупаният опит в областта и наложилите се изводи, че при финансирането на предприемаческите идеи от решаващо значение е оценката на жизнеспособността им. Затова подкрепата за тях ще бъде чрез финансови инструменти (ФИ).

Подкрепата за стартиращи предприятия се предвижда да е насочена приоритетно за създаване на нови предприятия в областта на високотехнологичните и средно високотехнологичните производства, и в интензивните на знания услуги.

По отношение на ЦП 2

Кръгова икономика – енергийна и ресурсна ефективност

Според приетия Зелен пакт (2019 г.) постигането на неутралност по отношение на климата и кръговата икономика изисква пълна мобилизация на промишлеността, вкл. МСП. Преходът към кръгова икономика е възможност за въвеждане на устойчиви и създаващи работни места дейности в МСП в полза на обществото и околната среда.

Постигнатите резултати към момента от българските предприятия в управлението на отпадъците не са оптимални и потенциалът на новите бизнес модели на кръговата икономика не се използва. Само 10,1% от МСП считат, че рециклирането е част от техния производствен процес, а 12,1% от МСП са изправени пред предизвикателства при изпълнението на изискванията, свързани с класификацията, събирането и третирането на отпадъци (Анализа). Налице е потребност от информация, допълнителна подкрепа и насоки за модернизация по отношение на управлението на отпадъците.

Много малка част от предприемачите са информирани за възможностите и са готови за развиване на кръгови бизнес модели. Кръговото (вторично) използване на материали в България е 4,3% през 2016 г., което е значително по-ниско от средното за ЕС-28 - 11,7% (Евростат). Делът на МСП, възползвали се от мерки за обществена подкрепа в производството на зелени продукти, се увеличава с 9% през 2014-2018 г. Въпреки това, делът на МСП, предлагащи зелени продукти/услуги, е под средния за ЕС - 9,5% и почти толкова (9%) планират да пуснат на пазара такива (Анализа). Налице е нужда от повишаване информираността на предприемачите за възможностите и ползите от развиване на кръгови бизнес модели и подкрепа за стартиране на производство на зелени продукти и услуги.

Инвестиционните нужди в областта на енергетиката и климата остават значителни – България е все още най-енергоемката икономика в ЕС, а неефективното използване на енергията затруднява конкурентоспособността на българските МСП. България изостава в напредъка към индикативната си национална цел за енергийна ефективност за 2020 г. През 2018 г. България е извън целта с прибрл. 8% по отношение на потреблението на първична енергия и с 11% по отношение на крайното потребление на енергия, като и двата пропуски се увеличили спрямо нивата от 2016 г. Само 33,4% от българските МСП имат политика за енергийна ефективност, а 6,5% използват зелена енергия в производството (Анализа). Реализираните до момента мерки в областта на енергийната ефективност показват големите нужди на предприятията в тази сфера, но също са и доказателство за ефекта от подкрепата предвид постигнатите значителни енергийни спестявания. С оглед спецификата на подобен тип проекти и потенциалът им да генерират спестявания, основният фокус на подкрепа ще бъде под формата на ФИ. Предизвикателство представлява и амбициозната цел относно дела на енергия от ВИ в брутното крайно енергийно потребление на страната до 2030 г. – прогнозите са за най-малко 27.09% дял на ВИ.

Налице е съществена потребност от продължаване на подкрепата на МСП за постигане на по-добра енергийна и ресурсна ефективност и засилване на прехода към зелена икономика.

На идентифицираните потребности от инвестиции в иновации в областта на чистите технологии и кръговата икономика ще бъде отговорено чрез предвидените интервенции в ЦП 2. Те ще бъдат съобразени и ще допринасят за изпълнението на стратегическите цели и приоритети съгласно ИНПЕК 2021-2030.

Научени уроци от прилагането на подхода BOMP в периода 2014-2020

Вследствие на многофондовото прилагане на подхода BOMP през програмен период 2014-2020, което по ОПИК се отчита като успешно, се създава и развива местен административен капацитет за изпълнение на стратегии за местно развитие, оживяват се местните общности на територията на една или повече съседни общини, подпомагат се проекти, водещи до заетост и задържащи

хората в родните им места. По този начин и при дългосрочно целенасочено подпомагане би могло да се постигне задържане на местното население и неутрализиране на процесите на депопулация на малките населени места. Основано на опита може да се заключи, че през периода 2021-2027 следва да се разработи концепция за нова организация на прилагане на подхода BOMP при многофондово финансиране, с опростени правила и процедури за ускоряване на процеса на планиране, изпълнение, отчитане и повишаване на ефективността.

През новия програмен период подходът BOMP ще се прилага на териториален принцип на подрегионално ниво – община, част от община или група от съседни общини, с обхват на населението между 10 000 и 150 000 жители. Подходът ще се прилага на територията на цялата страна (вкл. селски райони и територии със специфични характеристики, опр. в Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025) с изкл. на градовете с население над 30 000 жители. Подходът ще се прилага „отдолу – нагоре“ чрез МИГ.

Неравномерното развитие на регионите и допълнителното задълбочаване на различията между тях налага цялостна промяна при прилагането на териториалния подход на подкрепа като освен BOMP се предвижда и прилагане на подхода Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ).

Мерките за подкрепа чрез ИТИ също следва да съответстват на предварително идентифицираните цели и приоритети за развитие в съответните интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 (подход „отдолу-нагоре“), както и с картирането на нуждите от инвестиции в съответните сектори, изготвено на национално ниво от отговорните ведомства (подход „отгоре-надолу“). В рамките на прилагането на подхода ще се подкрепя изпълнението на концепции за ИТИ, финансирани от различни източници и представляващи набор от взаимосвързани и допълващи се проектни идеи, насочени към територии с общи характеристики и/или потенциал за развитие и включващи най-подходящата комбинация от ресурси и мерки, които да бъдат използвани за постигане на конкретна цел на местно ниво.

Научени уроци от периода 2014-2020 по отношение на административен капацитет и административна тежест

През последните години сред основните предизвикателства при изграждането на административен капацитет бяха недостигът на човешки ресурси с необходимото ниво на компетентност, сравнително високата степен на текучество на служителите, липсата на достатъчно време за провеждане на обучения, както и липсата на достатъчни стимули за служителите. Към края на периода 2014-2020 тези предизвикателства в голяма степен са преодолени. С цел повишаване на административния капацитет и намаляване на административната тежест са предвидени целенасочени мерки в рамките на Приоритет „Техническа помощ“ и са заложили водещи принципи към всяка СЦ, които да бъдат съблюдавани в процеса на изпълнение на ПКПП.

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Таблица 1

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ	RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии	- Според Европейския иновационен индекс за 2021 г. България остава на предпоследно място в ЕС-27 и е в групата на нововъзникващите иноватори - Справочникът към Законодателния акт за малкия бизнес в Европа (SBA) за 2019 г. също показва, че българските МСП изостават съществено от европейските по отношение на внедряването на иновации в процесите, маркетинга и организационната структура, независимо дали става въпрос за вътрешнофирмени иновации или иновации в сътрудничество с други предприятия - Макар иновационното представяне на нашата страна в последните 7 години да се подобрява, преминаването в групата на умерените иноватори изисква неговото ускоряване - Според Проучване на инвестициите за 2019 г. на ЕИБ само 22% от МСП твърдят, че извършват някаква форма на иновационна дейност и едва 10% са активни иноватори - Необходима е подкрепа за развиване на иновационния капацитет на ниво предприятия в приоритетните тематични области на интелигентна специализация – внедряването на цифрови решения в подкрепа на НИРД и иновации, изграждане на изследователски екипи, осигуряване на достъп до релевантна за иновационния процес информация и знание, стимулиране осъществяването на вътрешни за

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		предприятията НИРД и иновации, увеличаване делът на разработени и внедрени продуктови и процесови иновации в предприятията, подкрепа за заявяване и защита на индустриална собственост, в т.ч. патенти, полезни модели, търговски марки, дизайн. и т.н. - Предвидена е подкрепа с безвъзмездни средства поради ниската склонност на предприятията към иновации и ползване на банкови заеми, както и; значителен спад на иновационните разходи извън НИРД за 2021 г. спрямо средните равнища за ЕС за 2014 г. (спрямо 2014) за мерките с безвъзмездни средства - Силен спад на използването на рисков капитал за започване на нов бизнес и разширяване на дейността близо 80% през 2014 г. спрямо средните равнища за ЕС през за 2014 г. и малко над 21% през 2021 г. спрямо средните равнища за ЕС за 202114 г. за мерките с финансови инструменти
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ	RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи	- През изминалото десетилетие се наблюдава цялостно подобрене на използването на ИКТ от страна на МСП (Анализ на състоянието на МСП, извършен за целите на НСМСП 2021-2027 г.); - Към началото на 2020 г., едва 13,7% от предприятията се характеризират с висока или много висока степен на дейности, свързани с ИКТ, като по-малките от тях запазват сравнително по-ниска степен на използване на ИКТ в сравнение с по-големите; - Съгласно DESI за 2021 г. България заема предпоследно място (26) между страните-членки; - На последно място в ЕС по DESI 2021 в областта

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		на интегрирането на цифровите технологии и човешкия капитал като МСП с поне основно равнище на цифров интензитет възлизат на 33% спрямо 60% за ЕС; - Най-голямото изоставане се отнася до интеграцията на цифровите технологии: едва 8 % от българските МСП осъществяват продажби онлайн, само 3 % осъществяват трансгранични продажби онлайн, само 3 % от оборота е от онлайн сегмента и само 6 % от предприятията използват големи информационни масиви; - Основните пречки пред бизнеса при внедряването на ИКТ са свързани с недостатъчни цифрови и технологични умения, недостатъчно добро разбиране за същността и ползите от новите технологии, липса на доверие в цифровата икономика и опасения, свързани със сигурността и поверителността, както и ограничения финансов ресурс - Налице е потребност от повишаване на осведомеността на предприемачите, осигуряване на подкрепа за инвестиции за разработване и въвеждане на технологии, стандарти, софтуер и др. решения в областта на Индустрия 4.0 и обучения на служителите, в т.ч. решения, свързани със сигурността и поверителността на информацията и др. Мерките ще се изпълняват чрез дялови финансови инструменти в комбинация с грант в една операция и дългови ФИ в комбинация с грант в две операции: - Мерки със силен ефект върху представянето на предприятията, но ниска технологична готовност и ниска склонност към полване на банкови заеми за инвестиции – комбинация на

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		дългов ФИ и грант в две операции. - Специфичност на дейностите за подкрепа и ограничен обхват (технологии от високите нива на индустрия 4.0). - Силен спад на използването на рисков капитал за започване на нов бизнес и разширяване на дейността близо 80% през 2014 г. спрямо средните равнища за ЕС за 2014 г. и малко над 21% през 2021 г. спрямо средните равнища за ЕС за 2014 г. за мерките с финансови инст
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ	RSO1.3. Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции	- Към 2019 г. България отчита най-нисък дял в ЕС на пълнолетни лица, които възнамеряват да започнат бизнес в рамките на 3 години - Българската предприемаческа екосистема се характеризира с неравномерно развитие в отделните райони. - Износът на стоки и услуги нараства със 144,9% през периода 2009-2018 г. вследствие на развитието на конкурентоспособността на българските фирми и положителните икономически тенденции - Делът на МСП с много ниско ниво на интернационализация спада от 94,5% през 2011 г. на 66,9% през 2020 г. (Анализа). - Въпреки напредъка след приемането на Акта за малкия бизнес кумулативното въздействие на регулирането остава основен проблем за МСП, както на ниво ЕС (COM(2020) 103), така и на национално ниво (Анализ за целите на НСМСП 2021-2027 г.). МСП не са информирани или трудно отсяват съществена информация, която би им дала възможност да развият и разширят своя бизнес - Съгласно общите констатации за дисбалансите, рисковете и проблемите,

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		изведени в Доклада на ЕК за България за 2019 г. в рамките на Европейския семестър, достъпът до финансиране за МСП в България съответства на средната за ЕС стойност - През последното десетилетие достъпът до финансиране се подобрява (Анализ на състоянието на МСП, извършен за целите на НСМСП 2021-2027 г.), но независимо от това, към началото на 2020 г. едно от всеки четири МСП изпитва затруднения в това отношение - Налице е необходимост от подкрепа на износа, подкрепа за участие в международни търговски събития, създаване на специализирани уеб портали и насърчаване на електронната търговия сред по-малките предприятия (вкл. мерки за повишаване качеството и сигурността на услугите за електронна търговия), развитие на предприемаческата екосистема и подобряване на бизнес средата, чрез предоставяне на консултации, обучения и информация за достъп до пазари и др. в полза на МСП на принципа „обслужване на едно гише“ Мерките ще се изпълняват под формата на БФП и финансови инструменти: - Висока задлъжнялост, ниска ликвидност и слаба инвестиционна активност на МСП спрямо предкризисните нива. - Предприемаческа активност под потенциала и изграждаща се предприемаческа екосистема - Силен спад на използването на рисков капитал за започване на нов бизнес и разширяване на дейността близо 80% през 2014 г. спрямо средното за ЕС за 2014 г. и малко над 21% през 2021 г. спрямо средното за ЕС за 2021

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ	RSO1.6. Подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) по член 2 от Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета	- Нужда от привеждане в съответствие на подкрепата по ПКИП с променящия се икономически, обществен и геополитически контекст, както и с целите на ЕС в областта на климата и околната среда; - Стремех към намаляване на стратегическите зависимости на България и респективно ЕС, засилване на суверенитета и икономическата сигурност на българската икономика и подобряване на дългосрочната ѝ конкурентоспособност и устойчивост. - Осигуряване на финансиране за разработване или производство на технологии от критично значение във всички стратегически сектори на STEP.
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ	RSO1.7. Подобряване на промишления капацитет за насърчаване на отбранителните способности, като се дава приоритет на способностите за двойна употреба	Във връзка с приетата Бяла книга на ЕС за европейската отбрана – готовност за 2030 г. и Плана за превъоръжаване на Европа („ReArm Europe“), на 22 април 2025 г. Европейската комисия одобри предложение за нов регламент за стимулиране на свързаните с отбраната инвестиции в бюджета на ЕС с цел изпълнение на Плана „ReArm Europe“. В допълнение, в отговор на новите предизвикателства, породени от динамичните промени в глобалната среда, на 1 април 2025 г. Европейската комисия публикува законодателно предложение за изменение на Регламентите относно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд, относно Фонда за справедлив преход (ФСП), както и Регламента относно Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+). С оглед възможностите за разгръщане използването на публично финансиране в

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		областта на отбраната на национално равнище и съгласно обявеното в политическите насоки на Председателя на ЕК, развитието на технологиите в областта на отбраната и укрепването на инвестициите в инфраструктура и капацитет с двойна употреба ще представляват основния елемент на конкуренцията в новата геополитическа среда и необходимостта от гарантиране на собствената си отбрана, ЕС мобилизира финансиране по линия на политиката на сближаване за укрепване на промишления капацитет за насърчаване на отбранителните способности, като се дава приоритет на способностите в областта на стоките с двойна употреба. Целта на подкрепата е укрепване на производствения капацитет на МСП и големи предприятия от отбранителната индустрия, с фокус технологии с двойна употреба.
2. По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност	RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове	- 3,1 % изменение в нивата на парникови газове извън обхвата на ЕСТЕ спрямо -10,2 % средно за ЕС (Евростат). - Намаляване на крайното енергийно потребление в сравнение с базовата прогноза PRIMES 2007 - 31.67% (цел към 2030 г.) - Крайно потребление на енергия към 2030 г. - 10 318 ktce - Обща кумулативна цел за енергийни спестявания за периода 2021-2030 г. 4 357.55 ktce - Принос към изпълнението на специфична препоръка 3 на Съвета за 2019 г. и 2020 г. - Национална цел за дял на енергия от ВИ в брутното крайно потребление на енергия до 2030 г. - 27.09% - Национална цел за Дял на електрическа енергия от ВИ в брутното крайно

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		потребление на електрическа енергия до 2030 г. - 30.33% - Национална цел за Ддял на топлинната енергия и енергията за охлаждане от ВИ в брутното крайно потребление на топлинната енергия и енергията за охлаждане до 2030 г. - 42.60% Финансирането се осъществява чрез дългови финансии инструменти в комбинация с БФП в една операция въз основа на следните фактори: - Нужда от повишена устойчивост на инвестициите и адресиране на високите нива на енергийна интензивност и трансформация към дейности с висока добавена стойност - Мерки, които водят до спестяване на енергия и разходи за подкрепа, но ниска склонност към ползване на банкови заеми за инвестиционни проекти – комбинация на ФИ и грант в една операция - Мерки, които не водят до спестявания, но са необходими за правилното насочване е на помощта и благоприятен дългосрочен ефект за мерките с грант - Предвид изключителната зависимост на българската икономика от вносни енергийни ресурси и основавайки се на принципа “energy efficiency first”, подобряването на енергийната ефективност в предприятията следва да се нърчава с всички възможни форми на подкрепа
2. По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и	RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика	- Ниска ресурсна производителност: 0,4 евро/кг спрямо 2,2,евро/кг средно за ЕС (Евростат). - 12,1% от МСП са изправени пред предизвикателства при прилагането на изискванията, свързани с класификацията, събирането и третирането на отпадъците

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност		(съгласно проучване, направено за целите на НСМСП 2021-2027) - Налице е необходимост от повишаване на информираността на предприемачите за възможностите за и ползите от развиване на кръгови бизнес модели, създаване на възможности за обмяна на добри практики - Принос към изпълнението на специфична препоръка 3 на Съвета за 2019 г. и 2020 г. - Нисък процент на кръгово използване на материалите 2.8 спрямо 11.7 за ЕС и нисък индекс за еко-иновации 34 спрямо 100 за ЕС; ниска склонност на предприятията към иновации и ползване на банкови заеми; значителен спад на иновационните разходи извън НИРД (спрямо 2014) за мерките с безвъзмездни средства Финансирането се осъществява под формата на БФП, дългови финансови инструменти в комбинация с БФП в една операция въз основа на следните фактори: - Мерки с благоприятен ефект върху представянето на предприятията, но ниска технологична готовност и ниска склонност към полване на банкови заеми за инвестиции – комбинация на дългов ФИ и грант в една операция - МСП възприемат инвестициите в кръгова икономика и постигането на целите на Зелената сделка основно като разходи и много слабо като възможност, двигател на растеж и потенциал за създаване на добавена стойност - - Нужда от повишена устойчивост на инвестициите и адресиране на високите нива на ресурсна интензивност и трансформация към дейности с висока добавена стойност - - Предвидена е подкрепа с безвъзмездни

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		средства за разработване и внедряване на иновации в тематична област „Чисти технологии и кръгова икономика“ на ИСИС поради ниската склонност на предприятията към иновации и ползване на банкови заеми, както и значителен спад на иновационните разходи извън НИРД за 2021 г. спрямо средното представяне за ЕС за 2014 г.
2. По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност	RSO2.9. Подкрепа за инвестиции, допринасящи за целта на STEP по член 2, параграф 1, буква а), точка ii) от Регламент (ЕС) 2024/795	Съгласно Доклада за България за 2024 г. въглеродният интензитет на българската икономика продължава да е най-висок в ЕС. Интензитетът на емисиите на парникови газове е почти четири пъти по-висок от средния за ЕС. В доклада е отбелязано и, че в прехода на България към кръгова икономика е налице неоползотворен икономически потенциал. Между 2018 г. и 2022 г. потреблението на суровини се е увеличило от 21,2 на 26,2 тона на глава от населението, което е сред най-високите стойности в ЕС. В доклада изрично е посочено, че българските региони се нуждаят от подкрепа, за да постигнат целите на екологичния преход, като е необходимо да се гарантира насърчаването на инвестициите, улесняващи прехода към кръгова и нисковъглеродна икономика, вкл. в технологии за нулеви нетни емисии посредством използване на възможностите по линия на инициативата „Платформа за стратегически технологии за Европа“ (STEP). Предвидено е финансирането да се осигурява под формата на безвъзмездни средства в един от стратегическите сектори на STEP, а именно

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		този на чистите и ресурсоефективни технологии, което от своя страна допринася и за постигането на целите на Пакта за чиста промишленост. Подкрепяните дейности ще включват разработването или разширяване на капацитета за производството на технологии от критично значение от областта на чистите и ресурсно ефективни технологии. Ще бъдат подкрепени и инвестициите, насочени към укрепване на развитието на промишлеността и веригите за създаване на стойност, свързани с разработването или разширяване на капацитета за производство на технологии от критично значение, с оглед ограничаване на стратегическите зависимости на Съюза и запазване на целостта на вътрешния пазар.

* Специални приоритети според Регламента относно ЕСФ+

2. Приоритети

Позоваване: член 22, параграф 2 и член 22, параграф 3, буква в) от РОР

2.1. Приоритети, различни от техническа помощ

2.1.1. Приоритет: 1. Иновации и растеж

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от РОР

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности, свързани с повишаване на иновационната и инвестиционна активност на предприятията, както следва:

- Подкрепа за осъществяване на вътрешни за предприятията НИРД и иновации: разработване на иновации от страна на предприятията в тематичните области на ИСИС 2021-2027;

Дейността може да се изпълнява и като съвместна инициатива между голямо предприятие и МСП, при условие че е спазено изискването иновацията/НИРД да е резултат от сътрудничество между тях.

- Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията в тематичните области на ИСИС 2021-2027: въвеждане на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите, вкл. маркетингова и организационна иновация.
- Подкрепа чрез инвестиции в рисков капитал за създаване на нови и развитие на иновативни предприятия - приоритетно ще бъдат подкрепяни предприятия с основна дейност във високотехнологичните или средно-високо технологичните сектори на преработващата промишленост и интензивните на знание услуги, които не са свързани с трансфер на технологии.
- Подкрепа за заявяване и защита на индустриална собственост в предприятията в т.ч. подкрепа за защита на патенти, полезни модели, дизайн. и др. под.

Подкрепата ще бъде организирана в съответствие с областите на интелигентна специализация, определени в ИСИС 2021-2027 и съобр. регионалните измерения на Стратегията. Приоритетни за финансиране на регионално ниво (NUTS 3) ще бъдат изведените тематични области,

посочени в ИСИС 2021-2027 г., с доказан научен и фирмен капацитет в съответната област на интелигентна специализация и доказана активност в програмен период 2014-2020.

Исключени от обхвата на подкрепа с БФП по настоящата специфична цел са проекти в тематична област на ИСИС 21-27 “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” в изпълнение на подхода ВОРП, като същите ще бъдат изпълнявани в рамките на Приоритет 2, СЦ (vi).

Приоритет ще се дава на предприятия, осъществяващи дейности, които са част от Стратегическите вериги на стойността на ЕС (Strategic Value chains): Чисти, свързани и автономни превозни средства; Интелигентно здраве; Индустриален Интернет на нещата; Кибер защита. Акцент се поставя и на устойчивата синя икономика чрез възможностите за подкрепа на иновации в предприятията в рамките на тематична област „Мехатроника”, подобласт „Системи и технологии за развитие на Синята икономика”, както и на тематична област „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии”, подобласт „Приложение на нови методи и технологии в устойчивото ползване на речни и морски ресурси“ на ИСИС 21-27.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на УО;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, идентифицирани в СП, Стратегията на ПКП и приложимите стратегически документи на национално ниво; отчитане на регионалните дисбаланси и капацитет за интелигентна специализация на съответния регион;
- при мерките с безвъзмездни средства с приоритет ще се финансират приоритетните икономически дейности, идентифицирани и изведени в НСМСП 2021-2027;
- ефективност и ефикасност на интервенциите – при подготовката и дизайна на съответните мерки ще се прилага механизъм на изпълнение, който да осигури логическа обвързаност между цели, вложени ресурси, предвидени дейности, индикатори за продукт и очаквани резултати и индикатори за резултат/ефект от помощта, като например подхода „теория на промяната“ (theory of change);
- постоянен стремеж към намаляване на административната тежест спрямо кандидатите/бенефициентите чрез залагане на гъвкави и максимално облекчени изисквания при кандидатстване и последващо изпълнение на проектите;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;

- при дизайна на интервенциите ще се търси възможност за обявяване на процедури за предоставяне на БФП с няколко крайни срока с цел постигане на предвидимост и прозрачност на предоставяната подкрепа;
- прилагане на нов механизъм на оценка при процедурите с безвъзмездни средства, където е подходящо, включващ използването на външна експертиза, включително международна, при оценката на проектите;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- принцип на партньорство и прозрачност – съгласуване на критериите за подбор на операции с КН на програмата; провеждане на обществени обсъждания на процедурите с безвъзмездни средства преди официалното им обявяване; изготвяне на прозрачни и обективни критерии за подбор на проекти;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, вкл. възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852, като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация

Цялостната подкрепа, свързана с изграждането и развитието на национална научно-изследователска и иновационна екосистема, създаването на устойчиви партньорства между научните, университетски и иновационни звена и бизнеса, както и ускоряването на процесите на трансфер на технологии и комерсиализация на резултатите от научните изследвания са във фокуса на подкрепа на Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация (ПНИИДИТ). По отношение подкрепата за предприятия ПКИП ще интервенира в частта развитие на вътрешния НИРД и иновационен капацитет на предприятията, както и в посока въвеждане на иновативни продукти, процеси и услуги. В частта стартиращи иновативни предприятия демаркационната линия между ПКИП и ПНИИДИТ е от гледна точка трансфера на технологии като в случаите, когато дадено предприятие е резултат от трансфер на технологии, същото попада в обхвата на подкрепа на ПНИИДИТ.

Допълняемост между двете програми по отношение на интервенциите за защита правата по индустриална собственост се постига, като подкрепата по ПНИИДИТ ще осигури изпълнението на нова национална рамка на политиката за създаване, защита и комерсиализация на интелектуалната собственост, както и за стимулиране използването на интелектуални права с висока добавена стойност за научноизследователските организации и предприятията, докато ПКИП осигурява подкрепа и съдействие за практическо реализиране на процеса по защита на ниво отделно предприятие.

План за възстановяване и устойчивост

Ефектът от заложените интервенции по линия на настоящата специфична цел ще бъде допълнително подсилен чрез мерките по линия на ПВУ, свързани с укрепване и интернационализация на националната научноизследователска и иновационна екосистема, вкл. чрез осигуряване на възможност за участие на иновативни МСП в РП „Хоризонт Европа“. По отношение на дяловите инструменти за иновации допълняемостта е по отношение обхвата на инструментите: в ПВУ ще са с по-широк обхват на подкрепа, като фондовете могат да са базирани в Европа, докато подкрепата ще е насочена към предприятия, опериращи на територията на страната. По този начин ще допринесат за по-пълноценно интегриране на българската предприемаческа екосистема в европейската такава. Дяловите инструменти по ПК ИП ще са с ясно изразено регионално измерение като съществена част от инвестициите ще бъдат насочени към проекти извън София и ще са фокусирани върху развитието на младата иновационна и стартър екосистема в България чрез инвестиране в относително по-малки и рискови проекти.

Други програми

Интервенциите в настоящата специфична цел допълват мерките за устойчива синя икономика в Програма Интеррег NEXT Черноморски басейн 2021-2027, която включва: изграждане на капацитет за разработване, предоставяне и разпространение на модерни технологии в подкрепа на синята икономика, иновативни технологии за устойчив риболов и екологично чиста аквакултура и т.н. Програмите се допълват и в целевите групи – ЧБ е насочена към организации на бизнеса, публични власти, изследователски институции, а ПК ИП към предприятия.

Програмите за трансгранично сътрудничество предвиждат изпълнението на „меки“ мерки в областта на повишаване конкурентоспособността на местната икономика, научноизследователски и развойни дейности, прилагане на нови бизнес и технологични иновационни модели в МСП, с които допълват интервенциите, заложи в ПК ИП.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основните целеви групи по тази специфична цел са:

МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация. Големите предприятия са допустими единствено в сътрудничество с МСП чрез подкрепа с безвъзмездни средства. Дружества със средна пазарна капитализация са допустими за подкрепа единствено с финансови инструменти.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залежали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

Прилагане на подхода BOMP

През програмен период 2021-2027 подходът BOMP се прилага еднофондово с финансиране от ЕЗФРСР и допълващо финансиране от ПКИП, както и от програма „Околна среда” (ПОС), програма „Развитие на човешките ресурси” (ПРЧР) и програма „Образование“ (ПО). Безвъзмездната финансова помощ се предоставя от Ръководителя на Управляващия орган въз основа на обявена процедура на национално ниво за целеви приеми на проектни предложения от МСП от съответните територии на МИГ в рамките на одобреното им приложение към стратегията за местно развитие и посочения бюджет.

Подходът BOMP по специфична цел (i) ще се прилага за подкрепа за иновации в предприятията. Проектите ще се реализират въз основа на интегрирани стратегии за местно развитие, които ще бъдат изготвяни и изпълнявани в партньорство между различни местни заинтересовани страни с оглед постигане на максимален ефект върху съответната територия. Доколкото е налице значителна нужда от повишаване на иновационната активност на предприятията на местно ниво чрез изпълнението на подобен вид проекти ще се създадат условия за въвеждане на интелигентни и ориентирани към новите технологии предприятия.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Предвидените интервенции допринасят за изпълнението на приоритетите на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027 и по-специално целите, заложи в Приоритет 7 „Общество, базирано на знанието“, Дейност 1 Насърчаване на координацията на национални, регионални и фондове на ЕС за стимулиране на върховите постижения в научноизследователската и иновационна дейност в изследователски области, специфични за региона на река Дунав и Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“, Дейност 5 Подобряване на приложението на технологиите за изкуствен интелект в МСП от Дунавския регион.

Повишаването на иновационния капацитет на предприятията, в съответствие с целите и тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027, ще спомогне за тяхното развитие и участие в транснационални и трансгранични бизнес срещи,

изложения и събития. Програмата възнамерява да насърчи засилване на междурегионалното сътрудничество и насърчаване на обмена на добри практики между бенефициентите от гранични региони.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Достъпът до финансови ресурси е основен фактор за изграждането и развитието на иновационната екосистема. Подпомагането на предприятията във всички етапи на развитието им за превръщането на научните разработки в пазарно приложими продукти, процеси и технологии, за иновации и права по интелектуална собственост ще се осъществява чрез дялови и/или квазидялови инвестиции посредством фонд „Иновации в предприятията“.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	21,00	260,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	21,00	240,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	20,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	10,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	109,00	687,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	109,00	667,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	20,00

1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	10,00
---	--------	------	--------------------------	-------	------------------------------	-------------	------	-------

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	110 208 675,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR03	Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес	предприятия	0,00	2021	127,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR04	МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията	предприятия	0,00	2021	52,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR05	Иновации на МСП, извършвани в МСП	предприятия	0,00	2021	16,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR06	Подадени заявки за патент	заявки за патент	0,00	2021	16,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR07	Заявки за търговска марка и патент	заявки за търговска марка и патент	0,00	2021	23,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	277 977 579,00	ИСУН	

1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR03	Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес	предприятия	0,00	2021	361,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR04	МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията	предприятия	0,00	2021	137,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR05	Иновации на МСП, извършвани в МСП	предприятия	0,00	2021	40,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR06	Подадени заявки за патент	заявки за патент	0,00	2021	51,00	ИСУН	
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR07	Заявки за търговска марка и патент	заявки за търговска марка и патент	0,00	2021	77,00	ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	009. Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	21 977 255,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	24 920 801,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	011. Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	13 372 693,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	009. Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	47 404 485,00

1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	76 632 507,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	011. Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	39 080 294,00
1	RSO1.1	Общо			223 388 035,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	47 170 749,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	13 100 000,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	150 017 286,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	13 100 000,00
1	RSO1.1	Общо			223 388 035,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	1 190 660,00
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	59 080 089,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	10 715 940,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	152 401 346,00
1	RSO1.1	Общо			223 388 035,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	60 270 749,00
1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	163 117 286,00
1	RSO1.1	Общо			223 388 035,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности:

- Насърчаване въвеждането на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията: индустриален "Интернет на нещата" (Industrial Internet of Things – IIoT), симулации, добавена/виртуална реалност (VR/AR), автономни роботи, облачни технологии (Cloud computing), триизмерно/адитивно отпечатване (3D printing), хоризонтална и вертикална системна интеграция, анализи в големи информационни масиви (Big Data) и др. под.;
- Въвеждане на стандарти в областта на Индустрия 4.0 като БДС EN 62264 Интегриране на система за управление на предприятие, БДС EN 61512 Партиден режим на управление и проверка на производствен процес, БДС EN IEC 62890 Управление на жизнения цикъл на системи и компоненти и др. приложими стандарти в областта;
- Подкрепа за инвестиции, насочени към разработване на цифрови технологии, софтуер, цифрови приложения в областта на Индустрия 4.0;
- Прилагане на подходящи процеси за киберсигурност и поверителност на данните в МСП.
- Повишаване на дигиталните умения на персонала във връзка с въведените технологии от Индустрия 4.0

Посочените дейности, свързани с повишаване на дигиталните умения няма да се реализират самостоятелно, а във връзка с въведените технологии от Индустрия 4.0

Подкрепата по посочените индикативни групи дейности ще бъде насочена към последните четири нива на дигитализация, в които се развиват необходимите за Индустрия 4.0 технологии: етап 3 „Видимост“, етап 4 „Прозрачност“, етап 5 „Прогнозен капацитет“ и етап 6 „Приспособимост“[1].

В допълнение към посочените дейности е предвидено да се подкрепят и такива, свързани с повишаване нивото на дигитализация в предприятията в посока същите да станат по-подготвени да възприемат технологии, присъщи за по-високите нива на дигитализация.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на Управляващия орган;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и

ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;

- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално ниво; отчитане на регионалните дисбаланси и капацитет за интелигентна специализация на съответния регион;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация

Демаркация между ПНИИДИТ и ПКП е налице и в областта на дигитализацията, като ПНИИДИТ фокусира усилията си в посока дигиталната трансформация на публичния сектор, а ПКП, от своя страна, осигурява целенасочена подкрепа за повишаване нивото на цифровизиране на предприятията в посока разработване/въвеждане на технологии от Индустрия 4.0.

По линия на ПНИИДИТ ще бъде осигурена и подкрепа за съ-финансиране на национално избрани и одобрени от ЕС европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ), получили финансиране по линия на Програма „Цифрова Европа“ (вж. текста за Програма „Цифрова Европа“ по-долу). ЕЦИХ подпомагат компаниите в подобряване на бизнес и производствените си процеси и създаването на продукти или услуги на базата на цифрови технологии.

План за възстановяване и устойчивост

Ниското ниво на дигитализация на предприятията в България налага да се предвидят мерки за внедряване на дигитални технологии и решения, насочени към ускоряване процеса и повишаване етапите на дигитализация на българските фирми. На база посоченото по ПВУ е предвидено да се подкрепят по-широк кръг от фирми в началните етапи на дигитализация (първо ниво „Компютризация“ и второ ниво „Свързаност“) от всички сектори на икономиката.

Заложените по линия на ПК ИП мерки са за по-високите етапи на дигитализация, обхванати в Индустрия 4.0, като успоредно с тях ще бъде осигурена и допълваща подкрепа за дейности от по-ниските нива на дигитализация с цел подготовка на предприятията за по-лесно възприемане на технологии от областта на Индустрия 4.0.

И по двете програми е предвидено обучение в дигитални умения в предприятията във връзка с внедрените нови дигитални технологии и решения.

Програмата за развитие на човешките ресурси 2021-2027 (ПРЧР)

ПРЧР предоставя важна подкрепа с цел преодоляване на предизвикателствата, свързани с недостатъчните цифрови и технологични умения няколко насоки: развитие на цифрови умения на работещите в социалните предприятия и специалистите, осъществяващи социални дейности; обучение в дигитални умения, като част от компетентностите свързани с бъдещето на труда; фокус върху общите и специфичните дигитални умения и компетентности по отношение на пазара на труда и програмите за учене през целият живот; обучения за придобиване на базови дигитални умения за ползване на социални услуги и установени местни потребности. На база посоченото допълняемостта между ПРЧР и ПК ИП е по линия на дигиталните обучения за заети лица. Докато ПРЧР финансира дигитални обучения на служители във връзка с работата на предприятието и на работното място, ПК ИП осигурява специфични дигитални умения на заетите лица единствено по отношение работата с технологиите от Индустрия 4.0, въведени в резултат на подкрепата.

Програма „Цифрова Европа“

Планираното развитие на европейски цифрови иновационни хъбове, подкрепени по линия на програмата „Цифрова Европа“ (и съфинансирани от ПНИИДИТ) е допълнителна стъпка в посока включването на елементи от иновационната екосистема в европейски мрежи (европейската мрежа на ЕЦИХ) и допълнително ще подкрепи процеса по интернационализация и развитие на дигиталните технологии и цифрови умения в МСП.

ЦИХ ще предоставят или осигуряват достъп до експертен опит, ноу-хау, обучения и услуги в сферата на цифровата трансформация; подкрепят предприятията и организациите, за да повишават конкурентоспособността си; улесняват трансфера на експертни знания и ноу-хау, предоставят или осигуряват достъп до тематични услуги, включително услуги, свързани с изкуствения интелект, високопроизводителните изчислителни технологии и киберсигурността и др.

Други програми

Програмите за трансгранично сътрудничество предвиждат изпълнението на т.нар. „меки“ мерки в областта на повишаване конкурентоспособността на местната икономика и насърчаване на цифровизацията, с което допълват интервенциите, предвидени по настоящата специфична цел.

[1] Съгласно Индекса на зрялост – Индустрия 4.0 (Industry 4.0), разработен от Интердисциплинарен консорциум (RWTH Aachen University, Technische Universität Darmstadt, Fraunhofer Institute, German Research Center for Artificial Intelligence, TU Dortmund University, TÜV SÜD AG и др.).

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Основната целева група по тази специфична цел са МСП.

Дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация са също част от целевата група, но те са допустими за подкрепа само с финансови инструменти.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел щесе прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

По настоящата специфична цел не се предвижда прилагане на териториални подходи.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Въвеждането на технологии от Индустрия 4.0 в предприятията и въвеждането на стандарти и подкрепа за инвестиции, насочени към разработване на цифрови технологии, софтуер, цифрови приложения в областта на Индустрия 4.0 пряко допринася за изпълнението на целите, заложи в Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“, Дейност 5 Подобряване на приложението на технологиите за изкуствен интелект в МСП от Дунавския регион на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027.

Предвид спецификата на подкрепяните дейности, а именно осъществявани на дейности в областта на индустрия 4.0 на ниво отделно предприятие и с оглед размера на предоставяната подкрепа и формата на финансиране, не се предвижда реализирането на съвместни проекти за сътрудничество между предприятия от различни региони.

--

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР

Планира се подкрепа по тази специфична цел да се предоставя чрез финансови инструменти с различен фокус върху крайните получатели и вида на инвестициите, както следва: 1. Дялови инструменти, вкл. рисково дългово финансиране. Инструментът ще подкрепя предприятия в различни етапи на развитие за разработване и внедряване на технологии в областта на Индустрия 4.0. 2. Дългови инструменти (гаранция или инструмент за споделяне на риска) за изпълнение на проекти в областта на Индустрия 4.0. Инструментът е насочен към съществуващи предприятия от всички сектори. Предвижда се комбинация на подкрепа чрез финансови инструменти с безвъзмездна помощ, както в рамките на една операция (напр. комбинация с грант за одит за дигитализация, други услуги за подготовка на инвестицията и/или инвестиционен грант) за дяловия инструмент и в рамките на две отделни операции за дълговия инструмент.
--

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	3,00	597,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	3,00	471,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	3,00	126,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO13	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия	в евро	1 285 720,00	51 810 252,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	11,00	1 344,00

1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	11,00	1 165,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	11,00	179,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO13	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия	в евро	5 142 881,00	74 540 997,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	15 765 754,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR02	МСП, постигнали 3 или 4 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0	Предприятия	0,00	2021	90,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR03	МСП, постигнали 5 или 6 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0	Предприятия	0,00	2021	22,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR04	Брой служители в МСП, преминали обучения за умения в областта на Индустрия 4.0	Служители	0,00	2021	630,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	19 122 365,00	ИСУН	

1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR02	МСП, постигнали 3 или 4 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0	Предприятия	0,00	2021	135,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR03	МСП, постигнали 5 или 6 ниво на дигитализация съгласно индекса на зрялост за Индустрия 4.0	Предприятия	0,00	2021	34,00	ИСУН	
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR04	Брой служители в МСП, преминали обучения за умения в областта на Индустрия 4.0	Служители	0,00	2021	895,00	ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	013. Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	49 023 746,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	014. Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	4 202 576,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	013. Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	87 283 019,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	014. Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	5 791 477,00
1	RSO1.2	Общо			146 300 818,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	23 643 356,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	12 297 312,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	15 719 864,00
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	1 565 790,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	52 115 966,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	15 030 049,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	23 579 797,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	2 348 684,00
1	RSO1.2	Общо			146 300 818,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	53 226 322,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	93 074 496,00
1	RSO1.2	Общо			146 300 818,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.2	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	53 226 322,00
1	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	93 074 496,00
1	RSO1.2	Общо			146 300 818,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.3. Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности:

- Подкрепа за производствени инвестиции в предприятията съгласно регионалния потенциал за развитие: подкрепа за семейни предприятия, предприятия от творческите индустрии и занаятите.
- Насърчаване на предприемаческата активност чрез дялови финансови инструменти – подкрепа за създаване на нови и развитие на съществуващи предприятия.
- Подкрепа за развитие на предприемаческата екосистема, насърчаване на интернационализацията и привличане на чуждестранни инвестиции, което да бъде постигнато чрез:

-предоставяне на комплексни услуги в подкрепа на МСП: консултации, обучения и информация за разработване на бизнес планове, определяне на стойност на продукти, достъп до пазари и финансиране, финансови инструменти и др. в полза на МСП на принципа „обслужване на едно гише“;

-подкрепа за участието на български МСП в промоционални дейности в страната и в чужбина, вкл. свързване на български предприятия с чуждестранни партньори за подобряване на експортния им потенциал;

-реализиране на дейности по осъществяване на проактивен инвестиционен маркетинг, осигуряване на механизми за предоставяне на услуги на потенциални инвеститори; организиране и провеждане на събития/прояви в чужбина с цел привличане на инвеститори;

- подкрепа за участие на предприятията в различни европейски международни мрежи;

- Подкрепа за реализиране на жизнеспособни инвестиции, насочени към растеж и конкурентоспособност на МСП (подкрепата ще бъде реализирана чрез дългови инструменти за МСП в рамките на подхода ИТИ).

Подкрепата с безвъзмездни средства по отношение на МСП ще бъде организирана приоритетно:

- Съгласно националните приоритетни икономически дейности, идентифицирани и изведени в НСМСП 2021-2027;
- Съгласно потребностите и потенциала за специализация във всяка отделна област на ниво NUTS 3, идентифицирани в НСМСП 2021-2027.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на Управляващия орган;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националният план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално ниво;
- отчитане на регионалните дисбаланси и развитие на потенциала на съответния регион;
- ефективност и ефикасност на интервенциите – при подготовката и дизайна на съответните дейности/мерки ще се прилага механизъм на изпълнение, който да осигури логическа обвързаност между цели, вложени ресурси, предвидени дейности, индикатори за продукт и очаквани резултати и индикатори за резултат/ефект от помощта, като например подхода „теория на промяната“ (theory of change);
- постоянен стремеж към намаляване на административната тежест спрямо кандидатите/бенефициентите чрез залагане на гъвкави и максимално облекчени изисквания при кандидатстване и последващо изпълнение на проектите;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- при дизайна на интервенциите ще се търси възможност за обявяване на процедури за предоставяне на БФП с няколко крайни срока за периода на изпълнение на програмата с цел постигане на предвидимост и прозрачност на предоставяната подкрепа;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- принцип на партньорство и прозрачност – съгласуване на критериите за подбор на операции с Комитета за наблюдение на програмата; провеждане на обществени обсъждания на процедурите с безвъзмездни средства преди официалното им обявяване; изготвяне на прозрачни и обективни критерии за подбор на проекти;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост

План за възстановяване и устойчивост

По линия на Програма за икономическа трансформация на ПВУ е предвиден специален фонд „Растеж и иновации“, основната цел на който е свързана с предоставяне на финансиране чрез финансови инструменти (дялови и дългови инструменти) и безвъзмездна финансова помощ за технологична модернизация на предприятията в посока подобряване на конкурентоспособността им и създаване на потенциал за запазване на съществуващи и навлизане на нови пазари (регионални, национален, международни).

По линия на InvestEU е предвидена последваща подкрепа за предприятията в средносрочен план под формата на финансов инструмент, който да задържи и надгради резултатите, постигнати в рамките на ОПИК и да допълни подкрепата чрез финансови инструменти, планирани по настоящата специфична цел и тези, заложили по линия на фонд „Растеж и иновации“ на ПВУ.

Програмата за развитие на човешките ресурси 2021-2027 (ПРЧР)

Както ПРЧР, така и ПКИП имат мерки в областта на предприемачеството. Основните направления на подкрепа от страна на ПРЧР са насочени към приобщаващо предприемачество, социално предприемачество, предприемачество с акцент създаване на работни места.

Подкрепата, предвидена по линия на ПКИП за насърчаване на предприемаческата активност ще се осъществява чрез дялови финансови инструменти (ускоряване, начален капитал и рисков капитал) за инвестиции в стартиращи предприятия. ПРЧР ще развива предприемаческата активност чрез подкрепа за физически лица за стартиране на бизнес, наемане на лица от стартиращи предприятия и др. Подкрепата ще се осъществява чрез безвъзмездни средства.

И двете програми имат предвидени мерки, свързани с предоставяне на консултации, обучения и други типове услуги в подкрепа на бизнес активността, които взаимно се допълват. ПРЧР е насочена основно към по-уязвимите и със социална насоченост икономически дейности, както и към отделни физически лица с цел подпомагане стартиране на собствен бизнес с фокус развитие на човешкия капитал.

Други програми

Програмите за трансгранично сътрудничество предвиждат изпълнението на т.нар. „меки“ мерки в областта на повишаване конкурентоспособността на местната икономика, предприемачеството и технологичната модернизация, с което допълват интервенциите, предвидени по настоящата специфична цел.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основната целева група по тази специфична цел са МСП, браншови/работодателски организации, институции, агенции и организации в подкрепа на бизнеса и подобряване на бизнес средата.

Дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация са допустими за подкрепа само с финансови инструменти.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР

Информация за начина на прилагане на подхода ИТИ, в т.ч. съответствието им с изискванията на РОР, е представена в раздел 1. В допълнение подробно описание е включено в Програмата за развитие на регионите 2021-2027 г. В съответствие с решението на национално ниво, средствата от ПКП за прилагането на подхода ИТИ са в размер на 8.32% от разпределените към програмата средства от ЕФРР. ИТИ ще се прилага във всеки от шестте района от ниво 2, като подобен вид подкрепа за предприятията ще допринесе за развитието на местната икономика съобразно местните нужди и потенциал за развитие.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР

Предвидените интервенции допринасят за междурегионалното и транснационално сътрудничество посредством подкрепа за насърчаване на предприемаческата активност и участие на български МСП в промоционални дейности в чужбина, вкл. свързване на български предприятия с чуждестранни партньори за подобряване на експортния им потенциал. ПКП е хоризонтална програма и действа на територията на цялата страна, което допринася за постигане на целите, заложи в Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“ на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР

Предложените финансови инструменти се основават на опита от програмите ОПРКБИ, ОПИК, ОПИМСП, вкл. рециклирания ресурс от Инициативата JEREMIE.

Ще се търси продължаваща подкрепа за развитие на капиталовия пазар с оглед преодоляване на опортюнистичния характер и нестабилност при предлагането на рисков и частен капитал. Ще се предоставят инвестиции за предприятия във всички етапи на развитието им в зависимост от потенциала им за растеж и съобразно нуждите на пазара и недостига на финансиране. Планирано е изпълнението на дялови и квази-дялови инструменти – фондове за ранните етапи на развитие и фонд/ове за рисков капитал и растеж, с фокус вкл. върху бързоразвиващите се предприятия.

Предвидената подкрепа за растеж и конкурентоспособност на МСП ще се изпълнява чрез дългови инструменти. Подкрепата ще е насочена към жизнеспособни инвестиции в предприятия в съответствие със Стратегията за териториално развитие на района.

В рамките на Приоритет 1 финансовите инструменти по СЦ3 може да бъдат комбинирани с финансовите инструменти по СЦ1.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	36,00	399,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	36,00	220,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	50,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO04	Предприятия с нефинансово подпомагане	предприятия	0,00	129,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	18,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCO103	Подпомагани предприятия с висок растеж	предприятия	0,00	3,00

1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	264,00	1 794,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	264,00	771,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	68,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO04	Предприятия с нефинансово подпомагане	предприятия	0,00	955,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	19,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO103	Подпомагани предприятия с висок растеж	предприятия	0,00	3,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	28 564 231,00	ИСУН	
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	RCR19	Предприятия с по-голям оборот	предприятия	0,00	2021	154,00	ИСУН	
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	92 757 635,00	ИСУН	

1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR19	Предприятия с по-голям оборот	предприятия	0,00	2021	539,00	ИСУН	
---	--------	------	--------------------------	-------	-------------------------------	-------------	------	------	--------	------	--

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	021. Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции	56 031 965,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	022. Подпомагане за големи предприятия чрез финансови инструменти, включително производствени инвестиции	4 850 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	024. Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)	2 490 695,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	021. Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции	125 343 046,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	022. Подпомагане за големи предприятия чрез финансови инструменти, включително производствени инвестиции	9 650 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	024. Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)	17 016 259,00
1	RSO1.3	Общо			215 381 965,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	17 872 660,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	42 500 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	2 763 158,00

1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	236 842,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	82 509 305,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	42 500 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Подпомагане чрез финансови инструменти: заем	24 868 421,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	2 131 579,00
1	RSO1.3	Общо			215 381 965,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	08. ИТИ — Други видове целеви територии	3 000 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	60 372 660,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	08. ИТИ — Други видове целеви територии	27 000 000,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	125 009 305,00
1	RSO1.3	Общо			215 381 965,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
1	RSO1.3	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	63 372 660,00
1	RSO1.3	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	152 009 305,00
1	RSO1.3	Общо			215 381 965,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1. Приоритет: 5. Подкрепа за STEP технологии

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.6. Подкрепа за инвестиции, допринасящи за целите на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) по член 2 от Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

Подкрепата в рамките на настоящата специфична цел е насочена към структурирането на финансови инструменти в контекста на възможностите, предоставяни по линия на Платформата за стратегически технологии за Европа (STEP). Целта на подкрепата е да се осигурят възможности за финансиране на жизнеспособни инвестиции във всички стратегически сектори на STEP като по този начин се допринесе за намаляване на стратегическите зависимости на България и респективно на ЕС.

В съответствие с целите на Регламента за STEP (Регламент (ЕС) 2024/795) предвидените за изпълнение индикативни групи дейности в рамките на тази специфична цел включват:

- Подкрепа чрез дялови и квазидялови инвестиции в предприятия в различни етапи от развитието им (от стартиращи предприятия до такива в зряла фаза на развитие), осъществяващи дейност в областта на технологиите от критично значение и съответните вериги за създаване на стойност.
- Подкрепа чрез дългов финансов инструмент за портфейлна гаранция с таван на загубите, предназначен да намали кредитния риск при инвестиционно финансиране, включително финансов лизинг, както и при финансиране за оборотен капитал на предприятия, които осъществяват дейност в областта на технологиите от критично значение и съответните вериги за създаване на стойност.

Дейностите, подкрепяни по настоящия приоритет, са насочени към насърчаване създаването и развитието на предприятия, опериращи в стратегическите сектори на STEP, които се занимават с разработването или производството на технологии от критично значение и отличаващи се с висока добавена стойност, включително, но не само дълбоки технологии, киберсигурност, квантови технологии, технологии в сферата на изкуствения интелект, роботика и автономни системи, технологии за производство на енергия от ВИ, клетъчни и тъканни култури и инженерство и др. под.

Посоченото включва и инвестиции в иновативни проекти, насочени към развиването на технологии от етапа, на който се доказва тяхната осъществимост, до етапа на търговско производство, изграждане на производствени линии и подсилване на веригите за създаване на стойност, свързани с критичните технологии във всички области на STEP.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- подкрепяните инвестиции следва да отговарят на изискванията на STEP, вкл. да внасят иновативен елемент със значителен потенциал на вътрешния пазар, или да допринасят за намаляване или предотвратяване на стратегическите зависимости на Съюза.

- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националният план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКИП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално и регионално ниво;
- стремеж към структуриране на финансовите инструменти по гъвкав начин, така че да могат да бъдат адаптирани към пазарната динамика без да се налагат забавяния;
- координация и сътрудничество между УО и ФМФИБ за съгласуване и синхронизация между финансовите инструменти и мерките с безвъзмездни средства;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- принцип на равните възможности - насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;
- съобразяване на параметрите на финансовите инструменти с резултатите от проведената предварителна оценка за прилагане на ФИ по ПКИП 2021-2027.

Планираните за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година, като не се очаква същите да окажат съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

План за възстановяване и устойчивост

Интервенциите по настоящата специфична цел осигуряват допълваща подкрепа към капиталовите финансови инструменти по Програмата за икономическа трансформация (ПИТ) на ПБУ в областите иновации, растеж и климатична неутралност и цифрова трансформация. Подкрепата по посочените мерки на ПБУ е под формата на дялови или квази-дялови инвестиции, предоставяни чрез „Прозорец за иновации“, „Прозорец за растеж“ и „Инфраструктурен прозорец“. В областта на иновациите, предоставяната подкрепа по ПБУ е насочена към МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация за повишаване на капацитета за иновации на компаниите посредством стимулиране на прилагането на съществуващи технологии за разработване на иновативни продукти, процеси или услуги за съществуващи и нови пазари. Подкрепата в рамките на „Прозорец за растеж“ е предназначена за МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация и дружества със средна пазарна капитализация, като се инвестира в относително зрели компании, които търсят капитал, за да разширят и подобрят дейността си или да навлязат на нови пазари, с цел ускоряване на растежа. „Инфраструктурният прозорец“, от своя страна, е насочен към МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация, дружества със средна пазарна капитализация като основната цел на фонда е да подпомогне прехода към дигитална и с нулеви емисии икономика, подкрепяйки реализирането на инфраструктурни проекти чрез създаването главно на проектни компании (special

purpose vehicle - SPV). Посоченото включва, без да се ограничава до, инфраструктурни активи за производство и съхранение на зелена енергия (възобновяеми енергийни източници, биомаса, съхранение, инфраструктура за зареждане на електромобили, водород), цифрова инфраструктура (ИКТ, оптична инфраструктура, центрове за данни, 5G), градско възстановяване, енергийна ефективност и социална инфраструктура. Предвидено е изпълнението на направлението да бъде осъществено чрез инвестиране във фондове, инвестиращи в портфейл от инфраструктурни активи (посредством проектно финансиране) като инвестициите са насочени не към стартиращи или опериращи фирми, които произвеждат продукт или предлагат услуга, а основно във физически активи.

По този начин допълването на интервенциите по линия на ПКІП и ПВУ е както от гледна точка на обхвата, така и по отношение на механизма за реализирането им.

Други програми

По линия на програма ПНИИДИТ също е предвидено да се прилагат възможностите, които предлага Платформата за стратегически технологии за Европа. В ПНИИДИТ е предвидено подпомагане развитието на технологични инфраструктури, които съчетават съоръжения, оборудване и услуги, необходими за разработване и тестване на нови технологии в стратегическите сектори на STEP. Целта на инфраструктурите е да се насърчи взаимодействието между индустрията, включително МСП, и научната общност, улеснявайки прехода от валидиране в лабораторна среда към по-високи нива на технологична готовност преди навлизане на пазара. Основна целева група и потребители на тези инфраструктури са индустриални предприятия, в т.ч МСП, които търсят подкрепа за разработване и интегриране на иновативни технологии към комерсиализация на нови продукти, процеси и услуги. По този начин двете програми се допълват както от гледна точка на обхвата и на целевата група, така и по отношение на механизма за тяхната реализация.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основните целеви групи по тази специфична цел са: МСП и големи предприятия.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

По тази специфична цел не се планира използването на териториални инструменти.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

ПКИП е хоризонтална програма и действия на територията на цялата страна, като предвидените интервенции допринасят за изпълнението на приоритетите на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027 в областта на целите, заложи в Приоритет 7 „Общество, базирано на знанието“, Дейност 1 Насърчаване на координацията на национални, регионални и фондове на ЕС за стимулиране на върховите постижения в научноизследователската и иновационна дейност в изследователски области, специфични за региона на река Дунав и Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“, Дейност 5 Подобряване на приложението на технологиите за изкуствен интелект в МСП от Дунавския регион.

Подкрепата по настоящата специфична цел ще допринесе и за постигането на целите на Приоритетна област 2 „Устойчива енергия“ на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027, а именно подкрепа на авангардни технологични разработки, насочени към повишаване на енергийната ефективност на региона и увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници. Предвидените интервенции попадат в следните дейности на Приоритет 2: Дейност 1 „По-нататъшно проучване на устойчивото използване на чиста биомаса, слънчева енергия, геотермална, хидроенергия и вятърна енергия за увеличаване на енергийната независимост и за насърчаване и подкрепа на многоцелеви трансгранични проекти за използване на ВЕИ“ и Дейност 4 „Да се подобрят енергийно ефективните, икономически ефективни и иновативни нисковъглеродни технологии, включително интелигентни решения, като същевременно се зачита принципът на технологична неутралност.“

Предвид спецификата на подкрепяните дейности и с оглед размера на предоставяната подкрепа и формата на финансиране, не се предвижда реализирането на съвместни проекти за сътрудничество между предприятия от трансгранични и транснационални региони по тази специфична цел на ПКИП.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Финансовите инструменти са насочени към предприятия, които се намират в различни етапи на развитие и осъществяват дейност в областта на критичните технологии и свързаните вериги на стойност в рамките на стратегическите сектори на STEP, включително, но не само, дълбоки

технологии, киберсигурност, квантови технологии, технологии в сферата на изкуствения интелект, роботика и автономни системи, технологии за производство на енергия от ВИ, клетъчни и тъканни култури и инженерство и др. под.

Планирани са два типа финансови инструменти: дялов и дългов.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	0,00	16,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	16,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	0,00	19,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	19,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2025	1 200 296,00	ИСУН	

5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2025	1 200 296,00	ИСУН	
---	--------	------	--------------------------	-------	--	--------	------	------	--------------	------	--

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	009. Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	3 294 813,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	7 907 550,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	011. Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	1 976 887,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	188. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	1 499 836,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	189. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	1 499 837,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	190. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с биотехнологии.	499 946,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	191. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с биотехнологии	499 946,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	192. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с цифрови технологии и иновации в областта на дълбоките технологии	2 999 673,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	193. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с цифрови технологии и иновации в областта на дълбоките технологии	2 999 673,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	009. Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	3 294 813,00

5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	7 907 550,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	011. Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	1 976 887,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	188. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	2 072 190,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	189. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	2 072 190,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	190. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с биотехнологии.	690 730,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	191. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с биотехнологии	690 730,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	192. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с цифрови технологии и иновации в областта на дълбоките технологии	4 144 379,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	193. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с цифрови технологии и иновации в областта на дълбоките технологии	4 144 379,00
5	RSO1.6	Общо			50 172 009,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	13 179 250,00
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	9 998 911,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	13 179 250,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	13 814 598,00
5	RSO1.6	Общо			50 172 009,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	23 178 161,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	26 993 848,00
5	RSO1.6	Общо			50 172 009,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
5	RSO1.6	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	23 178 161,00
5	RSO1.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	26 993 848,00
5	RSO1.6	Общо			50 172 009,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1. Приоритет: 6. Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.7. Подобряване на промишления капацитет за насърчаване на отбранителните способности, като се дава приоритет на способностите за двойна употреба (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение дейности, свързани със стимулиране на инвестициите в областта на отбраната и технологиите с двойна употреба.

Укрепването на промишления капацитет на МСП и големи предприятия от отбранителната индустрия, както и на предприятия от други сектори на икономиката, чиито продукти имат потенциал да се ползват и за отбранителни цели (т.нар. стоки с двойна употреба) цели да повиши тяхната конкурентоспособност, а силната, устойчива, технологично напреднала и конкурентоспособна отбранителна промишленост е от решаващо значение за засилване на отбранителните способности и гарантиране сигурността на ЕС.

В тази връзка са предвидени следните индикативни групи дейности, насочени към насърчаване на отбранителните способности:

- повишаване на промишления капацитет на МСП и големи предприятия, произвеждащи изделия с двойна употреба;
- повишаване на промишления капацитет на МСП и големи предприятия от сектор отбрана;
- подкрепа чрез дългово и дялово финансиране за създаване на нови и развитие на съществуващи предприятия, занимаващи се с технологично развитие и производство на отбранителни продукти и продукти с двойно предназначение.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на УО;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, идентифицирани в СП, Стратегията на ПКИП и приложимите стратегически документи на национално ниво;
- стремеж към структуриране на финансовите инструменти по гъвкав начин, така че да могат да бъдат адаптирани към пазарната динамика, без да се налагат забавания;

- координация и сътрудничество между УО и ФМФИБ за съгласуване и синхронизация между финансовите инструменти и мерките с безвъзмездни средства;
- съобразяване на параметрите на финансовите инструменти с резултатите от проведената предварителна оценка за прилагане на ФИ по ПК ИП 2021-2027.
- ефективност и ефикасност на интервенциите – при подготовката и дизайна на съответните мерки ще се прилага механизъм на изпълнение, който да осигури логическа обвързаност между цели, вложени ресурси, предвидени дейности, индикатори за продукт и очаквани резултати и индикатори за резултат/ефект от помощта, като например подхода „теория на промяната“ (theory of change);
- постоянен стремеж към намаляване на административната тежест спрямо кандидатите/бенефициентите чрез залагане на гъвкави и максимално облекчени изисквания при кандидатстване и последващо изпълнение на проектите;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- принцип на партньорство и прозрачност – съгласуване на критериите за подбор на операции с КН на програмата; провеждане на обществени обсъждания на процедурите с безвъзмездни средства преди официалното им обявяване; изготвяне на прозрачни и обективни критерии за подбор на проекти;
- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, вкл. възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852, като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

По линия на програма ПНИИДИТ също е предвидена подкрепа в областта на отбранителната промишленост и изделията с двойна употреба, но тя е фокусирана главно върху насърчаване на партньорството и иновационната дейност на предприятията, посредством създаване на Център за иновации в отбраната, който ще служи като точка за тестване на нови технологии и разработване на прототипи, с фокус върху дронове и усъвършенствани отбранителни системи, за да стимулира технологичния напредък, икономическия растеж и ролята на България в отбранителните иновации.

Други програми

Допълването с Програма Цифрова Европа, която има за цел да подкрепи и ускори цифровата трансформация на европейската икономика, промишленост и общество и да подобри конкурентоспособността на Европа в глобалната цифрова икономика е по отношение на подкрепата на проекти, услуги и умения с потенциални приложения с двойна употреба. Като фокусът на специфична цел 1 на програма „Цифрова Европа“ е по-скоро върху високопроизводителни изчислителни технологии, във връзка с внедряването и експлоатацията на фабрики за ИИ и ново поколение гигафабрики за ИИ, специализирани в разработването, обучението и поддържането на най-сложните, много големи модели и приложения на ИИ, в т.ч. хардуер и софтуер, необходими за такова внедряване.

По отношение на „Хоризонт Европа“, която е основната програма на Съюза за финансиране на научни изследвания и иновации, допълването е с инструмента „Ускорител“ на Европейския съвет по иновациите (ЕСИ), осигуряващ подкрепа за иновации с потенциален авангарден и революционен характер с потенциал за разгръщане, които може да са твърде рискови за частните инвеститори. Инструментът „Ускорител“ на ЕСИ е отворен за потенциални приложения с двойна употреба, като подкрепата за разрастване по линия на инструмента е разширена и за неподходящи за банково финансиране МСП, включително стартиращи предприятия и малки дружества със средна пазарна капитализация, в т.ч. вече получили подкрепа по този инструмент субекти, осъществяващи авангардни и революционни иновации, които не са подходящи за банково финансиране, с акцент върху приложенията в областта на отбраната.

Интервенциите в настоящата специфична цел допълват и мерките на Механизма за свързване на Европа, който има за цел да ускори инвестициите в областта на трансевропейските мрежи, като даде възможност за полезни взаимодействия между транспортния, енергийния и цифровия сектор, като се подкрепя свързаната изчислителна инфраструктура, необходима за продуктите и технологиите както в областта на отбраната, така и отвъд нея, вкл. внедряването и осигуряването на цифров капацитет, като например услуги в облаци, изкуствен интелект и гигафабрики за ИИ.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Основните целеви групи по тази специфична цел са: МСП и големи предприятия от сектор отбрана и такива, прилагащи решения и произвеждащи изделия с двойна употреба.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залежали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

По тази специфична цел не се планира използването на териториални инструменти.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

ПКИП е хоризонтална програма и действия на територията на цялата страна, като предвидените интервенции допринасят за изпълнението на приоритетите на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027 в областта на целите, заложи в Приоритет 8 „Конкурентоспособност на предприятията“, и по-специално Дейност 5 Подобряване на приложението на технологиите за изкуствен интелект в МСП от Дунавския регион.

Предвид спецификата на подкрепяните дейности и с оглед размера на предоставяната подкрепа и формата на финансиране, не се предвижда реализирането на съвместни проекти за сътрудничество между предприятия от трансгранични и транснационални региони по тази специфична цел на ПКИП.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Финансовите инструменти са насочени към предоставяне на подкрепа за инвестиции и обратно финансиране за укрепване на промишления капацитет на МСП и големи предприятия от сектор отбрана.

В допълнение с финансови инструменти ще се предостави подкрепа за насърчаване създаването и развитието на предприятия, занимаващи се с технологично развитие и производство на отбранителни продукти и продукти с двойно предназначение.

Планирани са два типа финансови инструменти: дялов и дългов инструменти.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
-----------	----------------	------	------------------	---------------	-----------	---------------	------------------------	---------------------------

6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	0,00	14,00
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	0,00	6,00
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	8,00
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	RCO128	Подкрепяни предприятия, свързани предимно с насърчаване на двойната употреба и отбранителните способности (RearmEU)	предприятия	0,00	14,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	0,00	33,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	0,00	24,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	9,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO128	Подкрепяни предприятия, свързани предимно с насърчаване на двойната употреба и отбранителните способности (RearmEU)	предприятия	0,00	33,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2025	4 952 271,00	ИСУН	

6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2025	19 082 614,00	ИСУН	
---	--------	------	--------------------------	-------	--	--------	------	------	---------------	------	--

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	194. Производствени инвестиции в големи предприятия, свързани с технологии в областта на отбраната и технологии с двойна употреба	10 120 846,00
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	195. Производствени инвестиции в МСП, свързани с технологии в областта на отбраната и технологии с двойна употреба	10 120 845,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	194. Производствени инвестиции в големи предприятия, свързани с технологии в областта на отбраната и технологии с двойна употреба	32 642 741,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	195. Производствени инвестиции в МСП, свързани с технологии в областта на отбраната и технологии с двойна употреба	32 642 741,00
6	RSO1.7	Общо			85 527 173,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	11 250 000,00
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	2 325 750,00
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	6 665 941,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	53 750 000,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	2 325 750,00

6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	9 209 732,00
6	RSO1.7	Общо			85 527 173,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	20 241 691,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	65 285 482,00
6	RSO1.7	Общо			85 527 173,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
6	RSO1.7	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	20 241 691,00
6	RSO1.7	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	65 285 482,00
6	RSO1.7	Общо			85 527 173,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1. Приоритет: 2. Кръгова икономика

2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение следните индикативни групи дейности:

- Дейности, насочени към изпълнение на мерки за енергийна ефективност в предприятията въз основа на препоръки от енергиен одит (обследване за енергийна ефективност);
- Въвеждане и сертифициране на системи за енергиен мениджмънт;
- Въвеждане на системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението;
- Стимулиране на предприятията да използват електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници за собствено потребление;
- Подкрепа за осигуряване на интегриран подход за фокусирано и координирано прилагане на мерки за енергийна ефективност във всички икономически сектори;
- Реализиране на малки по размер инвестиции, свързани с придобиване на машини, съоръжения, оборудване и др. дълготрайни активи с гарантиран енергийно ефективен резултат, вкл. въвеждане използването на ВИ за собствено потребление.

Подкрепата по тази специфична цел представлява алтернативна мярка при крайното потребление на енергия, която ще допринесе за постигане на общата кумулативна цел за енергийни спестявания за периода 2021-2030 г. и междинните цели за 2027-2029 г. съгласно Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България.

Инвестициите във възобновяеми източници от своя страна ще спомогнат за постигане на най-малко 27.09% дял на енергията от ВИ в брутното крайно потребление на енергия до 2030 г. По-конкретно мерките ще имат ефект при постигането на подцелите в сектор електрическа енергия – 30.33% дял на енергията от ВИ и сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане – 42.60% дял на енергията от ВИ.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на Управляващия орган;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и

ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;

- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКИП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално ниво; отчитане на регионалните дисбаланси и капацитет за интелигентна специализация на съответния регион;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- принцип на равните възможности - насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

План за възстановяване и устойчивост

Доколкото по линия на ПКИП са предвидени целенасочени мерки за подобряване на енергийна ефективност в предприятията, вкл. мерки за въвеждане на системи за енергиен мениджмънт и системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението, Програмата за икономическа трансформация на ПВУ, направление „Декарбонизация“, ще осигури допълваща подкрепа в посока насърчаване на енергийната ефективност и използването на електрическа енергия от ВИ за собствено потребление, вкл. за последващото ѝ съхранение. Основната линия на допълване между двата програмни документа в тази област, особено в частта финансови инструменти е по отношение обхвата на инструментите.

Гаранционният инструмент за енергийна ефективност по ПВУ (изпълняван чрез InvestEU) е насочен към подкрепа на дългосрочния растеж на малкия бизнес в пост-пандемичната среда и прехода към нисковъглеродна икономика. Същевременно, този по ПКИП е насочен към “tailor made” интервенции на кредитния пазар с цел да адресира специфични нужди на по-изостаналите региони в страната, които остават извън обхвата на паневропейските гаранционни решения.

Подобряване на енергийната ефективност в предприятията, но само по отношение на сгради, е предвидено в рамките на Подкрепата за обновяване на сградния фонд на ПВУ.

Доколкото в областта на подобряване на енергийната ефективност и използването на ВИ са налице значителни инвестиционни нужди в различни икономически сектори прилагането на всяка една от посочените типове интервенции в тяхната цялост ще позволи да бъде използван целия спектър от налични мерки като, според своите нужди, всяко предприятие ще може да прецени кои мерки и в каква комбинация да приложи.

Други програми

Предвидените интервенции в програмите за трансгранично сътрудничество за периода 2021-2027 г. допълват интервенциите по тази специфична цел на ПКИП по отношение на повишаване на ресурсната ефективност на икономиката, внедряване на технологични решения за намаляване на потреблението на енергия в промишлените процеси и мерки за енергийна ефективност на сградния фонд, собственост на предприятията, както и по отношение на предоставяне на подкрепа и прилагане на иновации, насочени към висока въглеродна интензивност на икономиката и намаляване на емисиите на парникови газове.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Основните целеви групи по тази специфична цел са: МСП и големи предприятия с потенциал за реализиране на мерки за енергийна ефективност, Агенцията за устойчиво енергийно развитие (AUEP).

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

По настоящата специфична цел не се предвижда прилагане на териториални подходи.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Подкрепата за подобряване на енергийната ефективност и стимулиране използването на електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници в предприятията на територията на цялата страна ще допринесе за постигането на целите на Приоритет 2 „Устойчива енергия“ на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027, а именно подкрепа за постигане на националните цели за 2030 г. за енергия от възобновяеми източници, заложи в ИНПЕК и оттам на общата европейска цел от 30%.

Предвидените интервенции попадат в следните дейности на Приоритет 2: Дейност 1 По-нататъшно проучване на устойчивото използване на чиста биомаса, слънчева енергия, геотермална, хидроенергия и вятърна енергия за увеличаване на енергийната независимост и за насърчаване и подкрепа на многоцелеви трансгранични проекти за използване на БЕИ и Дейност 2 Насърчаване на енергийната ефективност и използването на възобновяема енергия в сгради и отоплителни системи, включително централно отопление и охлаждане и комбинирани топлинни и електрически съоръжения.

Предвид спецификата на подкрепяните дейности, а именно подобряване на енергийната ефективност и насърчаване използването на ВИ на ниво отделно предприятие и с оглед размера на предоставяната подкрепа и формата на финансиране, не се предвижда реализирането на съвместни проекти за сътрудничество между предприятия от различни региони.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Подкрепа по тази специфична цел ще се предоставя чрез комбинирано финансиране между дългови финансови инструменти (портфейлна гаранция с таван на загубите) и безвъзмездна финансова помощ за реализирането на мерки за енергийна ефективност в предприятията въз основа на препоръки от енергиен одит. Предвижда се комбинация с безвъзмездна помощ в рамките на една операция (напр. енергиен одит, системи за енергиен мениджмънт, системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението, други инвестиции).

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	4,00	538,00

2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	4,00	538,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	4,00	44,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	24,00	1 467,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	24,00	1 467,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	24,00	246,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	8 799 283,00	2020	8 690 020,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	SR05	Реализирани енергийни спестявания	MWh/y	0,00	2021	58 033,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR29	Очаквани емисии на парникови газове	тонове еквивалент на CO2/година	49 195 992,00	2020	48 585 111,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR05	Реализирани енергийни спестявания	MWh/y	0,00	2021	328 854,00	Подкрепени проекти	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	038. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП и спомагателни мерки	24 520 228,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	039. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в големи предприятия и спомагателни мерки	3 050 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	046. Подпомагане за субекти, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост спрямо изменението на климата, включително мерки за повишаване на осведомеността	400 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	048. Енергия от БЕИ: слънчева	4 270 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	052. Други видове енергия от възобновяеми източници (включително геотермална енергия)	1 830 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	038. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП и спомагателни мерки	88 666 425,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	039. Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в големи предприятия и спомагателни мерки	18 950 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	046. Подпомагане за субекти, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост спрямо изменението на климата, включително мерки за повишаване на осведомеността	3 600 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	048. Енергия от БЕИ: слънчева	26 530 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	052. Други видове енергия от възобновяеми източници (включително геотермална енергия)	11 370 000,00
2	RSO2.1	Общо			183 186 653,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	18 820 228,00
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	11 250 000,00

2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	4 000 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	54 366 425,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	58 750 000,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	36 000 000,00
2	RSO2.1	Общо			183 186 653,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	34 070 228,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	149 116 425,00
2	RSO2.1	Общо			183 186 653,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.1	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	34 070 228,00
2	RSO2.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	149 116 425,00
2	RSO2.1	Общо			183 186 653,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

По тази специфична цел са предвидени за изпълнение индикативни групи дейности в областта на проектирането на продуктите, производствените процеси и управлението на отпадъци, както следва:

- По-ефективно използване в производството на природните ресурси, вкл. вода, в т.ч. намаляване на използването на първични суровини или увеличаване на използването на странични продукти и вторични суровини;
- Увеличаване на трайността, възможностите за поправка, модернизиране или повторна употреба на продуктите;
- Подобряване на възможностите за рециклиране на продуктите, вкл. рециклирането на отделните материали, съдържащи се в продуктите, наред с другото чрез заместване или намалена употреба на продукти и материали, които не подлежат на рециклиране;
- Намаляване на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите през целия им жизнен цикъл, включително чрез заместване на тези вещества с по-безопасни алтернативи;
- Удължаване използването на продуктите, включително чрез повторно използване, проектиране за дълготрайност, промяна на предназначението, разглобяване, преработване, модернизиране и ремонт, и споделянето на продукти;
- Подкрепа за подобряване управлението на отпадъците в предприятията, в т.ч. предотвратяване и намаляване на генерирането на отпадъци, подготовка за повторна употреба, рециклиране. Ще се предоставя подкрепа за модернизиране на технологиите по пречистване и намаляване на замърсяването от производствени отпадъчни води;
- Подкрепа за създаване на партньорства между предприятия за постигане на промишлена симбиоза – споделяне на ресурси, услуги, вторични продукти, създаване на връзка между производства, при която отпадъците от едното представляват суровина за другото. Ще се насърчава промишлената симбиоза между предприятия по веригите на стойността;
- Стимулиране на предприятията да използват електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници за собствено потребление;
- Създаване на браншови платформи (например по материални потоци: пластмаси, дърво, стъкло и т.н.) за обмяна на добри практики.

При изпълнение на мерките, в рамките на подхода BOMP, ще бъде предоставена подкрепа за внедряване на цифрови технологии и разработване и внедряване на иновации в областта на кръговата икономика съгласно тематична област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на ИСИС 2021-2027 – разработване и въвеждане на иновативни продукти, процеси и бизнес модели, ориентирани към трайно намаляване на ресурсната интензивност в промишлеността.

Подкрепа, свързана с използването на енергията от възобновяеми източници за собствено потребление е предвидена като допълваща спрямо мерките, свързани с кръгова и ресурсоефективна икономика.

Предвижда се също подкрепа за технологично развитие, иновации и ресурсна ефективност за предприятията за предварително третиране на отпадъци, като част от сектора на рециклирането. Мерките не включват подпомагане на предприятия за изгаряне и/или друго оползотворяване на отпадъци с производство на енергия.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на УО;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националния план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в СП, Стратегията на ПК ИП и приложимите стратегически документи на национално ниво;
- ефективност и ефикасност на интервенциите – при подготовката и дизайна на съответните дейности/мерки ще се прилага механизъм на изпълнение, който да осигури логическа обвързаност между цели на програмата, вложени ресурси, предвидени дейности, индикатори за продукт и очаквани резултати и индикатори за резултат/ефект от помощта, като например подхода „теория на промяната“ (theory of change);
- постоянен стремеж към намаляване на административната тежест спрямо кандидатите/бенефициентите чрез залагане на гъвкави и максимално облекчени изисквания при кандидатстване и последващо изпълнение на проектите;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- при дизайна на интервенциите ще се търси възможност за обявяване на процедури за предоставяне на БФП с няколко крайни срока с цел постигане на предвидимост и прозрачност на предоставяната подкрепа;
- прилагане на нов механизъм на оценка при процедурите с безвъзмездни средства, където е подходящо, включващ използването на външна експертиза, включително международна, при оценката на проектите;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на получените резултати и научени уроци в програмния цикъл;
- принцип на партньорство и прозрачност – съгласуване на критериите за подбор на операции с Комитета за наблюдение на програмата; провеждане на обществени обсъждания на процедурите с безвъзмездни средства преди официалното им обявяване; изготвяне на прозрачни и обективни критерии за подбор на проекти;

- принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Предвидените за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852, като предвид тяхната същност не се очаква същите да оказват съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

План за възстановяване и устойчивост

В ПВУ в рамките на Програмата за икономическа трансформация (фонд „Зелен преход и кръгова икономика“, направление „Преход към кръгова икономика“) са предвидени мерки, свързани с подкрепа за оптимизация и внедряване на екологични решения и технологии по отношение на МСП и големи предприятия, осъществяващи икономически дейности в сектор С „Преработваща промишленост“, както и партньорства между тях за целите на постигане на промишлена симбиоза. Доколкото нуждите от инвестиции за по-безболезнен и плавен преход към кръгова и ниско въглеродна икономика надхвърлят средствата по Програмата за икономическа трансформация, ПКИП ще продължи подкрепата за предприятията в областта на проектирането на продуктите, производствените процеси и управлението на отпадъци, като разшири обхвата и включи предприятия от различни сектори на икономиката. Подкрепа по ПКИП ще се предоставя под формата на безвъзмездна помощ и финансови инструменти, като предприятията, получили безвъзмездна помощ по посоченото направление на ПВУ, ще могат да се възползват от подкрепа по ПКИП единствено чрез финансови инструменти.

Програма Околна среда 2021-2027 (ПОС)

Синергичен ефект на мерките в областта на кръгова икономика, но от гледна точка управление на отпадъците, ще се постигне чрез осигуряване на допълняемост с подкрепата по линия на ПОС.

ПОС осигурява подкрепа за мерки за третиране на отпадъци, които се отчитат за постигане на българските национални цели в областта съгласно европейското и националното законодателство, и които попадат в приложното поле на Закона за управление на отпадъците: битови, строителни и производствени отпадъци (които не са генерирани и рециклирани на ниво отделно предприятие). Посоченото включва и подкрепа за мерки за увеличаване на капацитета за рециклиране на отпадъци за предприятия, чиято икономическа дейност е свързана с рециклиране на отпадъци.

Допълващата подкрепа по линия на ПКИП е осигурена за предприятията, занимаващи се с предварително третиране на отпадъци.

Други програми

Мерките по настоящата специфична цел на ПКИП се допълват с мерките по Програма Интеррег NEXT Черноморски басейн, насочени към опазването на околната среда, защитата и възстановяването на екосистемата и биоразнообразието, вкл. чрез подкрепа на действия за намаляване на замърсителите и на отпадъците, събиране и рециклиране на морските и речните отпадъци, както и инвестиране в зелена инфраструктура.

Мерките в областта на кръговата икономика по програмите за трансгранично сътрудничество 2021-2027 доколкото обхващат гранични региони и малки по размер проекти допълват мерките по ПКИП. Дейностите по ТГС програмите включват технологични инвестиции, разработване на кръгови бизнес модели/решения за МСП, нови бизнес модели, основани на наемане и споделяне на стоки и услуги, бизнес модели за насърчаване на създаването на тясна регионална верига за създаване на стойност и др.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:

Основните целеви групи по тази специфична цел са: МСП от всички сектори на икономиката, дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация, както и предприятия, които извършват дейности с отпадъци (предварително третиране).

Предприятия за предварително третиране на отпадъци са допустими за безвъзмездни средства, в случай че предприятието не получава продуктови такси по Закона за управление на отпадъците.

Дружества със средна пазарна капитализация и малки дружества със средна пазарна капитализация ще могат да бъдат подкрепяни единствено с финансов инструмент.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите, които са залегнали в рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които ще бъдат изготвени в хода на подготовката на програмите за периода 2021-2027.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР

Информация за двата териториални подхода е представена в раздел 1. Подробно описание е включено и в двете водещи програми - Програма за развитие на регионите 21-27 относно ИТИ и СПРЗСР 2023-2027 за ВОМР. По отношение на ВОМР допълнителна информация е представена и в специфична цел: RSO1.1 в раздела за териториалните инструменти. В съответствие с решението на национално ниво, средствата от ПКПП за прилагането им са в размер на 10.32% от ЕФРР.

Прилагане на подхода ИТИ

По настоящата специфична цел е предвидена подкрепа за предприятията чрез подхода ИТИ в посока насърчаване развитието на производства в областта на чистите технологии, кръговата и нисковъглеродната икономика.

Подобен вид подкрепа за предприятията на местно ниво ще бъде предпоставка за:

- насърчаване на промишлена симбиоза;
- развитие на екологосъобразни модели на производство, дейности с нулеви емисии и ресурсонезависими такива, които да служат като добра практика и нови бизнес модели в областта на кръговата икономика;
- Развитие на местната икономика съобразно местните нужди и потенциал.

Прилагане на подхода BOMP

Подкрепа за инвестиции в предприятията с цел подобряване на ресурсната ефективност са планирани и чрез подхода BOMP. Проектите ще се реализират въз основа на интегрирани стратегии за местно развитие, които ще се изготвят и изпълняват в партньорство между различни местни заинтересовани страни с оглед постигане на максимален ефект върху съответната територия. Доколкото в областта на ресурсната ефективност е налице значителен потенциал за подобряване дейността на предприятията, чрез подобен вид проекти в рамките на подхода BOMP ще се създадат условия за въвеждане на местно ниво на устойчиви и адаптирани към новите тенденции на развитие на икономиката производства. Посоченото е предпоставка за развитие, растеж и генериране на заетост сред местните общности.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Мерките за подкрепа на предприятията в областта на по-ефективното използване в производството на природните ресурси, в т.ч. и вода, намаляване на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите, подобряване управлението на отпадъците, използването на енергия от възобновяеми източници и създаването на браншови платформи за обмяна на добри практики ще допринесат за постигане на целите за устойчива енергия, подобряване качеството на водата и развитие на конкурентоспособни МСП, залежали в Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027. Програмата възнамерява да насърчи междурегионалното сътрудничество и обмяна на добри практики между бенефициентите от гранични региони.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Планирано е използването на дългови финансови инструменти (портфейлна гаранция с таван на загубите) за ресурсна ефективност в предприятията в комбинация с безвъзмездна финансова помощ в една операция. Безвъзмездна финансова помощ ще се предоставя за подготовка на инвестиционния проект, както и за самата инвестиция. Допустими дейности са всички посочени в поле „Свързани видове действия“. При подкрепа чрез финансови инструменти няма да се залага изискване проектът да представлява иновация. Независимо от това, за иновационни

проекти остава отворена възможността, без да е задължителна, за комбинация между финансови инструменти и безвъзмездна помощ в рамките на две отделни операции.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	19,00	42,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	22,00	89,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	5,00	45,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	63,00	263,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	38,00	529,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	25,00	252,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното	в евро	0,00	2021	38 299 504,00	Подкрепени проекти	

					подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)						
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR06	Предприятия, участващи в промишлена симбиоза	Предприятия	0,00	2021	4,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR07	МСП, въвели продуктова или процесова иновация в област "Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика" на ИСИС	Предприятия	0,00	2021	15,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR08	МСП предприели мерки за ресурсна ефективност	предприятия	0,00	2021	46,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	SR09	МСП предприели мерки за подобряване управлението на отпадъците	предприятия	0,00	2021	39,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	214 294 356,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR06	Предприятия, участващи в промишлена симбиоза	Предприятия	0,00	2021	15,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR07	МСП, въвели продуктова или процесова иновация в област "Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика" на ИСИС	Предприятия	0,00	2021	79,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR08	МСП предприели мерки за ресурсна ефективност	предприятия	0,00	2021	282,00	Подкрепени проекти	
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR09	МСП предприели мерки за подобряване	предприятия	0,00	2021	257,00	Подкрепени проекти	

					управлението на отпадъците						
--	--	--	--	--	----------------------------	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	048. Енергия от ВЕИ: слънчева	3 480 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	069. Управление на търговски и промишлени отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, за сортиране, за повторно използване и за рециклиране	13 432 167,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	075. Подкрепа за благоприятни за околната среда производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в МСП	14 507 997,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	076. Подпомагане за екологосъобразни производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в големи предприятия	2 400 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	048. Енергия от ВЕИ: слънчева	19 720 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	069. Управление на търговски и промишлени отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, за сортиране, за повторно използване и за рециклиране	90 927 707,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	075. Подкрепа за благоприятни за околната среда производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в МСП	98 635 476,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	076. Подпомагане за екологосъобразни производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в големи предприятия	13 600 000,00
2	RSO2.6	Общо			256 703 347,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	14 620 164,00

2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	12 000 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	7 200 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	114 083 183,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	04. Подпомагане чрез финансови инструменти: гаранция	68 000 000,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	40 800 000,00
2	RSO2.6	Общо			256 703 347,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	08. ИТИ — Други видове целеви територии	6 906 600,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	1 190 660,00
2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	25 722 904,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	08. ИТИ — Други видове целеви територии	62 159 400,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	16. Водено от общностите местно развитие — Други видове целеви територии	10 715 940,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	150 007 843,00
2	RSO2.6	Общо			256 703 347,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

2	RSO2.6	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	33 820 164,00
2	RSO2.6	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	222 883 183,00
2	RSO2.6	Общо			256 703 347,00

* По принцип 40 % за ЕCF+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕCF+

2.1.1. Приоритет: 4. Платформа за стратегически технологии за Европа (STEP) – подкрепа за чисти и ресурсно ефективни технологии

2.1.1.1. Специфична цел: RSO2.9. Подкрепа за инвестиции, допринасящи за целта на STEP по член 2, параграф 1, буква а), точка ii) от Регламент (ЕС) 2024/795 (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

Подкрепата в рамките на настоящата специфична цел е насочена към реализирането на мярка за насърчаване на технологичното развитие в областта на чистите и ресурсно ефективните технологии в контекста на възможностите, предоставяни по линия на Платформата за стратегически технологии за Европа (STEP). Основната цел на инициативата STEP е да се подпомогне разработването и производството на технологии, определени като такива от критично значение за намаляване на стратегическите зависимости на Съюза, за използване на възможностите и постигане на целите на екологичния и цифровия преход и по този начин гарантиране на икономическия суверенитет и стратегическата автономност на Съюза. В този контекст подкрепата в рамките на настоящата специфична цел на ПК ИП е фокусирана върху областта на „чистите и ресурсно ефективните технологии“, която е един трите стратегически сектори (заедно с цифровите технологии и иновациите в областта на дълбоките технологии, както и биотехнологиите), включени в обхвата на STEP.

В съответствие с целите на Регламента за STEP (Регламент (ЕС) 2024/795), предвидените за изпълнение индикативни групи дейности в рамките на тази специфична цел включват:

- Дейности, свързани с разработването или производството на технологии от критично значение от областта на чистите и ресурсоефективни технологии;
- Дейности, насочени към подсилване на веригите за създаване на стойност, свързани с технологиите от критично значение от областта на чистите и ресурсоефективни технологии;

Посоченото включва инвестиции в иновативни проекти, изграждане на производствени линии и подсилване на веригите за създаване на стойност, свързани с критичните технологии.

Ще бъдат подкрепяни и технологии, свързани със суровините от критично значение, посочени в Приложение II към Законодателния акт за суровините от критично значение, както и технологии, попадащи в обхвата на Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии.

При осъществяването на индикативните дейности е предвидено да се прилагат следните водещи принципи:

1.
 - Проактивно поведение от страна на УО в посока идентифициране на представители на целевите групи, които имат висок потенциал да реализират подбен тип проекти и популяризиране на възможностите на STEP сред тях;

- предоставянето на финансиране да се осъществява в съответствие с процедурите, установени в националното законодателство и вътрешните такива на Управляващия орган;
- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националният план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и ефективен информационен поток между участващите в изпълнението и ефективна система за управление и контрол на изпълнението с цел постигане на максимален синергичен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство;
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред бизнеса/икономиката, които са идентифицирани в Споразумението за партньорство, Стратегията на ПКИП 2021 – 2027 и приложимите стратегически документи на национално и регионално ниво;
- извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- стремеж към ускоряване на процеса по предоставяне, отчитане и верификация на помощта;
- принцип на равните възможности - насърчаване на равните възможности за всички, включително възможностите за достъп за хора с увреждания чрез интегрирането на принципа на недискриминация;

Планираните за изпълнение дейности са съобразени с принципа за ненаанасяне на значителни вреди („do no significant harm” /DNSH/ principle) по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година, като не се очаква същите да окажат съществено негативно влияние върху околната среда.

Синергия и допълняемост:

План за възстановяване и устойчивост

Интервенциите по настоящия приоритет на ПКИП, свързани с разработването или производството на технологии от критично значение в сектора на чистите и ресурсноефективните технологии, както и с укрепване на развитието на промишлеността и веригите за създаване на стойност в този сектор осигуряват допълваща подкрепа към мерките по Програмата за икономическа трансформация (ПИТ) на ПВУ в направление „Иновации“ - по отношение на иновациите, осъществявани в тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“ на ИСИС 2021-2027, както и по отношение на направленията „Декарбонизация“ и „Преход към кръгова икономика“. Подкрепата по настоящата специфична цел допълва инвестициите в областта на климатичната неутралност и ускоряването на зеления и цифровия преход, предвидени в рамките на Инвестиция 2.3.a - Капиталови инструменти за инвестиции за неутралност по отношение на климата и за цифровизация по ПИТ на ПВУ.

Подкрепата по посочената мярка на ПВУ е под формата на капиталови или квази-капиталови инвестиции посредством „Инфраструктурен прозорец“ като основната цел на фонда е да подпомогне прехода към дигитална и с нулеви емисии икономика, подкрепяйки реализирането на инфраструктурни проекти чрез създаването главно на проектни компании (special purpose vehicle - SPV). Посоченото включва, без да се ограничава до, инфраструктурни активи за производство и съхранение на зелена енергия (възобновяеми енергийни източници, биомаса, съхранение, инфраструктура за зареждане на електромобили, водород), цифрова инфраструктура (ИКТ, оптична инфраструктура, центрове за данни, 5G), градско възстановяване, енергийна ефективност и социална инфраструктура. Предвидено е изпълнението на направлението да бъде

осъществено чрез инвестиране във фондове, инвестиращи в портфейл от инфраструктурни активи (посредством проектно финансиране) като инвестициите са насочени не към стартиращи или опериращи фирми, които произвеждат продукт или предлагат услуга, а основно във физически активи (напр. възобновяема енергия, транспортни средства), посредством които се предоставят основни комунални услуги. По този начин допълването на двете интервенции е както от гледна точка на обхвата и на целевата група, така и по отношение на механизма за реализирането им.

Други програми

По линия на програма ПНИИДИТ също е предвидено да се прилагат възможностите, които предлага Платформата за стратегически технологии за Европа, но в другите два сектора, а именно цифровите технологии и иновациите в областта на дълбоките технологии и биотехнологиите. Мерките, попадащи в обхвата на STEP по линия на ПНИИДИТ ще се фокусират върху подкрепата за иновации и технологии от критично значение в тези сектори като по този начин ще бъде осигурена възможност за създаване на потенциал във всички идентифицирани стратегически области, които са от значение за екологичния и цифровия преход. Посоченото не само ще допринесе за укрепване и развитието на промишлеността и веригите за създаване на стойност, но и ще се подобри дългосрочната конкурентоспособност и устойчивост както на национално ниво, така и на ниво ЕС.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Основните целеви групи на подкрепата по тази специфична цел са МСП, както и големите предприятия. Доколкото подкрепяните технологии следва да внасят иновативен, нововъзникващ и авангарден елемент със значителен икономически потенциал на вътрешния пазар на ЕС или да допринасят за намаляване, или за предотвратяване на стратегическите зависимости на Съюза, именно големите предприятия притежават най-съществен потенциал и биха имали ключова роля за тяхното развитие и прилагане.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При изпълнението на дейностите рамките на тази специфична цел ще се прилагат принципите на равенство, приобщаване и недискриминация. Ще се гарантира и спазването на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

По настоящата специфична цел не се предвижда прилагане на териториални подходи.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Подкрепата по настоящата специфична цел ще допринесе за постигането на целите на Приоритетна област 2 „Устойчива енергия“ на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за периода 2021-2027, а именно подкрепа на авангардни технологични разработки, насочени към повишаване на енергийната ефективност на региона и увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници. Предвидените интервенции попадат в следните дейности на Приоритет 2: Дейност 1 „По-нататъшно проучване на устойчивото използване на чиста биомаса, слънчева енергия, геотермална, хидроенергия и вятърна енергия за увеличаване на енергийната независимост и за насърчаване и подкрепа на многоцелеви трансгранични проекти за използване на ВЕИ“ и Дейност 4 „Да се подобрят енергийно ефективните, икономически ефективни и иновативни нисковъглеродни технологии, включително интелигентни решения, като същевременно се защита принципът на технологична неутралност.“

Предвид спецификата на подкрепяните дейности и с оглед размера на предоставяната подкрепа и формата на финансиране, не се предвижда реализирането на съвместни проекти за сътрудничество между предприятия от трансгранични и транснационални региони по ПКПП.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

По настоящата специфична цел не се предвижда използването на финансови инструменти.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	0,00	3,00
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	0,00	3,00
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	RCO126	Предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в чисти и ресурсно ефективни технологии	предприятия	0,00	3,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	0,00	9,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	0,00	9,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO126	Предприятия, свързани предимно с производствени инвестиции в чисти и ресурсно ефективни технологии	предприятия	0,00	9,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2025	2 500 000,00	ИСУН/ подкрепени предприятия	
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2025	7 500 000,00	ИСУН/ подкрепени предприятия	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	188. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	1 875 000,00
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	189. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	5 625 000,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	188. Производствени инвестиции в големи предприятия предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	5 625 000,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	189. Производствени инвестиции в МСП предимно във връзка с чисти и ресурсно ефективни технологии	16 875 000,00
4	RSO2.9	Общо			30 000 000,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	7 500 000,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	22 500 000,00
4	RSO2.9	Общо			30 000 000,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	7 500 000,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	22 500 000,00
4	RSO2.9	Общо			30 000 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
4	RSO2.9	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	7 500 000,00
4	RSO2.9	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	22 500 000,00
4	RSO2.9	Общо			30 000 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.2. Приоритети за техническа помощ

2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от POP: 3. Техническа помощ

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д) от POP

2.2.1.1. Интервенция на фондовете

Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от POP

За успешното изпълнение на ПКИП ще се използва натрупания опит и експертиза през предходните два програмни периода. Приоритет Техническа помощ ще подпомага всички действия на УО на ПКИП, необходими за ефективното, ефикасното и целесъобразното изпълнение на заложените цели и индикатори, като се прилагат адекватни и своевременни действия в следните основни направления:

1. Повишаване ефективността на УО на ПКИП

В ГДЕФК, Управляващ орган на ПКИП от 01.09.2026 г. е Изпълнителна агенция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ИА ЕФК), създадена с Постановление № 104 на Министерския съвет от 18.08.2026 г. (обн., ДВ, бр. 70/2026 г.). Изпълнителната агенция е правопреемник на закритата Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ в Министерство на иновациите и растежа (ГД ЕФК), изпълнявала до момента функциите на УО на ПКИП. В ИА ЕФК, в качеството ѝ на УО, е създадена устойчива система за управление и контрол на средствата от ЕС, в съответствие с всички изисквания на регламентите на Съвета и на ЕК. Базирайки се на натрупания опит и добрите практики и подходи в програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на програмата ще се постигне по-добро административно управление, което от своя страна ще рефлектира върху развитието на включените в програмата политики. Предвидените по ТП инвестиции ще продължат да осигуряват адекватни системи, добра работна среда и експертен и мотивиран човешки ресурс, като по този начин ще се постигне по-голяма ефективност и ефикасност в усвояването на средствата от ЕС, както и качествено управление на програмата. Ще се подкрепят анализи, проучвания и изследвания на възможността за прилагането на иновативни подходи в управлението и изпълнението на програма. Ще се подкрепят дейности по укрепване на административния капацитет за постигане на високи нива на управление и контрол на ПКИП. Ще се насърчава прилагането на Пактове за почтеност при планирането, възлагането и изпълнението на договори за обществени поръчки от висок обществен интерес и със значителен корупционен риск с цел осигуряване на доброто финансово управление на средствата от програмата.

Допълнително, за целите на подобряване на екипната работа в УО през новия програмен период, следва да се предвиди цялостен процес по повишаване на културата за работа в екип; управление на конфликтни ситуации; умения за работа в стресови ситуации; управление на времето, вътрешна комуникация, непрекъснато развитие и др.

Целта на приоритета за техническа помощ е да се подкрепи повишаването на капацитета на УО чрез прилагането на принципите на добро управление и подход, базиран на добри практики и натрупан опит от предходните програмни периоди както от УО, така и от страните-членки на ЕС в областта на програмирането, изпълнението, мониторинга, контрола и оценката на програма.

Търсен резултат: осъществяване на безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на програмата, осигурявайки високо ниво на усвояване на средствата от фондовете от ЕС.

2. Подобряване на капацитета на бенефициентите на ПКИП

Съществува целенасочена стратегия за подобряване комуникацията с бенефициентите на програмата, като са заложили и допълнителни мерки за информираност и публичност на бенефициентите и заинтересованите страни. Предвидено е средствата от ТП да продължат да се използват за повишаване на капацитета на бенефициентите за участие в програмата, както чрез подготовката на качествени проектни предложения, така и чрез добро управление на изпълняваните от тях проекти. Ще продължат и дейности за повишаване на информационната осведоменост на целевите групи и бенефициентите по отношение на инвестициите от ЕС и ПКП. Общият извод, който се налага от извършени вътрешни анализи е, че провежданите информационни кампании имат ефект и закономерно спомагат за повишаване на осведомеността на обществеността, особено когато са съпътствани с реални резултати и ефекти от изпълнението на програмата.

Целта на приоритета е да подкрепи подобряването на капацитета на бенефициентите за подготовка и изпълнение на проекти, които да съответстват в най-голяма степен на приоритетите, целите и изискванията на програмата.

Търсен резултат:

- подобро качество на проектните предложения, което предполага съкращаване на сроковете за извършване на оценката им;
- подобрен процес на изпълнение на проектите по програмата, което предполага по-добро и ефикасно усвояване на средствата.

3. Осигуряване на информираност относно ПКП

Ключови за успеха и високата ефективност на ПКП са дейностите свързани с прозрачността и информираността на всички заинтересовани страни и обществеността като цяло.

Целта е да се поддържа високо ниво на информираност относно целите, приоритетите и възможностите за финансиране, предлагани от ПКП, както и да се осигури публичност на резултатите от изпълнението на програмата и постигането на заложените приоритети, в частност в контекста на политиките, подкрепяни от програмата.

Търсен резултат: лесна разпознаваемост на програмата, нейните цели, приоритети и резултати.

Конкретни дейности, допринасящи за постигане на целите на приоритета:

Дейности в изпълнение на Цел 1:

- Техническа осигуреност, консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПКП;
- Засилване ролята на оценките като инструмент за повишаване на ефективността и ефикасността на програмата чрез изграждане на култура за оценки, обмяна на знания и сътрудничество, укрепване на капацитета за планиране и възлагане на оценки, осигуряване на данни, необходими за целите на оценките и използване на резултатите от оценките;
- Засилване на сътрудничеството между екипите, ангажирани с програмирането и тези, отговорни за управлението на риска, контрола и нередностите;
- Подкрепа на процесите на оценка и мониторинг на проекти (организация на оценителни комисии, база данни от независими експерти, притежаващи необходимите технически познания и опит, наемане на експерти, и др.), независими оценки на проекти;
- Осигуряване на подкрепа за дейностите, свързани с приключването на програмния период 2014-2020;

- Обезпечаване на работата на Комитета за наблюдение на ПКИП;
- Анализ и оценка на потребностите на служителите от УО от обучение и консултации, вкл. разработване и изпълнение на програми за обучение (наемане на експерти, организиране на обучения, учебни материали и др.) за улесняване на изпълнението на ПКИП;
- Повишаване на капацитета на служители, пряко участващи и подпомагащи планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКИП чрез осигуряване на участие в обучения, работни срещи, семинари, работни посещения, обмен на добри практики и опит и др. с конкретна насоченост по теми, актуални за изпълнението на ПКИП;
- Оказване на подкрепа с цел засилване на контакта с бенефициентите както от гледна точка осигуряване на контрол, така и с цел подкрепа и консултации;
- Насърчаване на по-широкото прилагане на формите на опростени разходи, вкл. чрез трансфер на добри практики;
- Доставка и поддръжка на компютри (хардуер и софтуер, вкл. специализиран софтуер) и на офис оборудване, необходимо за управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКИП;
- Обезпечаване на командировки на служители, пряко участващи в планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКИП;
- Възнаграждения, в т.ч. осигуровки, допълнително материално стимулиране и всички други съпътстващи ги разходи съгласно националното законодателство за УО на ПКИП;
- Подкрепа за подготовка на следващия програмен период;
- Други дейности, обезпечавачи правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПКИП.

Дейности в изпълнение на Цел 2:

- Анализ и оценка на потребностите на бенефициентите на ПКИП, вкл. потенциални;
- Разработване и изпълнение на програми за обучение на бенефициенти (наемане на експерти, организиране на обучения, учебни материали и др.), които да засилят капацитета им от гледна точка успешно изпълнение и отчитане на проектите;
- Осигуряване на подкрепа на потенциалните бенефициенти на ПКИП с цел подпомагане на процеса по кандидатстване и изготвяне на качествени проектни предложения чрез:
 - работни срещи, семинари, разяснителни кампании, обмен на добри практики и опит;
 - изготвяне на видео клипове и електронни наръчници, визуализиращи процеса по кандидатстване;
 - поддържане на електронна платформа за разяснения по програмата и отделните процедури и др.

Дейности в изпълнение на Цел 3:

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

• Изработване и/или поддръжка (техническа поддръжка, хостинг, домейни, добавяне на допълнителни функционалности) на интернет страница/подстраница към единен уебпортал; • Създаване и поддържане на профил/и на програмата в избрани социални медии (напр. Facebook, Instagram); • Медийни участия (електронни, интернет и печатни), изработване на информационни и рекламни филми, аудио/видео клипове, репортажи, банери и др., закупуване на програмно време/рекламни карета и др. контакти с пресата; • Изработване и разпространение на печатни информационни материали и сувенири (бюлетини, брошури, постери, наръчници, издания и др.); • Организиране на събития: конференции, изложения, семинари, информационни кампании, семинари за журналисти и др. и широко използване на препоръките на бизнеса и добрите примери за проекти; • Оценка на въздействието от осъществяване на комуникационните дейности (социологически проучвания, анализи, кръгли маси и фокус групи, анкети, изследвания за удовлетвореност и др.); При изпълнението на така описаните индикативни дейности, в изпълнение на целите на приоритета за ТП, ще бъдат предприети мерки за борба с измамите, съгл. изискванията, заложиени в Споразумението за партньорство. Конкретен бенефициент • УО на ПКПП	
--	--

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Formatted: Bulgarian

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Основните целеви групи включват: служители на УО, пряко участващи и подпомагащи планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката и контрола на ПКПП; потенциални бенефициенти и бенефициенти, крайни получатели по ПКПП; потенциални финансови посредници и финансови посредници; членовете на Комитета за наблюдение; структури на ~~МФРМИДТ~~, имащи отношение към разработването и прилагането на политики за развитието на българските предприятия.

2.2.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка ii) от POP

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
ЕФРР	Преход	SO01	Брой проведени информационни кампании и събития	Брой	10,00	20,00
ЕФРР	Преход	SO02	Брой на заетите лица, чийто заплати се съ-финансират по техническа помощ	Брой	37,00	37,00
ЕФРР	Преход	SO03	Брой обучени служители на УО	Брой	83,00	232,00
ЕФРР	Преход	SO04	Брой проведени обучения за служителите на УО	Брой	2,00	6,00
ЕФРР	Преход	SO05	Брой обучени бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	107,00	518,00
ЕФРР	Преход	SO06	Брой проведени обучения за бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	1,00	2,00
ЕФРР	Преход	SO07	Брой изготвени оценки	Брой	2,00	7,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO01	Брой проведени информационни кампании и събития	Брой	10,00	20,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO02	Брой на заетите лица, чийто заплати се съ-финансират по техническа помощ	Брой	179,00	179,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO03	Брой обучени служители на УО	Брой	417,00	1 158,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO04	Брой проведени обучения за служителите на УО	Брой	10,00	27,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO05	Брой обучени бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	738,00	2 720,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO06	Брой проведени обучения за бенефициенти/кандидат бенефициенти	Брой	3,00	6,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO07	Брой изготвени оценки	Брой	2,00	7,00

2.2.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка iv) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
3	ЕФРР	Преход	179. Информация и комуникации	312 122,00
3	ЕФРР	Преход	180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	5 599 114,00
3	ЕФРР	Преход	181. Оценка и проучвания, събиране на данни	170 431,00
3	ЕФРР	Преход	182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	166 666,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	179. Информация и комуникации	1 560 608,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	27 995 572,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	181. Оценка и проучвания, събиране на данни	852 153,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	833 334,00
3	Общо			37 490 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
3	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	6 248 333,00
3	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	31 241 667,00
3	Общо			37 490 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

3. План за финансиране

Позоваване: член 22, параграф 3, буква ж), подточки i), ii) и iii), член 112, параграфи 1, 2 и 3 и членове 14, 26 и 26а от РОР

3.1. Прехвърляния и принос (1)

Препратка: членове 14, 26, 26а и 27 от РОР

Изменение на програмата, свързано със	☐ принос към InvestEU
	☐ прехвърляне към инструменти с пряко или непряко управление
	☐ прехвърляне между ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд или друг фонд или фондове
	☐ средства, които допринасят за постигане на целите, посочени в член 21в, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241

1) Приложимо само за изменения на програмата в съответствие с членове 14, 26 и 26а, с изключение на допълнителни прехвърляния към ФСП в съответствие с член 27 от РОР. Прехвърлянията не засягат годишното разпределение на финансовите бюджетни кредити на равнището на МФР за дадена държава членка.

Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години)

Принос от		Принос за	Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Компонент на InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категории региони.

Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Устойчива инфраструктура а)	Иновации и цифровизация б)	МСП в)	Социални инвестиции и умения г)	Общо д) = а) + б) + в) + г)
Общо						

* Кумулативни суми за всички приноси, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категории региони.

Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU

Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към	Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Инструмент	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Общо
Общо		

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категории региони.

Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка

Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към		Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* Прехвърляне към други програми. Прехвърлянията между ЕФРР и ЕСФ+ може да се извършват само в рамките на една и съща категория региони.

Таблица 17Б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение)

	ЕФРР				ЕСФ+				КФ	ЕФМДРА	ФУМИ	ФВС	ИУГВ	Общо
	По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони	Най-отдалечените региони или северните слабо населени региони	По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони	Най-отдалечените региони или северните слабо населени региони						
Общо														

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и категории региони.

Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на сближаване — обосновка

Таблица 21: Ресурси, които допринасят за постигане на целите, посочени в член 21в, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241

Фонд	Категория регион	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо
Обща сума								

3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1)

3.3. Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед

Таблица 19А: Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към	Разпределение по години			
Категория регион*	Категория регион*	2025	2026	2027	Общо
По-слабо развити региони	Преход	84 907 901,00	0,00	0,00	84 907 901,00

* Приложимо само за ЕФРР и ЕСФ+

Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категории региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към	Разпределение по години			
Категория регион*	Категория регион*	2025	2026	2027	Общо

* Приложимо само за ЕФРР и ЕСФ+

3.4. Обратни прехвърляния (1)

Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към		Разпределение по години							
InvestEU или друг инструмент на Съюза	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

1) Приложимо само за изменения на програмата за прехвърлени обратно средства от други инструменти на Съюза, включително елементи от ФУМИ, ФВС и ИУГВ с пряко или непряко управление или от InvestEU.

Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение)

От	Към						
Програма InvestEU/инструмент	ЕФРР			ЕСФ+			Кохезионен фонд
	По-силно развити региони	Преход	Развити	По-силно развити региони	Преход	Развити	

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категории региони.

3.5. Финансови бюджетни кредити по години

Позоваване: член 22, параграф 3, буква ж), точка i) от РОР и членове 3, 4 и 7 от Регламента за ФСП

Таблица 10: Финансови бюджетни кредити по години

Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Общо
							Финансов бюджетен кредит без сума за гъвкавост	Сума за гъвкавост	Финансов бюджетен кредит без сума за гъвкавост	Сума за гъвкавост	
ЕФРР*	Преход	0,00	60 834 069,00	51 025 223,00	37 319 515,00	104 873 625,00	11 619 539,00	11 619 539,00	12 318 399,00	12 318 399,00	301 928 308,00
ЕФРР*	По-слабо развити региони	0,00	229 548 080,00	229 119 530,00	176 408 404,00	39 840 104,00	61 014 738,00	61 014 738,00	64 638 049,00	64 638 049,00	926 221 692,00
Общо ЕФРР		0,00	290 382 149,00	280 144 753,00	213 727 919,00	144 713 729,00	72 634 277,00	72 634 277,00	76 956 448,00	76 956 448,00	1 228 150 000,00
Общо		0,00	290 382 149,00	280 144 753,00	213 727 919,00	144 713 729,00	72 634 277,00	72 634 277,00	76 956 448,00	76 956 448,00	1 228 150 000,00

* Суми след допълнителното прехвърляне към ФСП.

3.6. Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране

Позоваване: член 22, параграф 3, буква з), точка ii), член 22, параграф 6 и член 36 от РОР

За програми по цел „Инвестиции за работни места и растеж“, когато в споразумението за партньорство е избрана техническа помощ в съответствие с член 36, параграф 4 от РОР

Таблица 11: Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране

Брой цели на политиката/специфични цели на ФСП или техническа помощ	Приоритет	Основа за изчисляване на подкрепата от ЕС (общо допустими разходи или публичен принос)	Фонд	Категория регион*	Финансово участие на Съюза а) = ж) + з)	Разлика на финансовото участие на Съюза		Национално участие б) = в) + г)	Ориентирано разпределение на националното участие		Общо д) = а) + б)	Процент на съфинансиране е) = а) / д)
						Финансово участие на Съюза без сумата за гъвкавост ж)	Сума за гъвкавост з)		Публично, буква в)	Частно, буква г)		
1	1	Публичен	ЕФРР	Преход	176 869 731,00	163 210 985,00	13 658 746,00	75 801 315,00	75 801 315,00		252 671 046,00	69,9999995251%
1	1	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	408 201 087,00	336 504 874,00	71 696 213,00	72 035 488,00	72 035 488,00		480 236 575,00	84,9999996356%
1	5	Публичен	ЕФРР	Преход	23 178 161,00	23 178 161,00	0,00	0,00	0,00		23 178 161,00	100,0000000000%
1	5	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	26 993 848,00	26 993 848,00	0,00	0,00	0,00		26 993 848,00	100,0000000000%
1	6	Публичен	ЕФРР	Преход	20 241 691,00	20 241 691,00	0,00	5 060 423,00	5 060 423,00		25 302 114,00	79,9999992096%
1	6	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	65 285 482,00	65 285 482,00	0,00	3 436 078,00	3 436 078,00		68 721 560,00	95,0000000000%
2	2	Публичен	ЕФРР	Преход	67 890 392,00	58 341 919,00	9 548 473,00	29 095 883,00	29 095 883,00		96 986 275,00	69,9999994845%
2	2	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	371 999 608,00	321 878 659,00	50 120 949,00	65 646 990,00	65 646 990,00		437 646 598,00	84,9999999315%
2	4	Публичен	ЕФРР	Преход	7 500 000,00	7 500 000,00	0,00	0,00	0,00		7 500 000,00	100,0000000000%
2	4	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	22 500 000,00	22 500 000,00	0,00	0,00	0,00		22 500 000,00	100,0000000000%
ТА36(4)	3	Публичен	ЕФРР	Преход	6 248 333,00	5 517 614,00	730 719,00	2 677 857,00	2 677 857,00		8 926 190,00	70,0000000000%
ТА36(4)	3	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	31 241 667,00	27 406 042,00	3 835 625,00	5 513 236,00	5 513 236,00		36 754 903,00	84,9999985036%
Общо			ЕФРР	Преход	301 928 308,00	277 990 370,00	23 937 938,00	112 635 478,00	112 635 478,00		414 563 786,00	72,8303624668%
Общо			ЕФРР	По-слабо развити региони	926 221 692,00	800 568 905,00	125 652 787,00	146 631 792,00	146 631 792,00		1 072 853 484,00	86,3325426830%
Обща сума					1 228 150 000,00	1 078 559 275,00	149 590 725,00	259 267 270,00	259 267 270,00		1 487 417 270,00	82,5692981230%

* За ЕФРР: по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и когато е приложимо, специални разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За ЕСФ+ по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и, когато е приложимо, допълнителни разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За Кохезионния фонд: не е приложимо. Що се отнася до техническата помощ, прилагането на категориите региони зависи от избора на фонд.

** Посочете общия размер на средствата по линия на ФСП, включително допълнителната подкрепа, прехвърлена от ЕФРР и ЕСФ+. Таблицата не трябва да включвам сумите в съответствие с член 7 от Регламента за ФСП. При техническа помощ с финансиране от ФСП средствата по линия на ФСП трябва да бъдат разделени между ресурсите, свързани с член 3 и член 4 от Регламента за ФСП. За член 4 от Регламента за ФСП няма сума за гъвкавост.

4. Благоприятстващи условия

Позоваване: член 22, параграф 3, буква и) от РОР

Таблица 12: Благоприятстващи условия

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ие на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен ие на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
1. Ефективни механизми за мониторинг на пазара на обществените поръчки			Да	Налице са механизми за мониторинг, които обхващат всички обществени поръчки и възлагането им по линия на фондовете в съответствие със законодателството на Съюза в тази област. Това изискване включва: 1. Мерки за осигуряване на набор от ефективни и надеждни данни за процедурите за възлагане на обществени поръчки над праговете на Съюза в съответствие със задълженията за докладване съгласно членове 83 и 84 от Директива 2014/24/ЕС и членове 99 и 100 от Директива 2014/25/ЕС.	Да	Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки – обн., ДВ бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г. https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2021-09.pdf (Информацията продължава по-долу предвид нейния обем и относимостта ѝ към всеки от критериите по т.1-4).	Детайлизирана е нормативната уредба относно мониторинга на обществените поръчки, чрез: ☐ приети в края на 2019 г. промени в чл. 229 от в ЗОП, част от които засягат правомощията на изпълнителния директор на АОП във връзка с осъществяването на мониторинг на обществените поръчки (изменени са т. 14 и т. 24 в ал. 1, а ал. 4 и ал. 9 са допълнени); ☐ изменение на чл. 114 от ППЗОП и създаване на приложение № 3 към същия член (в приложението е посочена информацията, която различните органи с функции, засягащи обществените поръчки, следва ежегодно да предоставят на АОП за целите на мониторинга). (Информацията продължава по-долу предвид нейния обем и относимостта ѝ към всеки от критериите по т.1-4).
				2. Мерки за гарантиране, че данните обхващат най-малко следните елементи: а) качество и интензивност на конкуренцията: имена на спечелилия търга, брой на	Да	(продължение) Постановление № 49 от 23 март 2020 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, приет с Постановление № 73 на	(продължение) Изградена е и функционира централизирана електронна система - ЦАИС ЕОП.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен и на благоприя тстващ е условия	Критерии	Изпълнен и на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				първоначалните кандидати и стойност на договора; б) информация за крайната цена след приключването и за участието на МСП като преки оференти, когато националните системи предоставят такава информация.		Министерския съвет от 2016 г. (ДВ, бр. 28 от 2016 г.) – обн., ДВ. бр. 29/2020 г., в сила от 01.04.2020 г. https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2021-HEC1.pdf	Съгласно чл. 39а от ЗОП, тя се използва при възлагането на обществени поръчки, включително чрез динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система, както и при провеждане на конкурси за проект. Считано от 1 януари 2020 г., използването на ЦАИС ЕОП е задължително за определени групи възложители, а от 14 юни 2020 г. – и за останалите възложители. Системата е съставена от 32 модула, част от които възложителите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подател, Електронна документация, ЕЕДОП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.). Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадения през 2019 г. Център за обслужване на потребители.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				3. Мерки за гарантиране на мониторинга и анализа на данните от компетентните национални органи в съответствие с член 83, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС.	Да	(продължение) Линкове за достъп до: • Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): https://www.eop.bg • ЦАИС ЕОП – Регистър: https://app.eop.bg/today • ЦАИС ЕОП – Бюлетин: https://app.eop.bg/today/reporting/bulletin • ЦАИС ЕОП – Статистики: https://app.eop.bg/today/reporting/statistics	(продължение) Системата е съставена от 32 модула, част от които възложителите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подател, Електронна документация, ЕЕДОП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.). Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадения през 2019 г. Център за обслужване на потребители.
				4. Мерки, с които да се оповестяват публично резултатите от анализа в съответствие с член 83, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 3 от Директива 2014/25/ЕС.	Да	(продължение) • Регистър на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП: https://www.aop.bg	Вж. посочената информация срещу критериите по т. 1-4. В допълнение, чл. 229, ал. 1, т. 14 и 24 и ал. 9 от ЗОП и чл. 114, ал. 5 от ППЗОП.
				5. Мерки, с които да се гарантира, че цялата информация, сочеща към	Да	Закон за обществените поръчки /ЗОП/ - чл. 106, ал. 2 и 7,	Вж. чл. 106, ал. 2 и 7 от ЗОП и Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 от ППЗОП (ново - ДВ, бр. 29 от 2020

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				предполагаеми случаи на тръжна манипулация, се съобщава на компетентните национални органи в съответствие с член 83, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС.		Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки /ППЗОП/ - Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.), част Б, т. 17 Закон за защита на конкуренцията /ЗЗК/: https://www.cpc.bg/General/Legislation.aspx	г., в сила от 01.04.2020 г.) /част Б, т. 17/ чл. 15 и други свързани разпоредби от ЗЗК.
2. Инструменти и капацитет за ефективно прилагане на правилата за държавна помощ			Да	Управляващите органи разполагат с инструменти и капацитет за проверка на съответствието с правилата за държавна помощ: 1. За предприятия в затруднено положение и предприятия, от които се изисква възстановяване на средства.	Да	Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 14 от Закона за държавните помощи, министърът на финансите дава методически указания по прилагането на закона, нормативните актове по неговото прилагане и на правилата в областта на държавните помощи. https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137177456	За програмен период 2021-2027 звеното по държавните помощи е разработило Методическо Указание към УО на ОП за осигуряване на съответствие с приложимите правила по държавните помощи, което е налично на следната страница на МФ: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/573 Раздел VI на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за определяне на предприятия в затруднено положение. В нея се посочват елементите от отчетите, които участват в коефициентите за определяне на затруднено положение, както и практически указания за тяхното тълкуване от УО на ОП. Раздел V на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за проверка на предприятия, от които се изисква възстановяване на средства. Посочени са два източника за проверка: Официалния регистър на ЕК, намиращ се на адрес:

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							http://ec.europa.eu/competition/elojade/iseif/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3 и регистъра на МФ на адрес: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/483 . Базовите разпоредби относно реда за възстановяване на неправомерна и несъвместима помощ са уредени в Закона за държавните помощи и в правилника за неговото прилагане.
				2. Чрез достъп до експертни становища и насоки по въпроси, свързани с държавната помощ, предоставяни от експерти в областта на държавната помощ на местни или национални органи.	Да	В чл. 26 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление е определено задължение за Министъра на финансите да съгласува режима по държавните помощи за всяка процедура/мярка разработена от УО на ОП. https://www.eufunds.bg/bg/node/10446 В изпълнение на своите задължения министърът на финансите е издал НАРЕДБА № 4 от 2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/525	Министерството на финансите дава писмени становища и инструкции на УО, както и провежда експертни индивидуални срещи с УО за предоставяне на специфична експертиза в случай на конкретна нужда (пунктуална подкрепа). Звеното по държавните помощи в МФ непрекъснато предоставя ad hoc помощ на всички УО чрез консултации по електронна поща, по телефона, чрез провеждане на срещи, както в електронни платформи и др. Звеното предоставя обучения чрез Школата по публични финанси. През програмния период 2014-2020 г. звеното по държавните помощи изпълняваше и проект, който включваше тематични обучения за УО на ОП. През програмен период 2021-2027 г. Звеното по държавните помощи ще продължи да предоставя подобни обучения на УО в областта на

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ие на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен ие на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							държавните помощи, като допълнително ще бъде разработена дигитална платформа по държавните помощи.
3. Ефективното прилагане и изпълнение на Хартата на основните права			Да	Налице са ефективни механизми за гарантиране на спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), които включват: 1. Мерки за осигуряване на съответствието на подкрепяните от фондовете програми и тяхното прилагане с приложимите разпоредби на Хартата.	Да	Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8223	Утвърдени са национални Насоки за прилагане на Хартата. Целта им е подпомагане на органите по управление, контрол и одит по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП в практическото прилагане и гарантиране на Хартата. Националните органи следва да разработят и инкорпорират в правилата си за работа процедури за проверка на правата от Хартата и да докладват на КН случаите на несъответствие и жалби в контекста на изпълнението на фондовете. Насоките включват: Приложение № 1, в което са изведени трите етапа на изпълнение на фондовете, отговорните национални органи, както и приложимият набор права от Хартата, които следва да бъдат гарантирани; Приложение № 2, чрез което се прави проверка за потенциално нарушение на основните права по Хартата при извършването на действията и/или подготовката на документите и Приложение № 3, в което са посочени компетентните органи на национално ниво по основните права на ЕС. Изискванията на Насоките и приложенията към тях ще бъдат инкорпорирани в

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							описанието на системите за управление и контрол на програмите.
				2. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на неспазване на Хартата при подкрепяните от фондовете операции и жалби във връзка с Хартата, подавани в съответствие с механизмите, установени съгласно член 69, параграф 7.	Да	Проект на ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г. Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8223	Докладването на жалбите по Хартата и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с Хартата пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. Към 20.07.2022 г. проектът на постановление с на финален етап, като предстои инициране на процедурите по обществено обсъждане и междуведомствено съгласуване. Установените случаи на неспазване на Хартата в контекста на фондовете на ЕС ще се докладват от съответния УО, който следва да поддържа актуална систематизирана информация за тези случаи. Получените жалби от граждани или други външни източници/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по Хартата в хода на изпълнение на програмите ще се разглеждат от съответния компетентен орган на национално ниво и ще се докладват пред КН от УО въз основа на информация, предоставена от разгледалите жалбите компетентни органи,

Отклоняващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							съгласно Приложение № 3. Компетентните органи ще поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им съобразно вътрешните си правила и процедури.
4. Въвеждане и прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) в съответствие с Решение 2010/48/ЕО на Съвета.			Да	Налице е национална рамка за гарантиране на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН, която включва: 1. Общи цели с измерими подцели, събиране на данни и механизми за мониторинг.	Да	Законът за хората с увреждания (ЗХУ) и Правилника за неговото прилагане са достъпни на: https://www.mlsp.government.bg/normativni-aktove Информация за НСХУ и всички документи по неговото функциониране, както и ЗХУ и Правилника към него са достъпни на: https://saveti.government.bg/web/cc_11/1 Информация за Съвета за наблюдение е достъпна на: https://www.ombudsman.bg/pictures/Протокол%201.pdf https://mlsp.government.bg/uploads/38/khu/rms-6-11-2019-ap-2019-2020.pdf https://mlsp.government.bg/strategicheski-dokumenti	Националната рамка, гарантираща изпълнението на Конвенцията, включва ЗХУ и Правилник за прилагане на ЗХУ, Правила за дейността и организацията на работа на Националния съвет за хората с увреждания. Съветът е консултативен орган към МС с представители на правителството, национално представителни организации на и за хора с увреждания, национално представителни организации на работниците и служителите и представители на национално равнище организации на работодателите и Националното сдружение на общините в Република България. Създадена е информационна система за хората с увреждания, съдържаща данни за здраве, квалификация, образование, възможности за социално включване, професионална реализация, социално-икономически статус, демографски и др. Данните се използват за наблюдение и анализ на социално-икономическия статус на хората с увреждания, за планиране на дейности за разработване на секторни политики. Налична услуга Profile, позволява индивидуален достъп до

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							информация за допустими услуги според конкретното увреждане на човека. Приета Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 и план за действие за стратегията.
				2. Мерки, с които да се гарантира, че политиката, законодателството и стандартите относно достъпността са надлежно отразени в подготовката и изпълнението на програмите.	Да	Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8224	Утвърдени са национални Насоки за гарантиране на зачитането на Конвенцията при изпълнение на програмите. В приложение към насоките са разработени контролни листа за правата от КПХУ, приложими към отделните етапи и документи в рамките на процеса на програмиране, управление, наблюдение и контрол на средствата от фондовете, както и за проверка на потенциални нарушения на КПХУ, които да бъдат прилагани от органите в системата за управление и контрол. Изискванията на Насоките и приложенията към тях ще бъдат инкорпорирани в описанието на системите за управление и контрол на програмите.
				3. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ на ООН и жалби относно КПХУ на ООН, подадени в съответствие с механизмите съгласно член 69, параграф 7.	Да	Проект на ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г. Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със	Докладването на жалбите по КПХУ и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. Към 20.07.2022 г. проектът на

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
						средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програман период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8224	постановление е на финален етап, като предстои инициране на процедурите по обществено обсъждане и междуведомствено съгласуване. Установените случаи на неспазване на КПХУ в контекста на фондовете на ЕС ще се докладват от съответния УО, който следва да поддържа актуална систематизирана информация за тези случаи. Получените жалби от граждани или други външни източници/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по КПХУ в хода на изпълнение на програмите ще се разглеждат от съответния компетентен орган на национално ниво и ще се докладват пред КН от УО въз основа на информация, предоставена от разгледалите жалбите компетентни органи, съгласно Приложение № 3. Компетентните органи ще поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им съобразно вътрешните си правила и процедури.
1.1. Добро управление на национална или регионална стратегия за интелигентна специализация	ЕФРР	RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на	Да	Стратегията или стратегиите за интелигентна специализация са подкрепени от: 1. Актуален анализ на предизвикателствата пред разпространението на иновациите и цифровизацията.	Да	1. С решение № 1015/15.12.2022 г. на МС е приета Иновационна стратегия за интелигентна специализация за периода 2021-2027 г. (ИСИС). 2. Решение № 196 на МС от 2019 г. за одобряване на анализ на социално-икономическото развитие на България 2007-2017 г. за определяне	ИСИС 2021—2027 е разработена въз основа на анализ на бариерите пред разпространението на иновациите, резултатите от междинната оценка на изпълнението на Стратегията за периода 2014-2020 г., анализа на социално-икономическото развитие на България 2007-2017 г. за

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен и на благоприя тстващ е условия	Критерии	Изпълнен и на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
		внедряването на модерни технологии				на националните приоритети за периода 2021-2027 г. https://pris.government.bg/prin/login.aspx https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2019-04/socio-economic-analysis.pdf	определяне на националните приоритети за периода 2021-2027 г. и др. национални и европейски документи. ИСИС е интегрирана, специфична за България стратегия за икономическа трансформация, базираща се на силните страни, конкурентните предимства и потенциала на всеки регион, която: • определя приоритетите чрез „процеса на предприемаческо откритие“ • насочва приоритетите, предизвикателствата и ключовите потребности за съсредоточаване на наличните ресурси • интегрира публични инструменти и политики, подкрепяйки технологичните и нетехнологични иновации • включва система за наблюдение и оценка и механизъм за преглед за актуализиране на изборите на приоритети и политики. Министерството на иновациите и растежа /МИР/ проведе регионални обществени обсъждания на ИСИС с участието на представители на централната и местна власт, академичните среди, бизнеса и иновационната екосистема.
				2. Наличие на компетентна регионална или национална институция или орган,	Да	1. Приета Иновационна стратегия за интелигентна специализация за	На Министерството на иновациите и растежа (МИР) е възложено да:

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				отговорни за управлението на стратегията за интелигентна специализация.		периода 2021-2027 г. (ИСИС) с решение № 1015/15.12.2022 г. на МС. 2. Устройство правилник на Министерство на иновациите и растежа (МИР): https://www.mi.government.bg/files/urploads/files/ao/18_01_UP_MIR_laast.pdf 3. Решение № 272 от 28.04.2022 за изменение на решения на Министерския съвет: https://pris.government.bg/prin/login.aspx	• координира процеса на „предприемаческо откритие“ и участва в разработването и осъществяването на ИСИС • оценява иновативното развитие на страната въз основа на показатели за ефективност и определя основните области на развитие в съответните сектори и сфери • участва в координирането на резултатите на публичната администрация с оглед на изпълнението на заложените цели за НИРД в секторни стратегии и политики В рамките на Междуведомствена комисия под председателството на МИР ще се осъществява координирането на институционално ниво на процеса на изпълнение и проследяване на напредъка на ИСИС 2021-2027. - В основата на координационния механизъм ще бъде новосъздаденият Иновационен съвет, чрез който ще се осъществява институционалната координация на политиката в областта на научните изследвания и иновациите; - на регионално ниво ще действат регионални форми на партньорство, вкл. в процеса на предприемаческо откритие.
				3. Инструменти за мониторинг и оценка с цел измерване на	Да	1. Приета ИСИС 2021-2027 г. с решение на МС №1015/15.12.2022 г.	Планираните анализи на изпълнението, доклади за напредъка

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				резултатите спрямо целите на стратегията.		2. Европейско иновационно табло (ЕИТ) на ЕК https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_en 3. Регионалното иновационно табло (РИТ) на ЕК - https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/statistics/performance-indicators/regional-innovation-scoreboard_en	и оценки на ИСИС 2021-2027 г. ще бъдат извършвани от дирекция „Политики и анализи“ на МИР. Дирекцията ще следи за обезпечаване на процеса на събиране на данни, анализа, методиките, системата от индикатори и проследяване на текущото кратко-, средно- и дългосрочно изпълнение на стратегията в отговор на отключващите условия и по специално по отношение на адресиране на предизвикателствата, функциониращо взаимодействие със заинтересованите страни (“процес на предприемаческо откритие”); подобряването на националната или регионалната научноизследователска и иновационна система (връзка с Европейския Семестър); подкрепата на индустриалния преход и мерки за насърчаване на взаимодействието с външни партньори в приоритетни области на стратегията за интелигентна специализация.
				4. Функциониране на сътрудничеството между	Да	1. Приета ИСИС 2021-2027 г. с решение на МС №1015/15.12.2022 г.	За периода 2021-2027 г. Стратегията е насочена към дългосрочни процеси

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ие на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен ие на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				заинтересованите страни („процес на търсене на предприемачески потенциал“).		(т. 6.3 Непрекъснатост на процеса на предприемаческото откритие).	на откритие и експериментиране, водещи до идентифициране на пробни дейности и нови префокусирани области при по-ниско ниво на детайлност. Тези нови области ще са области за „пазарно приложение“, предоставящи ясни насоки за експериментиране с нови или подобрени продукти, услуги, процеси или бизнес модели. За тази цел за проектирането и изпълнението на ИСИС като дългосрочен процес на откривателство ще се осигури усъвършенстване на управлението на процеса на вземане на решения. Ще се създадат и активират различни инструменти, за да се стимулира откритието и експериментирането, базирано на предприемаческото знание. Също така се планира засилване на практиките на ППО, увеличаване на ангажираността по отношение поэтапното откриване и експериментиране в регионите, насърчаване на създаването на платформи, които ефективно да работят като „пространства“ за създаване, експериментиране и тестване на идеи и проекти, ръководени от предприемачи и съвместно проектирани от съответните заинтересовани страни.
				5. Действия, необходими за подобряване на националните или регионални системи за научноизследователска	Да	1. ПНИИДИТ, одобрена с Решение на ЕК C(2022)9227 от 05.12.2022 г. - https://ec.europa.eu/transparency/docum ents-	Политиката за научните изследвания, иновациите и технологиите се разработва и координира съвместно от МОН и МИР. Предстои приемане

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ие на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнен ие на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				дейност и иновации, по целесъобразност.		register/detail?ref=C(2022)9227&lang=bg 2. ПКПП, одобрена с Решение на ЕК C(2022)7161 от 03.10.2022 г. - https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=C(2022)7161&lang=bg 3. НПВУ 4. Приета ИСИС 2021-2027 г. с решение на МС №1015/15.12.2022 г. 5. Устройствен правилник на МИР - https://www.mi.government.bg/files/uploads/files/ao/18_01_UP_MIR_laast.pdf	на нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите (ЗННИИ), вкл. и регламентиране на правна материя по отношение на технологичния трансфер. Мерки за повишаване на капацитета на научноизследователските организации и висшите училища за разработване на приложни изследвания и иновации и изпълнение на съвместни проекти с индустрията са предвидени в НПВУ и ПНИИДИТ.
				6. Действия в подкрепа на промишления преход, където е приложимо.	Да	1. ИСИС 2021-2027, приета с Решение на МС № 1015/15.12.2022 г. https://pris.government.bg/prin/login.aspx https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1569	Определянето на приоритетните тематични области на ниво NUTS-3 следва да подпомогне индустриалния преход във всяка от 28-те области в страната, вземайки предвид техните териториални специфики и потенциала им за иновации и развитие. Този подход е определящ за гарантиране целесъобразността и резултатността на предприетите на местно ниво мерки и действия, така че да се максимизират ползите от реализирането на ИСИС 2021-2027 в контекста на двойния зелен и цифров преход. Във фокуса на действията в подкрепа на промишления преход ще остане развитието на човешките ресурси с оглед тяхната ключова роля при разгръщането и ефективното

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							функциониране на иновационната екосистема у нас и в Европа.
				7. Мерки за засилване на сътрудничеството с партньори извън дадена държава членка в приоритетни области, подкрепяни от стратегията за интелигентна специализация.	Да	1. ИСИС 2021-2027, приета с Решение на МС № 1015/15.12.2022 г. https://pris.government.bg/prin/login.aspx https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1569 2. Европейските тематични платформи (ЕТП), свързани с интелигентната специализация: https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3-thematic-platforms 3. Регионалното иновационно табло (РИТ) на ЕК: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/statistics/performance-indicators/regional-innovation-scoreboard_en	Активното регионално и международно сътрудничество стои в основата на ИСИС 2021-2027 като предпоставка за реализирането на многообразни новаторски идеи, предназначени за решаването на различни общонационални, общорегионални и общоевропейски проблеми. Предвижда се то да съпровожда всяка стратегическа инициатива още от етапа на нейната подготовка, възможностите за финансиране до интернационализацията на произведените продукти и услуги. Засилване сътрудничеството на европейско ниво посредством участието в тематични партньорства е един от стълбовете на българската иновационна политика по време на този програмен период и като такъв ще се ползва с особено значение за постигане на целта относно преминаването на България в групата на „умерените иноватори“ и утвърждаването ѝ като регионален лидер във всяка от тематичните области на стратегията.
2.1. Стратегическа рамка на политиката за подпомагане на енергийната	ЕФРР	RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и	Да	1. Приета е национална дългосрочна стратегия за саниране за подкрепа на санирането на националния фонд от жилищни и нежилищни сгради в	Да	Дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г. (Стратегията), приета с	Стратегията е приета с Протоколно РМС № 8/2021 г. и е представена на ГД „Енергетика“ на ЕК, в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2018/844.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ие на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен ие на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
ефективност, саниране на жилищни и нежилищни сгради		намаляване на емисиите на парникови газове		съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, която: а) поставя индикативни междинни цели за 2030, 2040 и 2050 г.; б) представя индикативно описание на финансовите ресурси за подпомагане на изпълнението на стратегията; в) определя ефективни механизми за насърчаване на инвестициите в санирането на сгради.		Протоколно решение № 8 на МС от 27.01.2021 г.: https://www.me.government.bg/themes/dalgosrochna-strategiya-za-obnovyavane-na-nacionalniya-sgraden-fond-ot-jilishtni-i-nejilishtni-sgradi-do-2050-g-2271-1545.html Закон за енергийната ефективност: https://www.me.government.bg/library/zakon-za-energiinata-efektivnost-537-c25-m1515-2.html	В Стратегията са заложили индикативни междинни цели за 2030, 2040 и 2050 г. Представено е описание на финансовите ресурси за изпълнението ѝ. В допълнение са предприети действия за създаване на Национален фонд за декарбонизация за финансиране на мерки за повишаване на енергийната ефективност в обществени, жилищни и промишлени сгради. Подписано е споразумение с DG Regio и ЕИБ за консултантска подкрепа при структурирането на фонда. Предстоящата първа фаза от процеса на създаването му ще включва анализиране на различни видове бариери за инвестиции в енергийна ефективност и ВЕИ като финансови, пазарни, административни бариери, бариери за информираност, затруднения в сектор Строителство, препоръки за промени в националната регулаторна рамка. Следваща фаза ще включи анализ на най-добрите практики в други ДЧ на ЕС и препоръки за приложимостта им в България, идентифициране на потенциални източници за капитализиране на Фонда (включително за техническа помощ) и идентифициране на частни съинвеститори.
				2. Мерки за подобряване на енергийната ефективност с цел постигане на изискваните икономии на енергия	Да	Дългосрочна стратегия сграден фонд - линк в критерий 1	За подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност, заложила в ИПЕК на България до 2030, в ЗЕЕ са въведени

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен и на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнен и на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
						https://www.seea.government.bg/documents/ZEE_12.03.2021.pdf https://www.seea.government.bg/documents/Naredba%20ERD0405.pdf https://www.seea.government.bg/documents/NAREDBA_ERD041_ot_3012018_g_za_obstoqtelstvata_podlejasi_na_vpi_svane_v_registrirane_po_Zakona_za_energiya.pdf https://www.seea.government.bg/documents/NAREDBA_ERD043_ot_4052016t.pdf https://www.seea.government.bg/bg/metodiki/2-uncategorised/10209-aktualizirani-metodiki	схеми за задължения за енергийни спестявания и алтернативни мерки. Задължените лица, на които са разпределени индивидуални цели за енергийни спестявания при крайното потребление на енергия са посочени в чл. 14а на ЗЕЕ. Алтернативните мерки за постигане на енергийно спестяване при крайното потребление на енергия са посочени в чл. 14б на ЗЕЕ. Отговорната институция за осъществяване на контрол върху изпълнението на целите от задължените лица е Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР). Контролните ѝ функции са посочени в глава 5 на ЗЕЕ. Националното законодателство позволява на задължените лица да прилагат мерки за повишаване на енергийната ефективност за всички крайни клиенти, като постигнатите енергийни спестявания се доказват чрез прилагане на методики, разработени съгласно Наредба № Е-РД-04-3 от 05.04.2016 г. При отчитане на постигнатите енергийни спестявания, АУЕР гарантира, че не се допуска двойно отчитане. По-подробна информация може да се намери на линковете в колона 5 и в представената информация по въпроси на ЕК.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
2.2. Управление на енергийния сектор	ЕФРР	RSO2.1. Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове	Да	Интегрираният национален план в областта на енергетиката и климата, който се нотифицира на Комисията в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и който съответства на дългосрочните цели за намаляване на емисиите на парникови газове съгласно Парижкото споразумение, включва:	Да	Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. (ИПЕК): https://www.me.government.bg/news/integriran-plan-v-oblastta-na-energetikata-i-klimata-na-republika-balgariya-2021-2030-2823.html?p=eyJ0eXBlljoidGhlbWVuZXdzliwicGFnZSI6Mn0=	Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. е приет с Протоколно решение на Министерския съвет № 8 от 27.02.2020 г. и е представен пред Европейската комисия. Интегрираният план е разработен в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата и който съответства на дългосрочните цели за намаляване на емисиите на парникови газове съгласно Парижкото споразумение. В Плана са включени всички елементи, изисквани съгласно образеца, посочен в Приложение I от Регламент (ЕС) 2018/1999.
				2. Описание на предвидените финансови ресурси и механизми за мерки за насърчаване на енергията с ниски въглеродни емисии.	Да	Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г.: https://www.me.government.bg/news/integriran-plan-v-oblastta-na-energetikata-i-klimata	Предвидените финансови ресурси и механизми за мерки за насърчаване на енергията с ниски въглеродни емисии са включени в Интегрирания план.
2.6. Актуализирани планове за управление на отпадъците	ЕФРР	RSO2.6. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно	Да	Налице са един или повече планове за управление на отпадъците, посочени в член 28 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, които обхващат цялата територия на държавата членка и включват:	Да	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/	Приложение 1 към НПУО представя подробен Доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страната за периода от 2008 г. до 2018 г. Глава 1.1. „Анализ на текущото състояние на отпадъците” представя анализ на ситуацията по отношение

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен и на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнен и на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
		използване на ресурсите икономика		1. Анализ на ситуацията с управлението на отпадъците в съответната географска единица, включително по отношение на вида, количеството и източника на генерираните отпадъци, и оценка на бъдещото им развитие, като се взема предвид очакваното въздействие на мерките, предвидени в програмите за предотвратяване на образуването на отпадъци, разработени в съответствие с член 29 от Директива 2008/98/ЕО.			на управлението на отпадъците в България по отношение на техния вид, количество и източник на генериране за: битови отпадъци, промишлени неопасни отпадъци, строителни отпадъци, опасни отпадъци, масово разпространени отпадъци, утайки от ПСОВ, медицински и биологични отпадъци. Оценката на бъдещото развитие на управлението на отпадъците, като се вземе предвид очакваното въздействие от мерките, включени в Програмата за предотвратяване на отпадъците, разработена в съответствие с чл.29 от Директива 2008/98/ЕО, изменена с Директива 2018/851/ЕО е представен в Приложението към НПУО под заглавие „Прогнози/сценарии за бъдещо развитие на политиката за управление на отпадъците през следващия програмен период (Приложение № 2 към НПУО).
				2. Оценка на съществуващите схеми за събиране на отпадъци, включително съответното материално и териториално покритие на разделното събиране, и мерки за подобряване на неговото функциониране, както и нуждата от нови схеми за събиране.	Да	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/	Оценката на съществуващите схеми за сметосъбиране, включително съответния материален и териториален обхват на разделното събиране на отпадъци, мерките за подобряване на функционирането му, както и необходимостта от въвеждане на нови схеми за сметосъбиране е представена в Приложение 1 към НПУО – Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък по отношение на управлението на отпадъците в

Отклоняващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен е на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен е на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							страната за периода от 2008 до 2018 г., Глава 1.8 „Анализ и оценка на въведените схеми за управление на отпадъците по принципа „Отговорност на производителя” и „Замърсителят плаща” .
				3. Оценка на недостига на инвестиции, обосноваваща необходимостта от закриване на съществуващи инсталации за отпадъци и допълнителна или модернизирана инфраструктура за отпадъци, с информация за наличните източници на приходи, необходими за посрещане на разходите за експлоатация и поддръжка.	Да	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/	Оценка на недостига на инвестиции, която обосновава необходимостта от закриване на съществуваща инсталация за третиране на отпадъци и от допълнителна и модернизирана инфраструктура за управление на отпадъците, включително информация за наличните източници на приходи, необходими за покриване на разходите за експлоатация и поддръжка, е представена в: А. Приложение 1 към НПУО „Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страната за периода от 2008 г. до 2019 г., глава 1.9. Анализ и оценка на техническия капацитет за третиране на отпадъци, раздели 1 – 8. Б. Приложения към НПУО 2021-2028, приложения 6 – 9. Информация за наличните източници на приходи, необходими за покриване на разходите за експлоатация и поддръжка, е представена в Приложение 1 към НПУО – Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страната за периода от 2008 г. до 2019

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнен ие на благоприя тстващит е условия	Критерии	Изпълнен ие на критерии те	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							г., глава 1.12. „Анализ на финансовите потоци в управлението на отпадъците в България“.
				4. Информация за критериите за местоположение, по които ще бъдат определяни бъдещите местоположения на обектите, както и за капацитета на бъдещите инсталации за третиране на отпадъци.	Да	Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 https://www.moew.government.bg/bg/otpaduci/strategicheski-dokumenti/	Информация за това как ще се определят местоположенията на бъдещите площадки, както и информация за капацитета на бъдещите инсталации за третиране на отпадъци е включена в Приложение 1 към НПУО – „Подробен доклад за съществуващото състояние и постигнатия напредък в управлението на отпадъците в страна през периода от 2008 г. до 2019 г., глава 1.9. Анализ и оценка на техническия капацитет за третиране на отпадъци, раздел IX: „Определяне на бъдещите местоположения на обектите, както и капацитета на бъдещите инсталации за третиране на отпадъци“.

5. Органи, които отговарят за програмата

Позоваване: член 22, параграф 3, буква к) и членове 71 и 84 от POP

Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата

Органи, които отговарят за програмата	Име на институцията	Лице за контакт	Длъжност	Електронна поща
Управляващ орган	Главна-Изпълнителна агенция дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност"- към Министерство на иновациите и разтежа дигиталната трансформация	Илияна Илиева	Главен-Изпълнителен директор	i.ilieva@efc.gov.bg ; i.ilieva@mig.gov.bg
Одитен орган	Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз"	Людмила Рангелова	Изпълнителен директор	aeuf@minfin.bg
Организация, която получава плащания от Комисията	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Детелина Караенева	Директор на дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	natfund@minfin.bg
Орган (различен от управляващия орган), изпълняващ счетоводната функция	Дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	Детелина Караенева	Директор на дирекция "Национален фонд", Министерство на финансите	natfund@minfin.bg

Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от POP, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията

Позоваване: член 22, параграф 3 от POP

Таблица 13А: Частта от процентите, определена в член 36, параграф 5, буква б) от POP, която ще бъде възстановена на органите, получаващи плащания от Комисията, в случай на техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от POP (в процентни пунктове)

6. Партньорство

Позоваване: член 22, параграф 3, буква з) от POP

ПКИП 2021 – 2027 г. е разработена въз основа на променящи се стратегически и програмни документи (български и европейски) и в съответствие с нуждите на бизнеса и резултатите от предварителни консултации с всички заинтересовани страни, вкл. службите на ЕК. В тази връзка, гъвкавият подход е единственият възможен.

Основни етапи в процеса на програмиране на ОПИК:

- Подготвителен етап – разработването на стратегически и нормативни документи, идентифициране на заинтересованите страни (партньорите), извършване на анализи и оценки

Процесът по подготовката на стратегическите и програмните документи за управление на средствата от ЕС за програмния период 2021 – 2027 г. стартира с одобряването на списък с целите и политиките, програмите и ведомствата, които са отговорни за разработването на програмните документи.

Участието на всички заинтересовани страни, в т.ч. бизнеса, неправителствените организации, местните и регионални власти, структурите на гражданското общество, академичната общност и др. представители на социално-икономическите партньори в подготовката на ПКИП 2021 – 2027 г. е осигурено и гарантирано посредством включването им в състава на тематичната работна група за разработване на програмата. Тематичната работна група провежда заседания за обсъждане и приемане на работните варианти на текста на ПКИП, разработвани в хода на нейната подготовка. Партньорите в ТРГ са включени в цялостното изготвяне, разглеждане и съгласуване на проектите на ПКИП, като всичките им права и задължения като членове на групата са дефинирани в правилата за работа на тематичната работна група, приети с гласуване на нейното първо заседание. Социално-икономическите партньори и представителите на структурите на гражданското общество се включват активно в работата на ТРГ като предоставят предложения за промени и подобрения в текстовете на програмата. Тези механизми осигуряват възможности за активно участие на всички партньори в процеса по програмиране и дават възможност за принос на всеки в подготовката на отделните части на програмата и в нейната цялост.

В допълнение и с оглед запознаване с проектите на ПКИП и отразяване на мненията на възможно най-широк кръг заинтересовани, на интернет страницата на Управляващия орган (<http://www.opic.bg>) е създадена рубрика „Нов програмен период 2021-2027 г.“, където се публикуват документите от заседанията на ТРГ, както и всички версии на програмата.

След окончателното разработване на програмата и одобрението ѝ от ЕК изпълнението на принципа на партньорство при определянето на операции/интервенциите, при мониторинга и оценката на програмата ще се осъществи като в Комитета за наблюдение на ПКИП бъдат включени представители на социално-икономическите партньори, НПО и други структури на гражданското общество, регионалните и местни власти, както и други ключови партньори. Посоченото е предпоставка за отразяването на гледната точка на всички заинтересовани страни и гаранция за успешната работа на КН.

- Разработване на цялостен проект на ПКИП 2021 – 2027 г.

На 10.12.2019 г. е проведено първото заседание на тематичната работна група за разработване на новата програма, на което е представена изготвената концепция за ПКИП и са дискутирани предложения обхват, приоритетни направления, индикативни дейности и инструменти за финансиране.

Като отчете полученото широко одобрение на първия вариант на концепция на ПКИП от страна на заинтересованите страни и социално-икономическите партньори, получените коментари и резултатите от проведените срещи и дискусии, УО пристъпи към разработването на цялостния проект на новата програма. За целта бяха проведени серия от заседания и писмени процедури на ТРГ, в рамките на които членовете бяха запознавани с всяка актуална версия на програмата, с обхвата на извършените промени спрямо предходната версия, както и с хода на неформалните

консултации е ЕК. Търсенето на обратна връзка от страна на членовете на ТРГ при изготвянето на всяка нова версия на програмата винаги е било важен елемент от принципа на партньорство и начин за отчитане мнението на заинтересованите страни по отношение обхвата, структурата и механизма на изпълнение на програмата.

Друг важен механизъм за осигуряване на публичност и прозрачност и за включването на гражданското общество, неправителствените организации и другите заинтересовани страни в хода на подготовка на ПКИП е чрез провеждането на обществени консултации. Този процес включваше както официалното публикуване на програмата за обществени консултации, така и провеждане на официално представяне на програмата и обсъждането ѝ в реално време със заинтересованите страни в рамките на процеса по обществено обсъждане. В тази връзка в периода 17.08-18.09.2021 бяха проведени обществени консултации чрез публикуването на ПКИП на единния портал за обществени консултации (www.strategy.bg), на единния информационен портал на ЕСИФ (www.eufunds.bg), на интернет страницата на Министерство на икономиката, както и на интернет страницата на Управляващия орган. Допълнително на 24.09.2021 г. бе проведено обществено обсъждане в реално време в електронна среда на ПКИП като над 200 участника бяха заявили предварително желание за участие, а над 100 представители на бизнеса, неправителствени организации, местни власти, публични и частни институции и други заинтересовани лица се включиха в самото събитие. В рамките на общественото обсъждане бе разгледан обхватът и основните направления на програмата, бяха представени всички постъпили в хода на регистрацията коментари и въпроси, както и бе проведена дискусия с участниците. По този начин освен членовете на ТРГ и други представители на заинтересованите страни и по-широката общественост успяха да се включат със свои мнения и предложения по проекта на програма.

В резултат актуалната версия на ПКИП отразява както коментарите на ЕК, така взима предвид и изразените в рамките на ТРГ и в хода на обществените дискусии мнения и предложения.

Процес по извършване на оценка на въздействието върху околната среда

Ключова част от процеса по подготовка и разработване на стратегическите документи, необходими за финализирането на ПКИП 2021 – 2027, е извършването на оценка на въздействието върху околната среда. В рамките на процедурата по съгласуване на обхвата на ПКИП с ресорното ведомство (Министерство на околната среда и водите) бе получено становище, че не са налични основания за провеждане на процедура по екологична оценка.

7. Комуникация и видимост

Позоваване: член 22, параграф 3, буква й) от POP

Комуникационна стратегия на ПК ИП

Комуникационната стратегия на ПК ИП е разработена в съответствие с чл. 22, ал. 3, б. и) от Регламент (ЕС) 2021/1060 и ще бъде изпълнена чрез ключови мерки, насочени към подкрепа на действия за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация със специален акцент върху споделяне на постигнатите резултати и добавената стойност на подкрепата от фондовете

Съгласно изводите от проучвания сред целевите групи на ОПИК 2014-2020 най-популярен и ефективен източник на информация е интернет. На второ място успешен инструмент за повишаване както на общата осведоменост за програмата, така и за нейните процедури и специфики са информационните събития и на следващо място е посочена рекламата, вкл. в печатните издания и чрез информационни материали.

Основна цел: Поддържане на високо ниво на обществена осведоменост относно целите, приоритетите и възможностите за финансиране, които програмата предлага, както и резултатите и ефектите от нейното изпълнение за създаване на положителна обществена нагласа и повишаване на доверието във възможностите, предоставени от ЕС, осъществявани в сътрудничество с българските институции.

Конкретни цели:

- Информирание на целевите групи за визията, приоритетите, възможностите за финансиране и резултатите по ПК ИП ;
- Осигуряване на публичност и прозрачност на процеса на управление и изпълнение на ПК ИП, резултатите от нейното изпълнение и идентифицираните добри практики;
- Информирание на потенциалните бенефициенти и бенефициентите на ПК ИП относно изискванията за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани от програмата, вкл. отговорностите им за осигуряване на информация и публичност;
- Информирание на потенциалните финансови посредници и крайни получатели на подкрепа от ПК ИП за обхвата и параметрите на подкрепата чрез финансови инструменти и възможностите за комбинирано финансиране.

Целеви групи

- широката общественост – граждани на страната на възраст над 15 години;
- потенциални бенефициенти - допустими бенефициенти;
- бенефициенти – предприятия, объединения, институции, подкрепени по програмата;
- потенциални крайни получатели - допустими крайни получатели;
- крайни получатели – предприятия, подкрепени по програмата;
- потенциални финансови посредници и финансови посредници – организации, изпълняващи финансови инструменти по програмата;
- разпространители на информация - медии, агенции за регионално развитие, ОИЦ, други регионални структури и мрежи за подкрепа на бизнеса, НПО, секторни организации, сдружения на бизнеса и др., които информират, формират мнения/нагласи и подпомагат потенциални бенефициенти/ бенефициенти и УО.

Основен индикатор за ПК ИП: Брой проведени информационни кампании и събития с базова стойност: 0, междинна цел: 10 и крайна цел: 20

Избрани канали за комуникация:

Електронни и печатни медии: Медийни участия, изработване на информационни и рекламни аудио и видео клипове, репортажи и др., закупуване на програмно време/рекламни карета, публикации във вестници, списания и други периодични издания и др. контакти с медиите.

Бюджет: 1 594 500 евро от размера на разпределените към програмата средства от ЕФРР. Индикатори[1]: брой публикации/излъчвания; Онлайн базирани медии и платформи: информационни сайтове, новинарски агенции, бизнес сайтове, банер реклама и др. В процеса на изпълнение на комуникационните мерки по ПК ИП ще бъдат идентифицирани социални медии, най-популярни сред целевите групи, чрез които да се популяризира програмата. Индикатори: брой публикации, брой на действията (споделяния, харесвания, коментари и пр.), брой импресии Интернет страница: Изработване и/или поддръжка на уеб страница/подстраница към единен уеб портал, съгласно изискванията на чл. 46 и чл. 49 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Индикатори: брой на посещенията; брой визуализации. Директна комуникация: 1/. Организиране на събития: конференции, изложения, семинари, информационни кампании, семинари за журналисти и др.; 2/. Организиране/участие в събития и различни инициативи (вкл. в сътрудничество)_за достигане до потенциални бенефициенти. Индикатори: брой участници в събитията; брой представители на медии, присъствали на събитията; брой представители на потенциални бенефициенти, предприемачи, финансови посредници и др. Рекламни и информационни материали: Изработване и разпространение на печатни информационни материали и рекламни сувенири; информационни рекламни аудио и видео клипове, банери и др.; Индикатори: брой разпространени печатни информационни материали и рекламни сувенири, брой излъчени аудио и видео клипове. Мониторинг и оценка За ефективно изпълнение на дейностите, заложи в КС на ПК ИП се предвижда разработването на ежегодни Комуникационни планове, които в конкретика ще описват дейностите, предвидени за изпълнение. Същите ще бъдат одобрявани от и изпълнението им ще бъде отчитано на Комитета за наблюдение на ПК ИП. По време на програмния период наблюдението и оценката на комуникационните дейности ще се извършват чрез регулярни анализи на удовлетвореността от проведените събития, онлайн анкети, социологически проучвания и др. [1] Примерни индикатори за отчитане на изпълнението на дейностите, включени в Комуникационната стратегия на ПК ИП.	
---	--

8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Позоваване: членове 94 и 95 от POP

Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Предвидена употреба на членове 94 и 95 от POP	Да	Не
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на единичните разходи, еднократните суми и единните ставки по приоритети съгласно член 94 от POP	☐	☒
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходи, съгласно член 95 от POP	☐	☒

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

А. Обобщение на основните елементи

Приоритет	Фонд	Специфична цел	Категория регион	Прогнозен дял от общия размер на разпределените финансови средства в рамките на приоритета, за който ще се прилагат опростени варианти за разходите (ОВР) в %	Обхванат(и) вид операция/видове операции		Показател, водещ до възстановяване на разходи		Мерна единица на показателя, водещ до възстановяване на разходи	Вид на ОВР (стандартна таблица за разходите за единица продукт, еднократни суми или единни ставки)	Сума (в евро) или процент (в случай на единни ставки) от ОВР
					Код(1)	Описание	Код(2)	Описание			

(1) Отнася се до кода за измерение „област на интервенция“ в приложение I, таблица 1 към POP и приложение IV към Регламента за ЕФМДРА

(2) Отнася се до кода за общ показател, когато е приложимо

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

В. Подробности по вид операция

С. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки

1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)

--

2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:

--

3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.

--

4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.

--

5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.

--

Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите

A. Обобщение на основните елементи

Приоритет	Фонд	Специфична цел	Категория регион	Сумата, покрита от финансиране, което не е свързано с разходи	Обхванат(и) вид операция/видове операции		Условия, които трябва да бъдат изпълнени/резултати, които трябва да бъдат постигнати водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията	Показател		Мерна единица на условия, които трябва да бъдат изпълнени/резултати, които трябва да бъдат постигнати водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията	Предвиден метод на възстановяване на средства на бенефициера(ите)
					Код (1)	Описание		Код (2)	Описание		
1	ЕФРР	RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)	По-слабо развити и преход	95 314 481,23 евро ЕФРР, в т.ч.: 78 459 282,22 евро за по-слабо развити региони 16 855 199,01 евро за региона в преход	013	Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B).	1. Сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрени по процедурата проектни предложения	1.	471 подписани договори с бенефициенти по проекти, които са одобрени за финансиране.	1. Брой договори	Възстановяване на допустими разходи, реално направени от бенефициера

							<u>2. Предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0</u> <u>2.1.</u> <u>17 предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0</u> <u>2.2.</u> <u>57 предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0;</u> <u>2.3.</u> <u>312 предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0</u> <u>2.4.</u> <u>38 предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0</u> <u>2.5 47 предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0</u>	<u>2. Предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u> <u>2.1.</u> <u>17 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u> <u>2.2.</u> <u>57 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u> <u>2.3.</u> <u>312 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u> <u>2.4.</u> <u>38 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u> <u>2.5 47 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u>	2. Брой предприятия	
6	ЕФРР	RSO1.7. Подобряване на промишления капацитет за насърчване на отбранителните способности, като се дава приоритет на способностите за двойна употреба (ЕФРР)	По-слабо развити региони Преход	65 000 000 евро (ЕФРР), в т.ч.: По-слабо развити региони: 53 750 000 евро Преход: 11 250 000 евро	194	Производствени инвестиции в големи предприятия, свързани с технологии в областта на отбраната и	<u>1. Сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрени по процедурата проектни предложения</u>	<u>1. 82 подписани договори с бенефициенти по проекти, които са одобрени за финансиране</u>	1. Брой договори	Възстановяване на допустими разходи, реално направени от бенефициерите

					195	технологии с двойна употреба Производствени инвестиции в МСП, свързани с технологии в областта на отбраната и технологии с двойна употреба	2. Предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.1. 16 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.2. 50 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.3. 8 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.4. 8 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба	2. Предприятия със завършени дейности за инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.1. 16 предприятия със завършени дейности за инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.2. 50 предприятия със завършени дейности за инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.3. 8 предприятия със завършени дейности за инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба 2.4. 8 предприятия, със завършени дейности за инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба	2. Брой предприятия	
--	--	--	--	--	-----	---	--	--	---------------------	--

(1) Отнася се до кода за измерение „област на интервенция“ в приложение I, таблица 1 към POP и приложение IV към Регламента за ЕФМДРА

(2) Отнася се до кода за общ показател, когато е приложимо

В. Подробности по вид операция

Кратко описание на вида операция	Въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията
1. Описание на вида операция	Операцията цели повишаване нивото на дигитализация на МСП чрез насърчаване на инвестициите за въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0. Обявена е в рамките на Приоритет 1 Иновации и растеж на ПК ИП, CIP RSO1.2. Очакваните резултати се изразяват в нарастване на дела на предприятията, повишаващи нивото на дигитализация на дейността си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0, което ще позволи високо ниво на автоматизация на производствените и бизнес процеси, оптимизация на ресурсите и намаляване на оперативните разходи, водещи до подобрена ефективност и производителност и повишена конкурентоспособност на предприятията на вътрешния и международния пазар. Допустими дейности: 1) Въвеждане на една или повече технологии от Индустрия 4.0 от последните 4 нива на дигитализация, съгл. Индекса на зрялост: 3.Видимост, 4.Прозрачност, 5.Прогнозен капацитет и/или 6.Приспособимост; 2) Интегриране на нововъведените технологии с наличните в предприятието-кандидат; 3) Обучение на персонала, ангажиран за работа с новите технологии; 4) Повишаване на киберсигурността и поверителността на данните в предприятията, в т.ч. въвеждане на система за: защита на информацията в локална мрежа; архивиране на информация; управление на съхранението и споделянето на информация; въвеждане и сертифициране на система за управление на сигурността на информацията съгл. изискванията на БДС ISO/IEC 27001; 5) Въвеждане на стандарти в областта на Индустрия 4.0: БДС EN 62264 Интегриране на система за управление на предприятие: БДС EN 61512 Партиден режим на управление и проверка на производствен процес: БДС EN IEC 62890 Управление на жизнения цикъл на системи и компоненти. Допустими са разходи за: - придобиване на ДНА, необходими за въвеждане на технологии от Индустрия 4.0; - придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи ДМА, необходими за въвеждане на технологии от Индустрия 4.0; - повишаване на киберсигурността и поверителността на данните вкл. въвеждане на системи за: защита на информацията в локална мрежа; архивиране на информация; управление на съхранението и споделянето на информация; - въвеждане и сертифициране на система за управление на сигурността на информацията съгл. изискванията на БДС ISO/IEC 27001; - въвеждане на стандарти в областта на Индустрия 4.0. - консултантски услуги за въвеждане на стандарти БДС EN 62264, БДС EN 61512 БДС EN IEC 62890. Допустимите за въвеждане технологии са предефинирани, със заложен минимални технически изисквания, групирани и съотнесени към нивата на дигитализация от 3 до 6, съгл. Индекса на зрялост за Индустрия 4.0 (Прил. 18 към Условието за кандидатстване). За да е допустим за подкрепа проектът следва да осигури въвеждането на поне една технология от ниво 3 до 6 (съгл. Прил. 18), което се проверява и на етап оценка на проекта, и при отчитане изпълнението на сключените договори. Допълнително, в проектите си кандидатите следва да посочат какви дълготрайни активи предвиждат за въвеждането на всяка технология и да обосноват, как същите ще доведат до нейното въвеждане. Липсата на обоснована информация е основание за отхвърляне. На етап изпълнение на проектите следва да бъдат представени доказателства, че предвидените за придобиване активи, с които се въвежда съответната технология, са реално доставени, инсталирани и въведени в експлоатация. Срокът за изпълнение на всички инвестиции е до 15м. от датата на сключване на ДБФП. Получател на плащанията по FNLC е УО на ПК ИП. Разходите са изчислени на база брой договори за безвъзмездна помощ (ДБФП), сключени по процедура BG16RFPR001-1.008 Въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0 в предприятията, обявена на 6.8.2025г. До края на срока за кандидатстване са получени 742 проектни предложения с общо заявена БФП €176 347 198,71. Общият брой на сключените ДБФП е 471 с общ размер на БФП по тях €116 383 896,44, в т.ч. €95 314 481,23 ЕФРР. Първоначалното плащане от ЕК по подхода FNLC възлиза на 50% от общата стойност на сключените ДБФП по процедурата и е дефинирано на етап приключил процес по договаряне. Междинните резултати, водещи до възстановяване на разходи, са дефинирани на етап завършване на планирани дейности за придобиване на активи, водещи до внедряване на поне една технология от ниво 3 до 6 на Индустрия 4.0. На ниво УО-бенефициент процедурата ще се изпълнява на база реално извършени разходи, затова първоначалното плащане от 50% е необходимо за осигуряване на навременна ликвидност на национално ниво, която да послужи за авансови и междинни плащания към бенефициентите. Допустимите авансови плащания са в размер до 40% от одобрената БФП. Допускат се и междинни плащания, извършвани след одобрение на междинен технически и финансов отчет и искане за междинно плащане, в срок от 80 календарни дни от датата на постъпването им в УО. Основание за изготвяне на междинен отчет, съотв. възстановяване на средства, е постигане на конкретен етап от изпълнение на проектните дейности (сключен договор за доставка на оборудване, вкл.

	<u>авансово плащане; доставка и инсталиране на заложен по проекта актив и др.). Първоначалното възстановяване на средства от ЕК по подхода FNLС ще осигури посочените плащания, без да се налага масирано мостово финансиране от държавния бюджет и гарантира навременното стартиране и изпълнение на операциите.</u> <u>Плащанията за междинните резултати са определени така, че сумите да кореспондират на реалния брой сключени договори. Предвид различната им продължителност, приключването ще се осъществи постепенно в рамките на максималния срок за изпълнение - 15 м. Опитът по сходни процедури сочи, че средно 8% от ДБФП временно прекъсват изпълнение, най-често поради извънредни обстоятелства. Съответно срокът на изпълнение на ДБФП се удължава автоматично с периода на временното спиране. Допълнително, резултатите от предходни процедури показват, че на етап изпълнение около 10% от ДБФП са с висок риск от неизпълнение, поради неизвършване на задължителни дейности, непостигане/недоказване на заложен резултат и др.</u> <u>Определяне на целите за междинни резултати и срокове за плащане:</u> <u>471 предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0:</u> <u>Резултат 1.1: 17 предприятия: 4% от 471 ДБФП - договорите с по-кратък от максималния срок за изпълнение (поне 3 м. по-кратък, т.е. до 12 м., вкл.) и за които не се очаква забавяне. Прогнозният срок за приключването им е до 09.2027г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 31.1.2028г.</u> <u>Резултат 1.2: 57 предприятия: 12% от 471 ДБФП - договорите, очаквани да приключат предсрочно (поне 1 м. по-рано, т.е. до 14 м., вкл.), въпреки че по тях е заложен максималния срок за изпълнение. Прогнозният срок за приключването им е до 11.2027г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 31.3.2028г.</u> <u>Резултат 1.3: 312 предприятия: 66% от 471 ДБФП - договорите със заложен максимален срок за изпълнение от 15 м., които се очаква да приключат в посочения срок, без забавяне. Прогнозният срок за приключването им е до 12.2027г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 30.4.2028г.</u> <u>Резултат 1.4: 38 предприятия: 8% от 471 ДБФП - договорите, с очаквано забавяне поради временно спиране (не повече от 5 м.) Прогнозният срок за приключването им е до 5.2028г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 30.9.2028г.</u> <u>Резултат 1.5: 47 предприятия: 10% от 471 ДБФП - договори, с висок риск от неизпълнение. Прогнозният срок за приключването им е до 5.2028г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 30.9.2028г.</u>		
<u>2. Специфична(и) цел(и)</u>	<u>RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)</u>		
<u>3. Условия, които трябва да бъдат изпълнени, или резултати, които трябва да бъдат постигнати</u>	<u>Условие 1: 471 сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрени по процедурата проектни предложения;</u> <u>Резултат 1: 471 предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0.</u> <u>Резултатът има отношение към индикатор RCO 01 „Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)”. Посоченият индикатор за краен продукт отчита броя на малките и средни предприятия, които получават финансова подкрепа в резултат на успешно приключени проекти по процедурата.</u>		
<u>4. Краен срок за изпълнение на условията или постигане на резултатите</u>	<u>30.09.2028 г.</u>		
<u>5. Определение на показателите</u>	<u>За Условие 1 – Сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрени по процедурата проектни предложения:</u> <u>Показател: Брой подписани договори с бенефициенти по проекти, които са одобрени за финансиране</u> <u>За Резултат 1 – Предприятия, които са повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0.</u> <u>Показател: Брой предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u>		
<u>6. Мерна единица за условията, които трябва да бъдат изпълнени/резултатите, които трябва да бъдат постигнати, за да се извърши възстановяване на разходи от Комисията</u>	<u>Брой сключени договори</u> <u>Брой предприятия</u>		
<u>7. Междинни конкретни резултати (ако е приложимо), които водят до възстановяване на разходи от</u>	<u>Междинни конкретни резултати</u>	<u>Предвидена дата</u>	<u>Суми (в EUR)</u>
	<u>471 сключени договори за предоставяне на БФП за одобрени по процедурата проектни предложения</u>	<u>30 септември 2026 г.</u>	<u>47 657 240,61</u>

<u>Комисията, с график за възстановяване на разходите</u>	<u>17 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0.</u>	<u>31 януари 2028 г.</u>	<u>1 720 112,72</u>
	<u>57 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0</u>	<u>31 март 2028 г.</u>	<u>5 767 436,76</u>
	<u>312 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0</u>	<u>30 април 2028 г.</u>	<u>31 569 127,54</u>
	<u>38 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0</u>	<u>30 септември 2028 г.</u>	<u>3 844 957,84</u>
	<u>47 предприятия, които успешно са внедрили в своята дейност поне една технология от ниво 3 до 6 съгласно индекса на зрялост на Индустрия 4.0</u>	<u>30 септември 2028 г.</u>	<u>4 755 605,75</u>
<u>8. Обща сума (включително финансиране от Съюза и национално финансиране)</u>	<u>116 383 896,44</u>		
<u>9. Метод на корекция(и)</u>	<u>Неприложимо</u>		
<u>10. Проверка на постигането на резултата или условието (и, когато е приложимо, на междинните конкретни резултати):</u> <u>—опишете какъв(и) документ(и)/система ще се използва(т) за проверка на постигането на резултата или условието (и, когато е приложимо, на всеки от междинните конкретни резултати):</u> <u>—опишете как ще се извършват проверките на управлението (включително на мястото) и от кого:</u> <u>—опишете какви мерки ще бъдат предприети за събиране и съхраняване на съответните данни/документи</u>	<u>УО на ПКИП има разработена Система за управление и контрол, като отговаря за управлението на изпълнението, мониторинга и контрола на сключените договори, вкл. извършването на проверки на място. УО ще гарантира, че всички договори по операцията ще се изпълняват в съответствие с приложимите изисквания за избор на изпълнители, правилата за държавна/минимална помощ, недопускане на двойно финансиране, контрол на качеството, прилагането на мерки за борба с измамите. Прилагането на правилата за държавна/минимална помощ се съгласува с компетентния орган - Министерство на финансите.</u> <u>Проверките за постигането на условието и резултатите на ниво УО-ЕК, основание за възстановяване на разходите по операцията, ще се основават на следните документи:</u> <u>Условие 1: Сключени ДБФП:</u> - <u>Списък на подписаните ДБФП, съдържащ: Наименование на бенефициента; Номер на договора; Наименование на проекта; Начална и крайна дата на договора; Обща стойност на договора (ЕС и нац. финансиране); Стойност на договора (ЕС); Стойност на нац. финансиране.</u> - <u>Копия на всички сключени ДБФП;</u> - <u>Линк към ИСУН.</u> <u>Резултат 1: Предприятия, повишили дигитализацията си чрез въвеждане на технологии от областта на Индустрия 4.0</u> - <u>Становище от УО за одобрение на финалните отчети по приключилите договори;</u> - <u>Списък на договорите, с издадени становища на УО за одобрение на финалните отчети, съдържащ: Наименование на бенефициента, номер и наименование на договора; начална и крайна дата на изпълнение, стойност на договора (вкл. ЕС и нац. финансиране); Внедрени технологии от ниво 3 до 6 съгл. Индекса на зрялост на Индустрия 4.0 в резултат на извършените инвестиции.</u> <u>Становището на УО за одобрение на финалните отчети по договорите се издава след проверка и одобрение от страна на УО на следните документи, представяни от бенефициента: Финален отчет; Договор за доставка на ДМА/ДНА, приемо-предавателен протокол за доставка на ДМА/ДНА, подписан от бенефициента и изпълнителя; Документация за удостоверяване съответствието на функционалностите на доставените активи с изискванията за въвеждане на съответната технология от Индустрия 4.0: напр. лиценз/протокол/ръководство за функциониране и др., издадени от производител/доставчик (ако е приложимо в зависимост от спецификата на съответната технология/актив); Снимки на екран (screenshot), от които да са видими: производител; наименование, версия, сериен номер на продукта (номер на лиценз); снимка на екрана за вход в системата (login); заглавна</u>		

страница; основни менюта, функции и възможности на доставен/и активи; записи на въведена/генерирана информация в системата (ако е приложимо в зависимост от спецификата на съответната технология/актив); При доставка на физически актив – инвентарна книга/амортизационен план, снимки на въведения в експлоатация актив, вкл. сериен номер, марка и модел; Документи, удостоверяващи изградена и разписана организация в дружеството, във връзка с внедрените нови технологии от Индустрия 4.0, напр. наръчници, правила, заповеди на ръководителя, справки от ERP системи, оперативни и мениджърски отчети, процесни карти, процедури и инструкции, информация от системите за ISO и др. приложими вътрешнофирмени документи.

Проверки на управлението:

Възстановяването на разходите на ниво УО – бенефициент по операцията е на база разходи, реално направени от бенефициентите, съгл. чл. 53, пар. 1, б. а) от РОР. Проверките на управлението за верифициране на разходите от страна на УО включват:

1. Документална проверка на всяко искане за плащане, подадено от бенефициента, вкл. придружаващата го документация, за да се удостовери, че: разходите са направени и платени в периода на допустимост; свързани са с одобрения проект; съответстват на програмните условия и всички правила за допустимост на разходите; разходооправдателните документи са коректни, като е налице адекватна одитна следа; в съответствие са с правилата за държавна/минимална помощ и с правилата за възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП или с правилата за определяне на изпълнителя по реда на Глава 4 от ЗУСЕФСУ; спазени са правилата за видимост, прозрачност и комуникация. Документалните проверки удостоверяват постигнатия физически напредък, измерен посредством приложимите индикатори за резултат и за краен продукт.

2. Напредъкът при изпълнението на проектните дейности се проверява от отговорните в УО експерти и чрез извършване на проверки на място. Всички резултати от извършените проверки се документират в приложимите контролни листове в ИСУН съгл. Наръчника по ПКИП.

При верифицирането на всеки междинен/финален отчет и преди междинното/окончателното плащане УО извършва проверка за липса/наличие на двойно финансиране в относимите бази данни и информационни източници.

Проверките на управлението включват и прилагането на правилата и процедурите за администриране на нередности и за предотвратяване, разкриване и коригиране на случаи на измами в съответствие с Наръчника по ПКИП и действащото национално и европейско законодателство.

Независимо от управленските проверки и верификацията на разходите на ниво УО-бенефициент, преди включването на съответното условие или резултат в искане за възстановяване на средства от ЕК, УО извършва отделна проверка за неговото действително постигане, достоверност и проследимост. УО проверява съответствието между данните в ИСУН, списъка на сключените договори и самите договори, вкл. идентификация на бенефициента и проекта, период на изпълнение, обща стойност, размер на финансирането от Съюза и национално съфинансиране. Проверката се основава на одобрения финален технически и финансов отчет, становището на УО за приключване на верификацията, документите за доставка, приемане, инсталиране и въвеждане в експлоатация на активите и оборудването, доказателствата за активиране и функциониране на софтуер и лицензии. При необходимост се използват и резултатите от извършените проверки на място и др. доказателства, потвърждаващи физическото и техническото изпълнение на операцията.

Преди подаване на информацията към ЕК, УО съпоставя индивидуалните данни на ниво операция с обобщения бр. и стойност на декларираните условия и резултати. Проверява се дали всяка операция е включена само веднъж, дали не е налице двойно финансиране или повторно отчитане на един и същ резултат и дали не са включени прекратени договори или проекти с непотвърдени резултати. При установено несъответствие съответната операция/единица резултат не се включва в искането до ЕК до окончателно изясняване и отстраняване на несъответствието. За всяка включена операция се осигурява възможност декларираната пред ЕК обобщена стойност да бъде проследена до конкретния бенефициент, договор, изпълнена инвестиция и доказателствен документ. Така се гарантира достоверността на декларираните резултати, недопускането на двойно отчитане и наличието на достатъчна и надеждна одитна следа по смисъла на чл. 95 и Прил. XIII към Регламент (ЕС) 2021/1060.

Подробна информация относно горепосочените проверки е представена в Обяснителната записка във връзка с прилагането на подхода „Финансиране, което не е свързано с разходите“ (FNLС) по ПКИП – Приложение 1.

Събиране и съхраняване на съответните данни/документи:

- Цялата необходима информация и документи ще се събират и съхраняват в ИСУН. Сроковете, изискванията и правилата за съхранение на съответните данни и информация са определени в Наръчника по ПКИП в съответствие с приложимото законодателство в областта.

- В съответствие с раздел IV от Приложение XIII на РОР, УО ще съхранява всички документи, представляващи задължителни елементи на одитната следа за възстановяването на финансовото участие на Съюза от Комисията съгласно чл. 95 от РОР.

<u>11. Използване на безвъзмездни средства под формата на финансиране, което не е свързано с разходите</u> <u>Държавите членки предоставят ли на бенефициерите безвъзмездни средства под формата на финансиране, което не е свързано с разходите? Да/Не</u>	<u>Не</u>
<u>12. Мерки за осигуряване на одитна следа</u> <u>Моля, посочете субекта/субектите, отговарящи за тези мерки.</u>	<u>При подготовката и изпълнението на всички дейности ще се спазват процедурите за осигуряване на адекватна одитна пътека съгласно Системата за управление и контрол и Наръчника на ПКИП, съответстващи на националното и европейско законодателство, вкл. процедурните правила за третиране на нередности и сигнали, както и за съхранение на документите съгласно чл. 82 от POP.</u> <u>УО на ПКИП отговаря за изпълнението на посочените процедури. По-специално ще се съхраняват всички документи, които:</u> <u>• позволяват проверка на спазването на процедурните и нормативни изисквания относно обявяването на дадена процедура, процеса по оценка и последващо договаряне, както и всички последващи действия, свързани с изпълнение и отчитане на договорите (избор на външни изпълнители, доставка на активи, въвеждане в експлоатация, договори, протоколи, фактури и др. документи, които потвърждават постигнатите резултати по проекта);</u> <u>• съдържат по отношение на всяко действие доклади и материали от извършената работа и доклади за извършени проверки и одити (където е приложимо).</u>

<u>Кратко описание на вида операция</u>	<u>Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности</u>
<u>1. Описание на вида операция</u>	<u>Операцията цели да насърчи инвестициите за подобряване на промишления капацитет на предприятията, произвеждащи продукти, свързани с отбраната и изделия с двойна употреба и по този начин да увеличи приноса им за повишаване на отбранителните способности и укрепване на националния и съюзния възпиращ потенциал. Обявена е в изпълнение на Приоритет 6 Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности, по който след изменение на ПКИП, одобрено от ЕК с Решение C(2025)8223/15.12.2025г., е фокусиран ресурс за подкрепа на предприятия от отбранителната индустрия и на тези, произвеждащи изделия с двойна употреба.</u> <u>С оглед оценките за нужната промяна на българското производство в сектора, съгл. Стратегията за развитие на българската отбранително-технологична индустриална база, помощта е насочена към инвестиции, задължително свързани с подобряване на промишления капацитет на предприятията за:</u> <u>- производство на изделия с двойна употреба, включени в Списъка на изделията с двойна употреба съгл. Прил. I към Регламент (ЕС)2021/821 и/или</u> <u>- производство на продукти, свързани с отбраната, включени в Общия списък на оръжията на ЕС.</u> <u>Изпълнението на проектите ще модернизира производствената база на предприятията като разшири капацитета им или диверсифицира гамата от произвеждани продукти от областта на отбраната или изделията с двойна употреба, като в резултат се очаква нарастване на броя на предприятията, с подобрен промишлен капацитет в сектора.</u> <u>Допустими бенефициенти са МСП и големи предприятия, регистрирани преди 31.12.2022г. Те могат да кандидатстват за инвестиции в активи, които ще подобрят промишления им капацитет в областта на отбранителните продукти и изделията с двойна употреба.</u> <u>Допустими са разходи за:</u> <u>- <u>машини, съоръжения, оборудване и извършване на строително-монтажни работи (СМР), представляващи ДМА, водещи до подобряване на промишления капацитет на предприятията за производство на продукти, свързани с отбраната и/или изделия с двойна употреба;</u></u>

	- софтуер, патенти, лицензи, „ноу хау“ и др., представляващи ДНА, водещи до подобряване на промишления капацитет на предприятията за производство на продукти, свързани с отбраната и/или изделия с двойна употреба. <u>В хода на оценката се прави детайлна проверка за реалистичност на предвидените разходи на база представени оферти за всеки отделен актив, с предложена цена, и/или количествено-стойностна сметка (КСС) за предвидените СМР. Проверява се и дали активите водят до подобряване на промишления капацитет на предприятието за производството на съответните продукти, свързани с отбраната и/или изделия с двойна употреба. Липсата на обоснована информация е основание за премахване на разходите за съответните активи от бюджета на проекта.</u> <u>Срокът за изпълнение на инвестициите е до 18 м. от датата на сключване на ДБФП. Получател на плащанията по FNLC е УО на ПКИП.</u> <u>Разходите са определени на база очакван брой ДБФП, които ще бъдат сключени по процедура BG16RFPR001-6.001 „Укрепване на промишления капацитет в областта на отбранителните способности“, обявена на 12.1.2026г. До края на срока за кандидатстване са получени 184 проектни предложения с общо заявена БФП €157 515 948.43. Понастоящем процедурата е в процес на оценка. Предстои ДБФП да бъдат сключени до ноември 2026г.</u> <u>За остойностяване на резултатите, които трябва да бъдат постигнати, за възстановяване на средства от ЕК, прогнознит брой ДБФП е определен на база средна стойност на заявената БФП за един проект, която, при подадени 184 проектни предложения с общо заявена БФП €157 515 948.43, възлиза на €856 064.94. Предвид общия наличен бюджет по процедурата (€70 641 447.37, в т.ч. €65 000 000 ЕФРР), прогнознит брой на одобрените проекти, респ. сключените ДБФП е 82.</u> <u>Първоначалното плащане от ЕК по подхода FNLC възлиза на 50% от общата стойност на сключените ДБФП по процедурата и е дефинирано на етап приключил процес по договаряне. Междинните резултати, водещи до възстановяване на разходи, са дефинирани на етап завършване на планирани дейности за инвестиции (доставка на оборудване и извършване на СМР по проектите), свързани с производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба. На ниво УО-бенефициент процедурата ще се изпълнява на база реално извършени разходи, затова първоначалното плащане от 50% е необходимо за осигуряване на навременна ликвидност на национално ниво, която да послужи за авансови и междинни плащания към бенефициентите. Допустимите авансови плащания са в размер до 20% от одобрената БФП в режим „de minimis“ и до 40% от одобрената БФП в режим „регионална инвестиционна помощ“. Допускат се и междинни плащания, извършвани след одобрение на междинен технически и финансов отчет и искане за междинно плащане, в срок 80 календарни дни от датата на постъпването им в УО. Основание за изготвяне на междинен отчет, съответно възстановяване на средства, е постигане на конкретен етап от изпълнение на проектните дейности (сключен договор с изпълнителя за доставка на оборудване/СМР, вкл. авансово плащане; доставка и инсталиране на заложен по проекта актив и др.) Първоначалното възстановяване на средства от ЕК по подхода FNLC ще осигури тези плащания, без да се налага масирано мостово финансиране от държавния бюджет и ще гарантира навременното стартиране и изпълнение на операциите.</u> <u>Плащанията за междинните резултати са определени така, че сумите да кореспондират на реалния брой сключени договори. Предвид различната им продължителност, приключването ще се осъществи поетапно в рамките на максималния срок за изпълнение -18м. Опитът по сходни процедури сочи, че средно 10% от ДБФП временно прекъсват изпълнение, най-често поради извънредни обстоятелства. Съответно срокът на изпълнение на ДБФП се удължава автоматично с периода на временното спиране. Допълнително, резултатите от предходни процедури показват, че на етап изпълнение около 10% от ДБФП са с висок риск от неизпълнение, поради неизвършване на задължителни дейности, непостигане/недоказване на заложените резултати и др.</u> Определяне на целите за междинни резултати и срокове за плащане: 82 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба Р 1.1: 16 предприятия, 20% от 82 ДБФП, в т.ч.: - 10 предприятия: 12% от 82 ДБФП, сключени в периода 10-11.2026г. - договорите с по-кратък от максималния срок за изпълнение (поне 3 м. по-кратък) и за които не се очаква забавяне. Прогнознит срок за приключването им е до 2.2028г. Отчитайки сроковете за отчитане, верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 30.6.2028г. и - 6 предприятия: 8% от 82 ДБФП, сключени в периода 10-11.2026г. - договорите, очаквани да приключат предсрочно (поне 3 м. по-рано), въпреки че по тях е заложен максималния срок за изпълнение. Прогнознит срок за приключването им е до 2.2028г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 30.6.2028г. Оттук прогнознит срок за постигане на поставената цел за Р 1.1 е до 30.6.2028г.
--	---

	<u>Р 1.2: 50 предприятия, 60% от 82 ДБФП, сключени в периода 10-11.2026г. - договорите със заложен максимален срок за изпълнение от 18 м. които се очаква да приключат в посочения срок, без забавяне. Прогнозният срок за приключването им е до 5.2028г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 30.9.2028г.</u> <u>Р 1.3: 8 предприятия, 10% от 82 ДБФП, сключени в периода 10-11.2026г. - договорите, с очаквано забавяне поради временно спиране (не повече от 5 м.) Прогнозният срок за приключването им е до 10.2028г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 28.2.2029г.</u> <u>Р 1.4: 8 предприятия: 10% от 82 ДБФП - договорите, с висок риск от неизпълнение. Прогнозният срок за приключването им е до 10.2028г. Отчитайки сроковете за верификация и плащане, поставената цел ще бъде постигната до 28.2.2029г.</u>		
<u>2. Специфична(и) цел(и)</u>	RSO1.7. Подобряване на промишления капацитет за насърчаване на отбранителните способности, като се дава приоритет на способностите за двойна употреба (ЕФРР)		
<u>3. Условия, които трябва да бъдат изпълнени, или резултати, които трябва да бъдат постигнати</u>	<u>Условие 1: 82 сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрени по процедурата проектни предложения:</u> <u>Резултат 1: 82 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба.</u> Резултатът съответства на Индикатор RCO128 - Подкрепяни предприятия, свързани предимно с насърчаване на двойната употреба и отбранителните способности (RearmEU). Посоченият индикатор за краен продукт по Приоритет 6 на ПКПП отчита броя на предприятията, които получават подкрепа под формата на безвъзмездни средства в резултат на успешно приключени проекти за насърчаване на дейности, свързани с производството на изделия с двойна употреба или допринасящи за подобряване на отбранителните способности.		
<u>4. Краен срок за изпълнение на условията или постигане на резултатите</u>	<u>28.02.2029 г.</u>		
<u>5. Определение на показателите</u>	За Условие 1 – Сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрени по процедурата проектни предложения: <u>Показател: Брой подписани договори с бенефициенти по проекти, които са одобрени за финансиране</u> За Резултат 1 – Предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба. <u>Показател: Брой предприятия със завършени дейности за инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба.</u>		
<u>6. Мерна единица за условията, които трябва да бъдат изпълнени/резултатите, които трябва да бъдат постигнати, за да се извърши възстановяване на разходи от Комисията</u>	<u>Брой сключени договори</u> <u>Брой предприятия</u>		
<u>7. Междинни конкретни резултати (ако е приложимо), които водят до възстановяване на разходи от Комисията, с график за възстановяване на разходите</u>	<u>Междинни конкретни резултати</u>	<u>Предвидена дата</u>	<u>Суми (в EUR)</u>
	<u>82 сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобрени по процедурата проектни предложения</u>	<u>31 декември 2026 г.</u>	<u>32 500 000</u>
	<u>16 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба.</u>	<u>30 юни 2028 г.</u>	<u>6 341 463</u>
	<u>50 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба.</u>	<u>30 септември 2028 г.</u>	<u>19 817 073</u>

	8 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба.	28 февруари 2029 г.	3 170 732
	8 предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба.	28 февруари 2029 г.	3 170 732
8. Обща сума (включително финансиране от Съюза и национално финансиране)	70 641 447,37		
9. Метод на корекция(и)	Неприложимо		
10. Проверка на постигането на резултата или условието (и, когато е приложимо, на междинните конкретни резултати): — опишете какъв(и) документ(и)/система ще се използва(т) за проверка на постигането на резултата или условието (и, когато е приложимо, на всеки от междинните конкретни резултати); — опишете как ще се извършват проверките на управлението (включително на място) и от кого; — опишете какви мерки ще бъдат предприети за събиране и съхраняване на съответните данни/документи	УО на ПКПИП има разработена Система за управление и контрол, като отговаря за управлението на изпълнението, мониторинга и контрола на сключените договори, вкл. извършването на проверки на място. УО гарантира, че всички договори по операцията ще се изпълняват в съответствие с приложените изисквания за избор на изпълнители, правилата за държавна/минимална помощ, недопускане на двойно финансиране, контрол на качеството, прилагането на мерки за борба с измамите. Прилагането на правилата за държавна/минимална помощ се съгласува с компетентния орган - Министерство на финансите. Проверките за постигане на условието и резултатите на ниво УО-ЕК, основание за възстановяване на разходите по операцията, ще се основават на следните документи: Условие 1: Сключени ДБФП: - Списък на подписаните ДБФП, съдържащ: наименование на бенефициента; номер на договор; наименование на проекта; начална и крайна дата на договора; обща стойност на договора (ЕС и нац. финансиране); стойност на договора (ЕС); стойност на нац. финансиране. - Копия на всички ДБФП; - Линк към ИСУН. Резултат 1: Предприятия, реализирали инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба: - Становище от УО за одобрение на финалните отчети по приключилите ДБФП; - Списък на ДБФП, с издадени становища на УО за одобрение на финалните отчети, съдържащ: наименование на бенефициента, номер и наименование на договора; начална и крайна дата на изпълнение, стойност на договора (вкл. ЕС и нац. финансиране); описание на реализираните инвестиции в областта на производството на отбранителни продукти и изделия с двойна употреба в резултат на успешно приключилите договори. Становището на УО за одобрение на финалните отчети по договорите се издава след проверка и одобрение на следните документи, представяни от бенефициента: Финален отчет; Договори за доставка на ДМА/ДНА/Договори за СМР, представляващи ДМА, приемо-предавателни протоколи за доставка на ДМА/ДНА, приемо-предавателни протоколи за СМР, представляващи ДМА; Документация за удостоверяване съответствието на функционалностите на реално доставените активи със заложените по проекта; напр. лиценз/протокол/ръководство за функциониране и др., издадени от производител/доставчик (ако е приложимо, в зависимост от спецификата на активите); Снимки на екран (screenshot), от които са видни: производител; наименование, версия, серийен номер на продукта/номер на лиценз; снимка на екрана за вход в системата (login); заглавна страница; основни менюта, функции и възможности на доставени активи; записи на въведена/генерирана информация (ако е приложимо, в зависимост от спецификата на активите); При доставка на физически активи – инвентарна книга/амортизационен план, снимки на въведените в експлоатация активи, вкл. серийен номер, марка и модел; Документи, удостоверяващи спазването на приложените нормативни изисквания при изпълнението на дейности за СМР, представляващи ДМА, като: Разрешение за строеж и съгласувателна документация (ако е приложимо), снимки и/или видеозапис на помещението/сградите/местата - обект на СМР, преди и след приключване на СМР, както и др. приложими документи; Документи, удостоверяващи приключването на СМР, вкл. Разрешение за ползване, издадено от органите на Дирекция за национален строителен контрол към Министерство на регионалното развитие и благоустройството (приложимо в случай на СМР, свързани с изграждане на изцяло нови сгради или с промени по конструктивно-архитектурната част на съществуваща сграда) и др. приложими документи. Проверки на управлението:		

	<u>Възстановяването на разходите на ниво УО-бенефициент по операцията е на база разходи, реално извършени от бенефициентите, съгл. чл.53, пар.1, б.а) от POP. Проверките на управлението за верифициране на разходите от страна на УО включват:</u> <u>1. Документална проверка на всяко искане за плащане, подадено от бенефициента, вкл. придружаващата го документация, за да се удостовери, че: разходите са направени и платени в периода на допустимост; свързани са с одобрения проект; съответстват на програмните условия и всички правила за допустимост; разходооправдателните документи са коректни, като е налице адекватна одитна следа; в съответствие са с правилата за държавна/минимална помощ и правилата за възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП или с правилата за определяне на изпълнителя по реда на Глава 4 от ЗУСЕФСУ; спазени са правилата за видимост, прозрачност и комуникация. Документалните проверки удостоверяват постигнатия физически напредък по проектите, измерен посредством приложимите индикатори за резултат и краен продукт.</u> <u>2. Напредъкът при изпълнението на проектните дейности се проверява от отговорните в УО експерти и чрез извършване на проверки на място. Всички резултати от извършените проверки се документират в приложимите контролни листове в ИСУН съгл. Наръчника по ПКПП.</u> <u>При верифицирането на всеки междинен/финален отчет и преди междинното/окончателно плащане УО извършва проверка за липса/наличие на двойно финансиране в относимите бази данни и информационни източници.</u> <u>Проверките на управлението включват и прилагането на правилата и процедурите за администриране на нередности и за предотвратяване, разкриване и коригиране на случаи на измами в съответствие с Наръчника по ПКПП и действащото национално и европейско законодателство.</u> Независимо от управленските проверки и верификацията на разходите на ниво УО-бенефициент, преди включването на съответното условие или резултат в искане за възстановяване на средства от ЕК, УО извършва отделна проверка за неговото действително постигане, достоверност и проследимост. УО проверява съответствието между данните в ИСУН, списъка на сключените договори и самите договори, вкл. идентификацията на бенефициента и проекта, период на изпълнение, обща стойност, размер на финансирането от ЕС и нац.съфинансиране. Проверката се основава на одобрения финален технически и финансов отчет, становището на УО за приключване на верификацията, документите за доставка, присмане, инсталиране и въвеждане в експлоатация на активите и оборудването, доказателствата за активиране и функциониране на софтуер и лицензии и документите за изпълнение и приемане на строително-монтажни работи, когато са приложими. При необходимост се използват и резултатите от извършени проверки на място и др. доказателства, потвърждаващи физическото и техническото изпълнение на операцията. <u>Преди подаване на информацията към ЕК, УО съпоставя индивидуалните данни на ниво операция с обобщения брой и стойност на декларираните условия и резултати. Проверява се дали всяка операция е включена само веднъж, дали не е налице двойно финансиране или повторно отчитане на един и същ резултат и дали не са включени прекратени договори или проекти с непотвърдени резултати. При установено несъответствие съответната операция/единица резултат не се включва в искането до ЕК до окончателното изясняване и отстраняване на несъответствието. За всяка включена операция се осигурява възможност декларираната пред ЕК обобщена стойност да бъде проследена до конкретния бенефициент, договор, изпълнена инвестиция и доказателствен документ. Така се гарантира достоверността на декларираните резултати, недопускането на двойно отчитане и наличието на достатъчна и надеждна одитна следа по смисъла на чл.95 и Прил.ХІІІ към Регламент (ЕС) 2021/1060.</u> <u>Подробна информация относно горепосочените проверки е представена в Обяснителната записка във връзка с прилагането на подхода FNLC по ПКПП – Прил.1</u> <u>Събиране и съхраняване на съответните данни/документи:</u> <u>- Цялата необходима информация и документи се събират и съхраняват в ИСУН. Сроковете, изискванията и правилата за съхранение на съответните данни и информация са определени в Наръчника по ПКПП в съответствие с приложимото законодателство в областта.</u> <u>- В съотв. с раздел IV от Прил. ХІІІ на POP, УО съхранява всички документи, представляващи задължителни елементи на одитната следа за възстановяването на финансовото участие на Съюза от Комисията съгл. чл.95 от POP.</u>
<u>11. Използване на безвъзмездни средства под формата на финансиране, което не е свързано с разходите</u> <u>Държавите членки предоставят ли на бенефициерите безвъзмездни средства</u>	Не

<u>под формата на финансиране, което не е свързано с разходите? Да/Не</u>	
<u>12. Мерки за осигуряване на одитна следа</u> <u>Моля, посочете субекта/субектите, отговарящи за тези мерки,</u>	<u>При подготовката и изпълнението на всички дейности ще се спазват процедурите за осигуряване на адекватна одитна пътека съгласно Системата за управление и контрол и Наръчника на ПКИП, съответстващи на националното и европейско законодателство, вкл. процедурните правила за третиране на нередности и сигнали, както и за съхранение на документите съгласно чл. 82 от РОР.</u> <u>УО на ПКИП отговаря за изпълнението на посочените процедури. По-специално ще се съхраняват всички документи, които:</u> <u>• позволяват проверка на спазването на процедурните и нормативни изисквания относно обявяването на дадена процедура, процеса по оценка и последващо договаряне, както и всички последващи действия, свързани с изпълнение и отчитане на договорите (избор на външни изпълнители, доставка на активи, въвеждане в експлоатация, договори, протоколи, фактури и др. документи, които потвърждават постигнатите резултати по проекта);</u> <u>• съдържат по отношение на всяко действие доклади и материали от извършената работа и доклади за извършени проверки и одити (където е приложимо).</u>

Допълнение 3

член 22, параграф 3 от POP

Предвид спецификата на мерките за подкрепа по ПКИП и с оглед на факта, че повечето от тях се отличават с многобройни бенефициенти, УО не идентифицира такива, които да бъдат подходящи за изпълнение в контекста на ангажиментите за публичност, които са свързани с операциите от стратегическо значение.

В случай че в хода на изпълнение на програмата са налице условия, които да осигурят възможност за включване на такива операции, УО ще предприеме действия по включването им в настоящия раздел.

